

SPACE

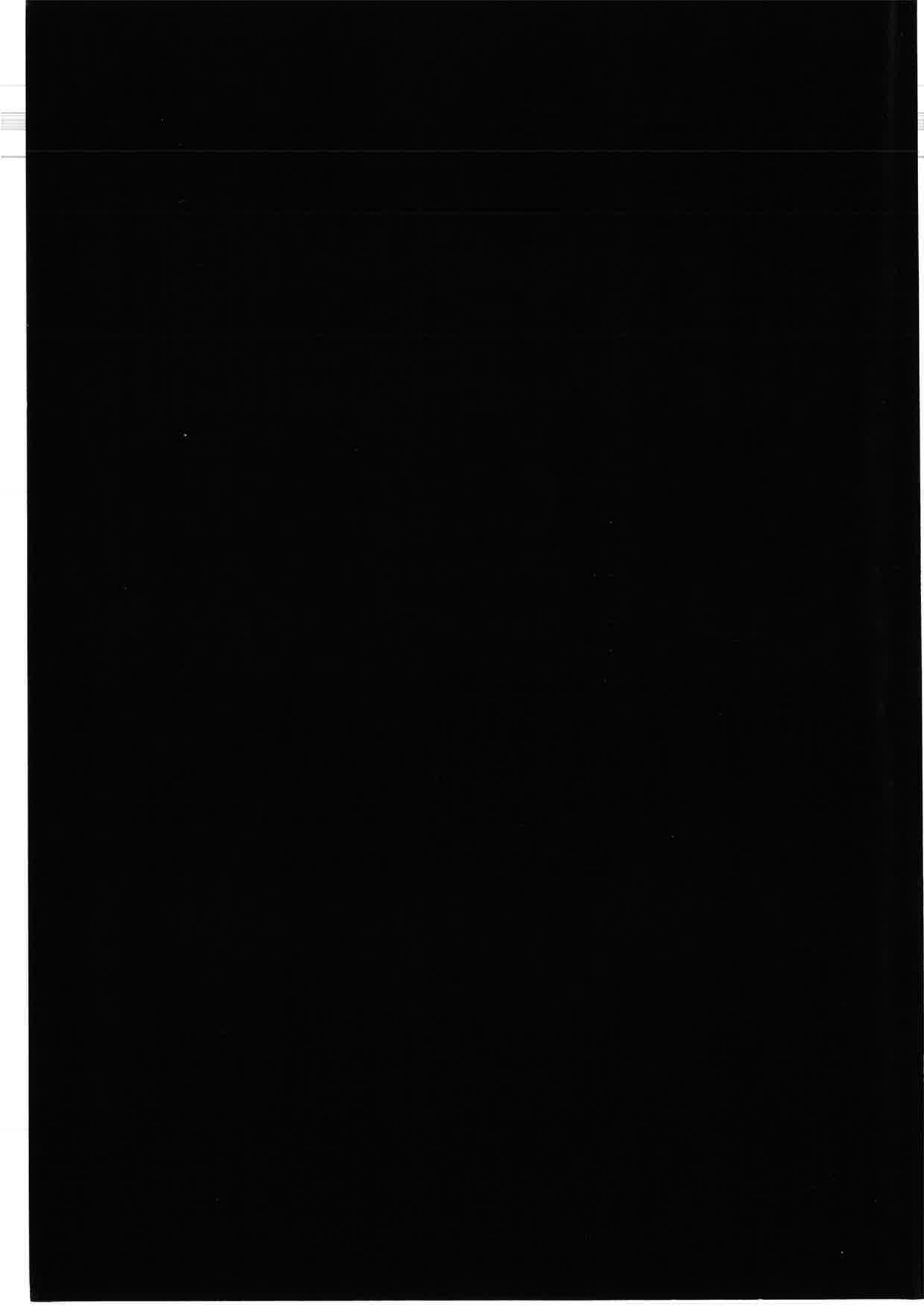
Een ruimtereis als abstracte scenografie.

Masterscriptie
Caro Gelders

2017 - 2018
Universiteit Hasselt - Faculteit Architectuur en Kunst

Scriptiepromotor:
dr. Remco Roes

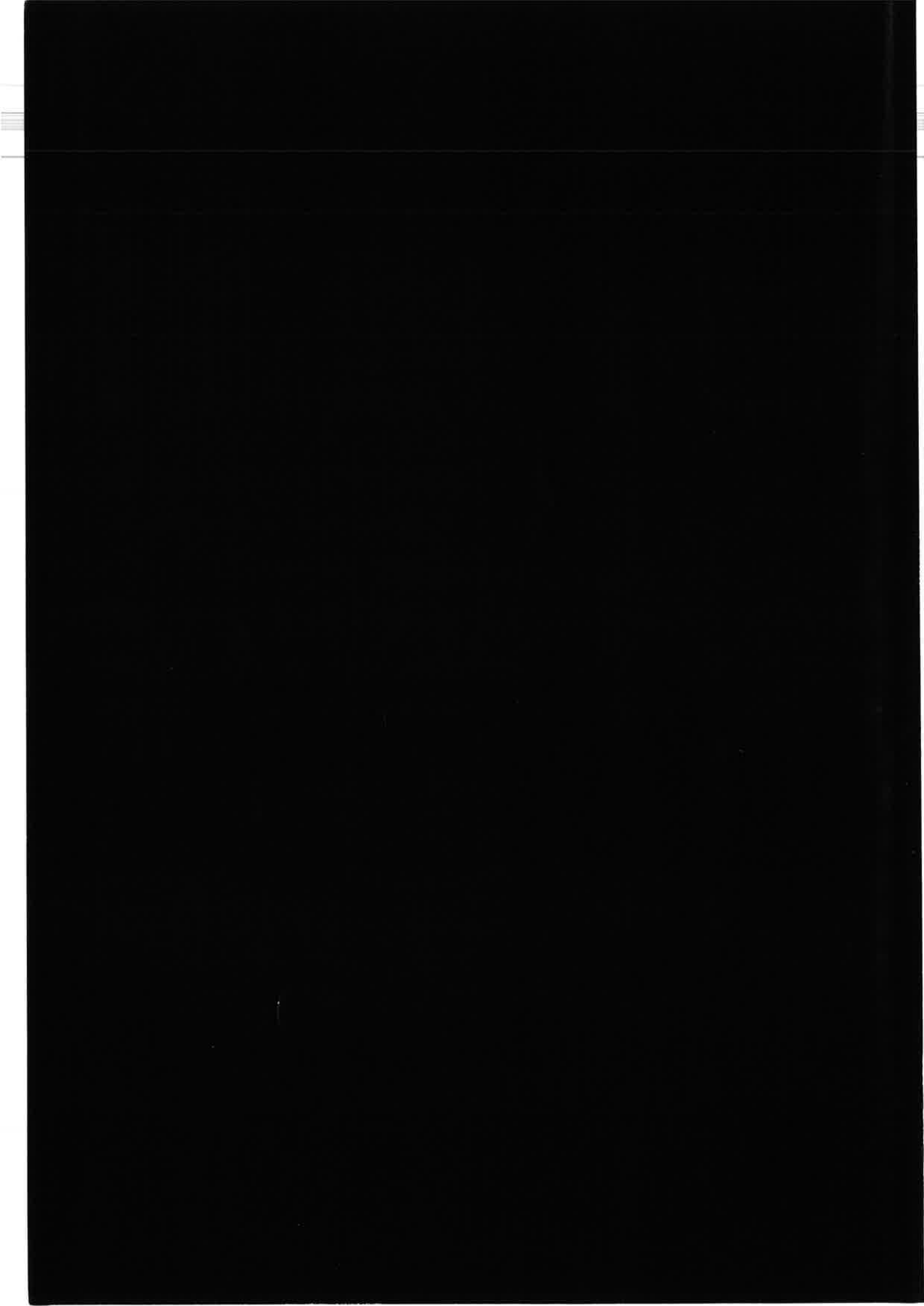
Masterproject begeleider:
Prof. Johannes Klaps

DANKWOORD

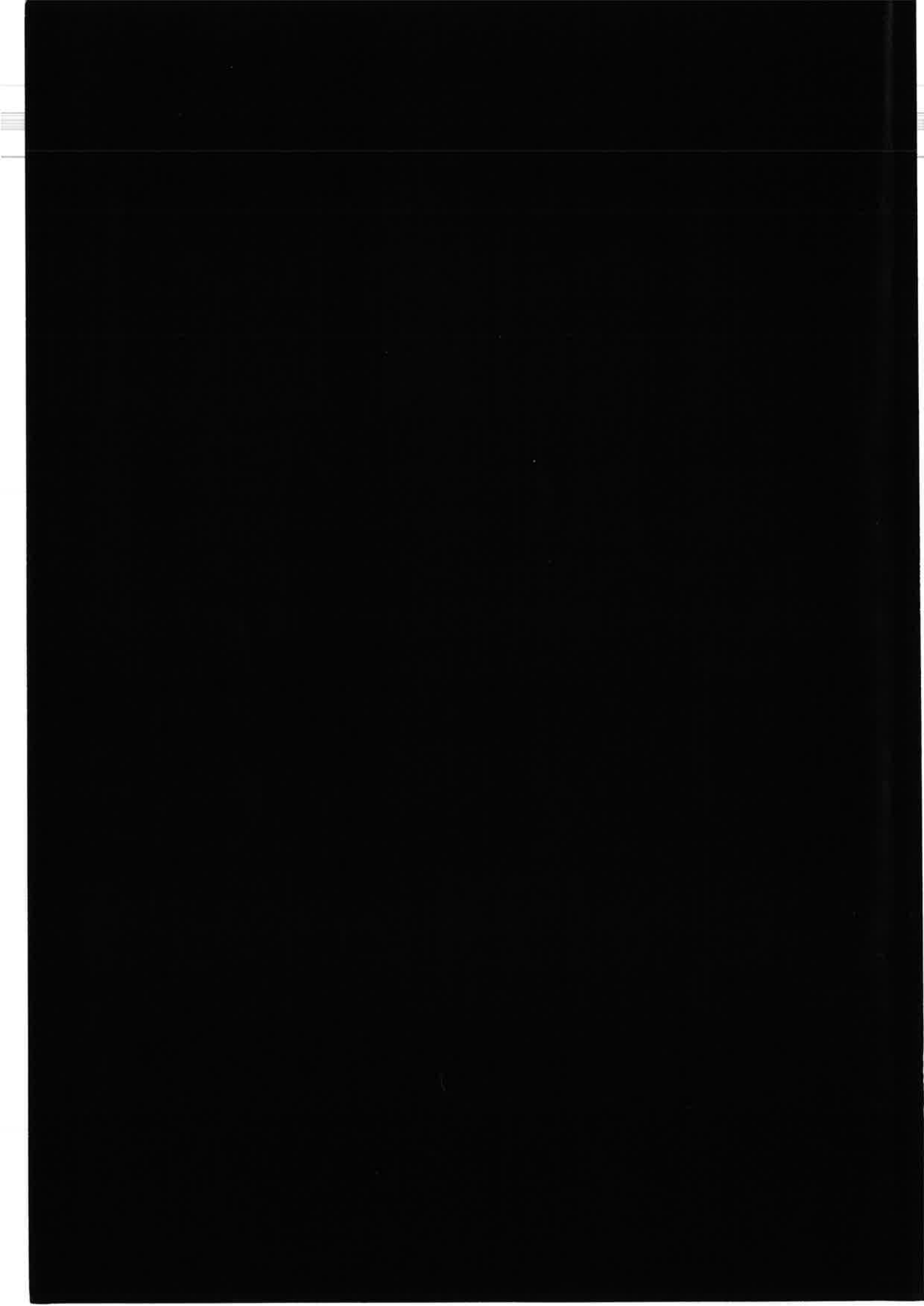
Na drie maanden intensief onderzoek, tegenslagen en ontmoediging, maar ook leergierigheid en enthousiasme kan ik met opgeheven hoofd dit dankwoord schrijven. De laatste stap van een leerrijke reis doorheen tijd, ruimte, maar ook doorheen mezelf.

Natuurlijk zou dit niet mogelijk zijn geweest zonder de hulp en steun van de volgende personen. Ten eerste wil ik graag de docenten bedanken die mij doorheen mijn studie hebben geholpen, gesteund en begeleid tot de interieur architect die ik vandaag de dag ben. Zij hebben er telkens voor gezorgd dat ik mijn grenzen bleef opzoeken en zo groeide in mijn kunnen als ontwerper. Daarnaast wil ik graag Kris Pint en Remco Roes bedanken voor hun begeleiding doorheen deze artistieke zoektocht naar het schrijven van een masterscriptie. Ook wil ik Johannes Klaps bedanken voor zijn hulp tijdens het ontwerpproces van mijn masterproject alsook voor zijn dagelijkse dosis quotes en levenslessen. Natuurlijk zou heel dit project niet mogelijk zijn geweest zonder de steun van mijn familie. Zij wisten mij telkens weer te motiveren als het even niet meer mee zat. Als laatste wil ik nog mijn medestudenten Saskia, Maxime en Celina bedanken. Doorheen de jaren zijn wij elkaar blijven aanmoedigen. Zonder hun steun zou ik hier misschien niet gestaan hebben met mijn masterscriptie in de hand en vele mooie herinneringen op zak.

"We zijn de hemel vergeten. We hebben plafonds gemaakt, met daaronder systeem plafonds, met daaronder lichtbakken, zodat we gebukt gaan. We hebben buizen in de grond gelegd en daarover fundamenten gemaakt, met daarover isolatie en daaroverheen harde vloeren en daaroverheen lopen we op hoge hakken. En de ruimte boven onze hoofden wordt steeds lager en in plaats van naar boven te kijken, kijken we recht vooruit naar de televisie of de klok. En we rijken niet meer naar een droom maar we graaien en graaien doe je alleen in een platte vlak. We hebben zoveel moeite gedaan om de aarde rond te krijgen en nu maken we hem weer plat. We hebben het gevoel voor ruimte helemaal verloren. "

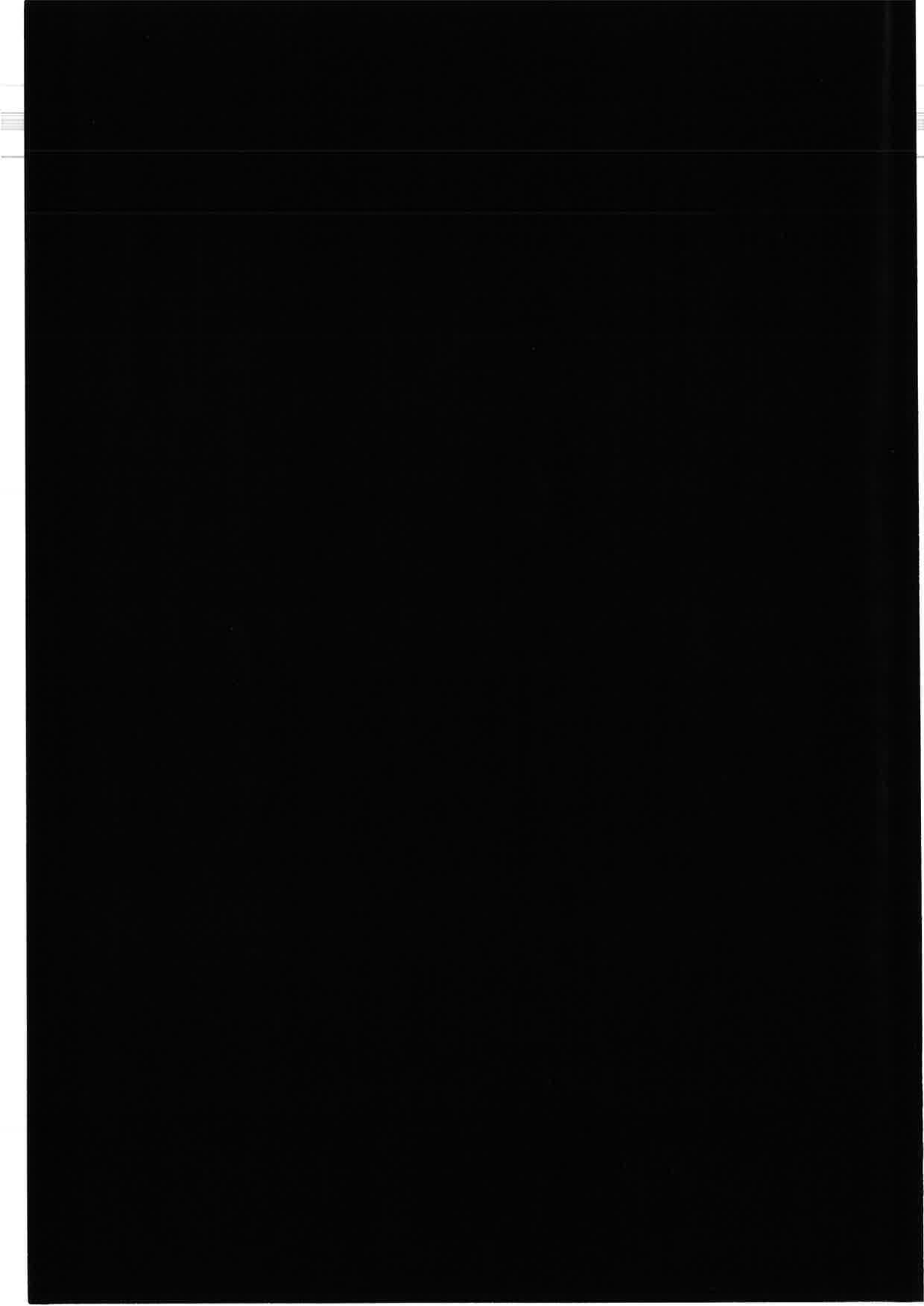
(Ko van den Bosch, 2010, Het Veertiende Antwoord)

ABSTRACT

*"The sky always seems to be out there, away from us. I like to bring it down in close contact with us, so you feel you are in it. We feel we are at the bottom of this ocean of air; we are actually on a planet."
- James Turrell¹*

Mijn scriptie omvat een visueel onderzoek naar hoe ruimte terminologie op een abstracte manier vertaald kan worden, op menselijke schaal betekenis krijgt en zo op aarde ervaren kan worden. Hieruit ontstond een masterproject waarin ik een installatie heb ontworpen waar mensen komen om naar de sterren te kijken en op die manier te ontspannen, reflecteren en zich af te zonderen van deze wereld. De installatie is een figuurlijke ruimte die leidt naar een bestemming. Deze bestemming heeft voor iedereen een andere betekenis en wordt door eigen fantasieën en verlangens ingevuld. Mijn abstracte installatie vertaalt zich in een wandelroute op de mijnterril van As. Dit ontwerp heeft als hoofddoel mensen aan te zetten om ook in het donker te wandelen en zo van de sterren te genieten, want zoals Ko van den Bosch zei: "We zijn de hemel vergeten" (Ko van den Bosch, 2010, Het Veertiende Antwoord) en dit wil ik nu net voorkomen.

INHOUDSOPGAVE

DANKWOORD 005

ABSTRACT 009

INHOUDSOPGAVE 011

INLEIDING 015

METHODES 016

ONDERZOEK 021

VISUALISATIE VAN HET UNIVERSUM 021

PLACING SPACE ON EARTH (SCHAAL, CONTRAST, CIRKELVORM) 029

FROM SURFACE TO SPACE (SUPREMATISME) 041

OMGEVINGSANALYSE 049

FEELING SPACE ON EARTH (RUIMTEREIS) 053

TRANSITION 057

MOVING FAST 067

ZERO-GRAVITY 095

DESTINATION 121

CONCLUSIE 129

ONTWERP 130

SLOTWOORD 157

REFERENTIELIJST 158

"The universe is under no obligation to make sense to you".
- Neil deGrasse Tyson²

"The stars are a free show, it don't cost anything to use your eyes."
- *George Orwell*³

INLEIDING

Een grote liefde voor natuur en reizen, die heb ik altijd al gehad. Ik doe dan ook niets liever dan erop uit trekken en zo in onvergetelijke avonturen terechtkomen. Een van deze avonturen bij uitstek is mijn uitwisseling naar Kaapstad. Hier is mijn liefde voor de wonderen der natuur alleen maar groter geworden. De activiteit die je daar zeker niet kan mislopen, is het sterrenkijken. Niet enkel het mysterie en de wetenschap achter het heelal fascineert me enorm, maar ook zijn beeldtaal. Daarom vond ik dit een perfect onderwerp voor mijn masterscriptie. Het heelal. Wat ik met dit onderwerp ging doen, kon ik in de verste verte nog niet bedenken. Toch stapte ik, zeer vastberaden met mijn onderwerp, in dit nieuw avontuur.

Mijn scriptie bestaat vooral uit beeldend onderzoek. Mijn eindontwerp is geen planetarium of wetenschappelijke tentoonstelling, maar een kunstinstallatie.

Zo is het hoofddoel van mijn onderzoek een plaats creëren waar mensen worden aangezet om naar de sterren te kijken en op deze manier te ontspannen, te reflecteren en zich af te zonderen van deze wereld.

Om deze plek vorm te geven, heb ik in mijn scriptie visueel onderzoek gedaan naar hoe ruimtelijke termen op een abstracte manier vertaald kunnen worden, op menselijke schaal betekenis krijgen en zo op aarde ervaren kunnen worden. De abstracte figuren die uit dit onderzoek naar voor kwamen, heb ik vervolgens verwerkt in een kunstinstallatie. Het doel van deze installatie is, zoals reeds vermeld, om mensen aan te zetten naar de sterren te kijken en te ontspannen. Het heelal is een gratis kunstobject dat nooit verveelt, een oneindige betekenis heeft en dus perfect als scenografie kan dienen.

METHODES

Het eerste hoofdstuk van mijn onderzoek is de "visualisatie van het universum". Hierin heb ik de beelden weergegeven die mij interessant leken en waarop ik mij doorheen dit onderzoek heb gebaseerd. Het zijn ook dit soort afbeeldingen die ik verwerkt heb in mijn beeldende studies.

Collages (2D)

In het tweede hoofdstuk van mijn onderzoek, "placing space on earth", heb ik gezocht naar installaties, beelden en tentoonstellingen met als onderwerp het heelal. Deze informatie bleek, haast zoals het universum zelf, oneindig te zijn. De beeldtaal die me het meest aansprak, vond ik in de ironische collages met als thema de ruimte, waar ruimte objecten op menselijke schaal worden gebracht. Vervolgens heb ik zelf collages gemaakt in deze stijl en heb ik hieruit conclusies getrokken die de basis vormden voor mijn verder onderzoek.

De collages uit dit tweede hoofdstuk beperkten zich enkel tot 2D beelden. Als volgende stap heb ik de 2D beelden uit het eerste hoofdstuk omgezet naar 3D beelden. Dit geef ik weer in het derde hoofdstuk van mijn onderzoek, "from surface to space". Om deze beelden om te zetten heb ik me laten inspireren op het suprematisme. Zij laten 2D beelden 3D lijken door ze op een bepaalde manier binnen een wit vlak te plaatsen.

In de volgende stap van dit onderzoek heb ik deze 3D collages omgezet naar een effectieve ruimtelijkheid die bruikbaar was voor mijn ontwerp.

Omgevingsanalyse

Voor ik aan een ruimtelijke vertaling kon beginnen, heb ik eerst een geschikte locatie gezocht. Deze heeft een grote invloed op mijn ontwerp en het was daarom belangrijk om eerst mijn locatie te bepalen. Dit vormt het vierde hoofdstuk van mijn onderzoek, "omgevingsanalyse". Na veel plekken bezocht te hebben, heb ik hiervoor de mijnterril van As gekozen.

Vormenstudies (2D > 3D)

Als vijfde hoofdstuk van mijn onderzoek „feeling space on earth”, heb ik aan de hand van conclusies uit de vorige hoofdstukken een effectieve ruimtelijkheid gecreëerd die bruikbaar was voor mijn ontwerp.

Als eerste stap om hiertoe te komen heb ik 2D collages gemaakt waarin een abstracte vormtotaal ontstond. Deze vormtotaal bepaalde het concept voor mijn ontwerp en is een abstracte vertaling van ruimtelijke termen.

Maquettestudies (3D)

Als tweede stap in dit hoofdstuk heb ik de vormtotaal die ontstond in vorige collages omgezet naar maquettes. Op deze manier ben ik doorheen mijn onderzoek van collages, 2D beelden, 3D beelden en een vormtotaal, naar een effectieve ruimtelijkheid in maquettevorm geëvolueerd die de basis was voor mijn ontwerp.

Ontwerpen

In het laatste hoofdstuk heb ik mijn masterscriptie gekoppeld aan mijn ontwerp. Ik heb vanuit de ruimtelijke maquettes en conclusies uit alle voorgaande hoofdstukken van dit onderzoek een ontwerp gecreëerd voor mijn masterproef.

"OMGEVINGSANALYSE"
TRAPVORM ALS RUIMTEREIS

EFFECTIEVE RUIMTELIJKHEID
"FEELING SPACE ON EARTH"

ONTWERP

BEELDENE INFORMATIE HEELAL
"VISUALISATIE VAN HET UNIVERSUM"

OP MENSELIJKE SCHAAL

2D COLLAGES
"PLACING SPACE ON EARTH"
CIRKELVORM-SCHAAL-CONTRAST-ONEINDIGHEID

GEBASEERD OP SUPREMATISME

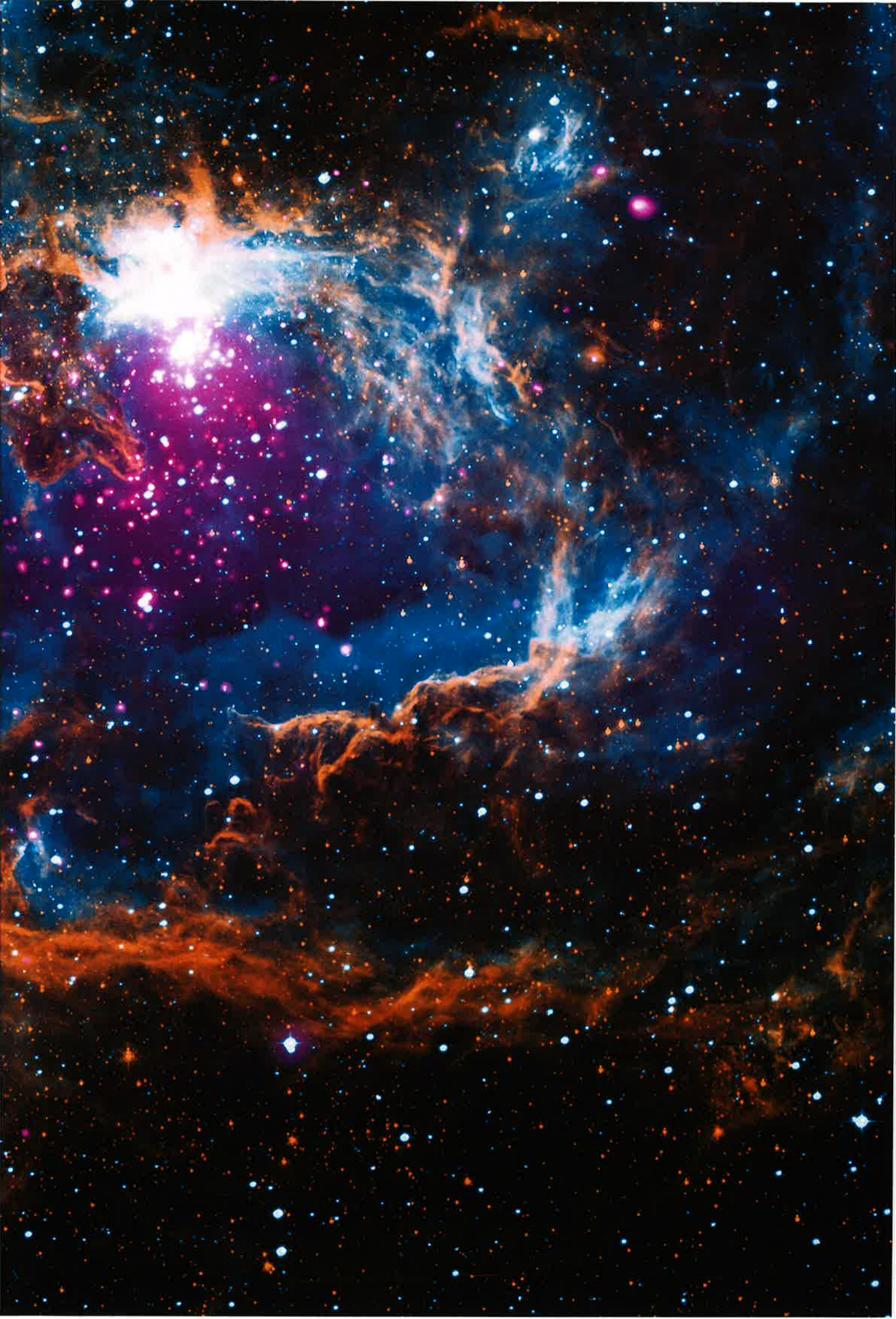
3D COLLAGES
"FROM SURFACE TO SPACE"
CIRKELVORM-SCHAAL-CONTRAST-ONEINDIGHEID

"The sky is the ultimate art gallery, just above us."
- *Ralph Waldo Emerson*⁴

VISUALISATIE VAN HET UNIVERSUM

Mijn fascinatie voor het heelal ligt niet enkel bij het wetenschappelijke aspect ervan. Het is in de eerste plaats zijn beeldtaal die me enorm aanspreekt. De soorten ruimte-objecten en -beelden op de volgende pagina's waren mijn grootste inspiratie voor dit onderzoek. Deze beeldtaal komt terug doorheen mijn volledige scriptie en werd gebruikt in de collages.

Sterren

Sterrenbeelden

Manen en planeten

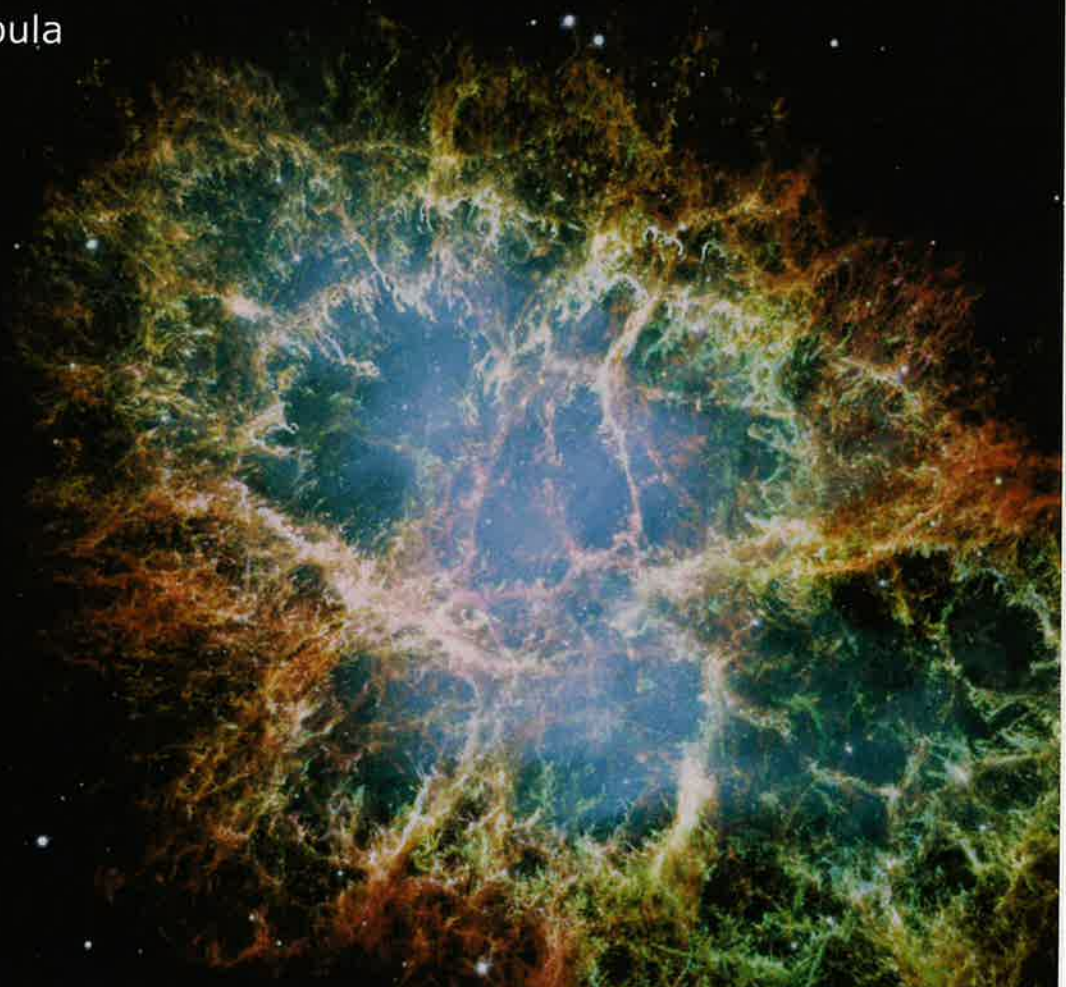
“Look up at the stars and not down at your feet.
Try to make sense of what you see, and wonder about what makes the
universe exist. Be curious.”
- *Stephen Hawking*⁵

Wat ik in het algemeen uit deze beelden heb afgeleid, waren de volgende aspecten: geordende chaos, oneindigheid, cirkelvorm, geen richting of schaal, pure vorm en steriele ruimtelijkheid. Deze afbeeldingen vormden een inspiratiebron, een startpunt voor de verdere evolutie van dit onderzoek. Ik heb rekening gehouden met deze beelden en aspecten, maar ze hebben verder niet letterlijk bijgedragen aan de vertaling naar mijn ontwerp.

Galaxies

Nebula

"Closed in a room, my imagination becomes the universe,
and the rest of the world is missing out."
- Criss Jami⁶

PLACING SPACE ON EARTH

In dit hoofdstuk heb ik de beeldtypes uit het vorige hoofdstuk betekenis gegeven op menselijke schaal. Ik heb speelse collages gemaakt door objecten uit de ruimte binnen menselijke activiteiten te plakken. Hieruit heb ik enkele aspecten afgeleid die in vele kunstwerken over de ruimte terug leken te komen. Met deze aspecten heb ik rekening gehouden doorheen mijn onderzoek en ontwerp.

"I'm in nobody's **circle**, I've always been an outsider."
- Joan Rivers?

"Space is to place as **eternity** is to time."
- *Joseph Joubert*⁸

"There are dark shadows on the earth,
but its lights are stronger in the **contrast.**"
- Charles Dickens⁹

"The curvature of spacetime is a variation of **scale**."
- R.A.Delmonico¹⁰

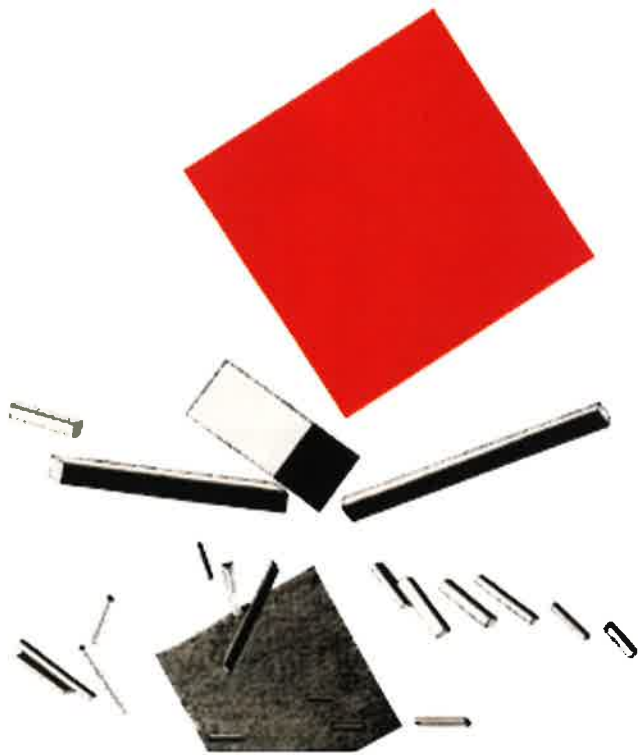

"I have broken the blue boundary of color limits, come out into the white;
beside me comrade-pilots swim in this infinity."

-Kasimir Malevich¹¹

FROM SURFACE TO SPACE

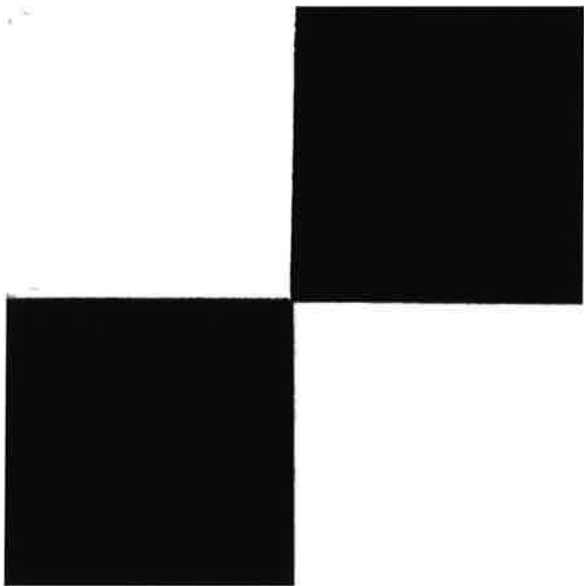
Het vorige hoofdstuk beperkte zich tot 2D gegevens. Als volgende stap in mijn onderzoek heb ik in dit hoofdstuk 2D beelden uit, "visualisatie van het universum", omgezet naar 3D beelden. Dit heb ik gedaan aan de hand van het suprematisme van Malevich.

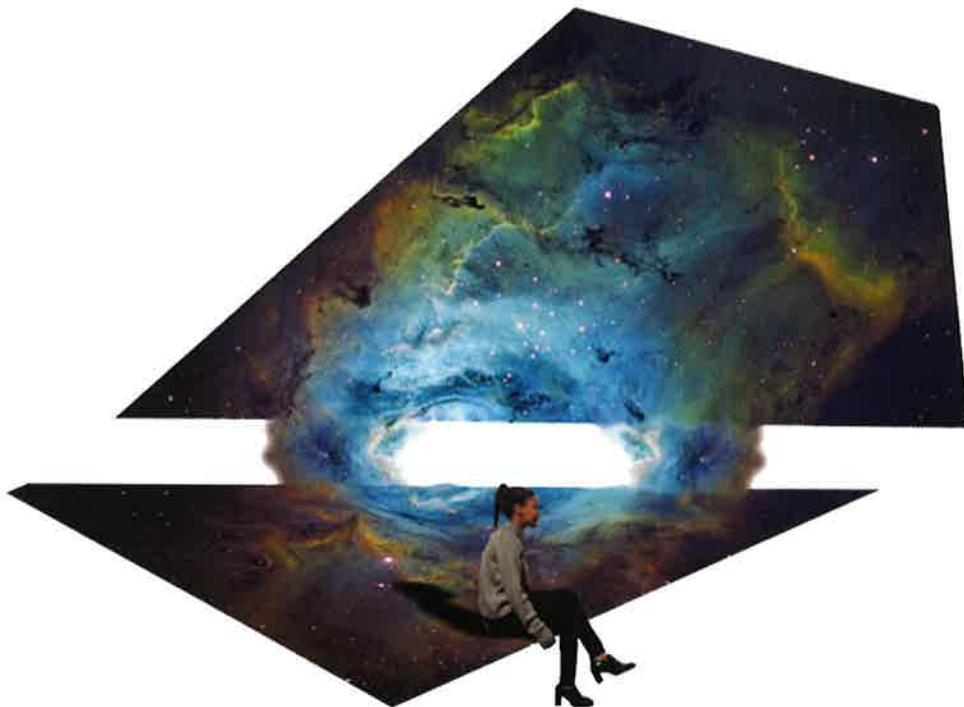
"Even in the most empathically nonfigurative paintings, white comes to signify the neutral background, the 'space' in which geometric forms seem to float."
- Kazimir Malevich¹²

"The black squares are not surrounded or supported by a white field, but placed next to the white squares. White occupies the same status as black. There is no back or foreground. It's a whole."

- *Jakovljevic Branislav*¹³

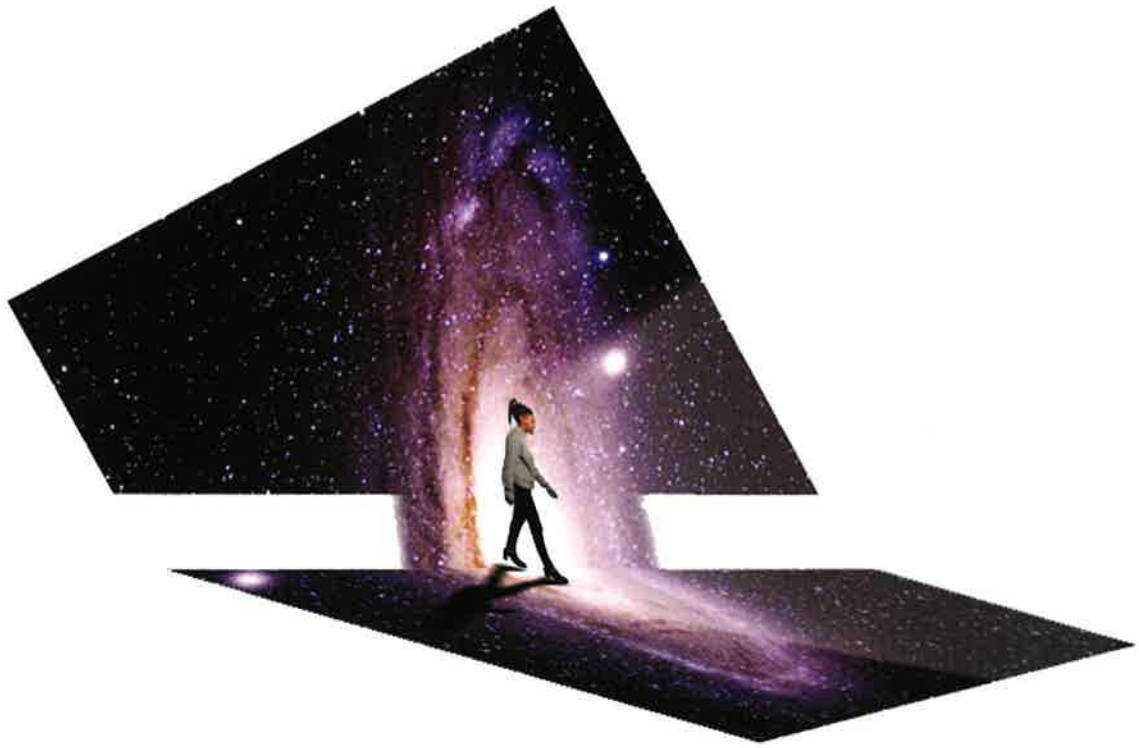
Een hoofdkenmerk van het suprematisme is het belang van witgebruik. Wit is niet gewoon een achtergrond, het maakt evenwaardig deel uit van het schilderij. Door de 2D figuren op een bepaalde manier te schikken in de witte ruimte, creëren we een 3D gevoel. Binnen het suprematisme doen ze dit met geometrische figuren. Door te werken met dit belang voor witruimte, heb ik in dit hoofdstuk een manier gevonden om dit op mijn organische beeldtaal toe te passen.

In de plaats van, zoals in het vorig hoofdstuk, ruimteobjecten te plakken op menselijke activiteiten, heb ik hier het omgekeerde gedaan. Ik heb geometrische vormen geknipt uit organische ruimtebeelden zodat er wit tevoorschijn kwam, betekenis kreeg in het geheel en deel ging uitmaken van het totaalbeeld. Op deze manier heb ik met mijn 2D beelden een 3D gevoel gecreëerd, gebaseerd op het suprematisme.

Zoals ik uit vorige hoofdstukken reeds concludeerde keren het belang van contrast, schaal, en cirkelvorm ook hier terug. Hoewel ik rechte lijnige figuren uit de afbeeldingen heb geknipt, kwam het cirkelvormig gevoel toch naar voren. Vervolgens heb ik een gevoel van schaal gecreëerd door een menselijk figuur in de afbeelding te plakken. Net zoals bij het vorige hoofdstuk zijn dit aspecten waar ik rekening mee heb gehouden doorheen mijn onderzoek.

"Is er leven op pluto? Kun je dansen op de maan?

Is er een plaats tussen de sterren waar ik heen kan gaan?"

- *Het goede doel, België*¹⁴

OMGEVINGSANALYSE

Als locatie voor mijn ontwerp heb ik gekozen voor de mijnterril van As. Het is een rustige en afgelegen plek in de natuur. Op deze manier is er zo weinig mogelijk lichtvervuiling aanwezig en worden de sterren beter zichtbaar. De terril geeft een goed uitzicht over zijn omgeving. Dit is zeer belangrijk aangezien het hoofddoel van mijn ontwerp is om een plek te creëren waar mensen naar de sterren kunnen kijken en ontspannen. De terril strekt zich uit over een grote oppervlakte zodat er genoeg plaats is voor een ontwerp, maar er nog steeds voldoende natuur overblijft.

De mijnterril wordt tegenwoordig gebruikt om te wandelen, de hond uit te laten, te picknicken,... kortom, te ontspannen. Hoewel dit tot voor kort verboden terrein was voor elke bezoeker, wil de stad Genk de terril vanaf nu openstellen voor wandelaars, wat het perfecte doelpubliek is voor mijn project.

Nog een reden waarom ik deze locatie heb gekozen is het landschappelijke uitzicht ervan. Deze heeft iets weg van een buitenaards planeetoppervlak. De terril bestaat uit vier plateaus met hieromheen een wirwar van heuvels en schuine vlakken. De plateaus strekken zich uit tot een hoogte van 100 meter boven zijn omgeving en bieden een fenomenaal uitzicht. Ik heb deze vier plateaus met hun uitzichten duidelijk betrokken in mijn ontwerp. Het onderzoek naar deze gelaagdheid vindt plaats in het volgende hoofdstuk.

OMGEVINGSPLAN

Schaal : 1/10000

"The night is even more richly coloured than the day... If only one pays attention to it, one sees that certain stars are citron yellow, while others have a pink glow or a green, blue and forget-me-not brilliance. And without my expiating on this theme, it should be clear that putting little white dots on a blue-black surface is not enough."

- *Vincent van Gogh*¹⁵

FEELING SPACE ON EARTH

In dit hoofdstuk van mijn onderzoek heb ik 2D en 3D collages omgezet naar een effectieve ruimtelijkheid die bruikbaar was voor mijn ontwerp.

Om deze ruimtes vorm te geven heb ik eerst een concept bedacht, gebaseerd op de vier plateaus waaruit de mijnterril bestaat. Ik heb de plateaus van de terril beschouwd als een trap van aarde richting hemel of ruimte. Deze trap verwees op zijn beurt weer naar een figuurlijke 'ruimtereis'. Op deze manier heb ik het onderwerp "space" op een niet te voor de hand liggende manier aangepakt, maar vormt er zich een diepere, eerder figuurlijke betekenis.

Rekening houdende met conclusies uit de vorige hoofdstukken heb ik abstracte installaties ontworpen. Deze abstracte figuren staan in contrast met de natuurlijke omgeving van de mijnterril, wat de hoofdstukken "placing space on earth" en "from surface to space" zeer goed vertalen. De oneindigheid komt terug in de locatie zelf, namelijk het zicht dat de terril biedt naar zijn omgeving toe alsook naar de hemel. De cirkelvorm kon ook zeker niet ontbreken en heb ik terug laten komen in de vormtaal van het ontwerp. Schaal vormt misschien nog het belangrijkste aspect en heb ik verder onderzocht in dit hoofdstuk.

Het concept ruimtereis heb ik opgesplitst in vier onderdelen die symbool staan voor de vier plateaus van de mijnterril. Zo ontstond er samen met de vier plateaus, vier verschillende installaties met vier keer een verschillend ruimtelijk gevoel. Vervolgens heb ik onderzocht welke stadia mensen zouden ervaren als ze in een raket afgeschoten zouden worden naar de ruimte. Deze vier stadia: "Transition", "moving fast", "zero-gravity" en "destination" vormen de onderdelen van de figuurlijke ruimtereis.

Vanaf dit moment stond de beschrijving van mijn ontwerp vast. *"Een figuurlijke ruimtereis, vertaalt als abstracte installatie die dient als wandelroute op de mijnterril in As, met als hoofddoel om naar de sterren te kijken."*

Vanaf hier splitst het onderzoek zich op in de vier aparte onderdelen van de ruimtereis. Ik heb deze onderdelen beeldend omgezet naar een abstracte vormtaal en vervolgens naar een maquettestudie. Zo heb ik een effectieve ruimtelijkheid verkregen voor elk onderdeel van de ruimtereis. Deze ruimtelijkheden heb ik vertaald naar een installatie in de ontwerpfase.

DESTINATION

ZERO-GRAVITY

MOVING FAST

TRANSITION

"I would have sold my wife and children into slavery for a ride
into space."

- Astronaut Mike Mulhane

TRANSITION

De "transition" vormt het eerste plateau van mijn figuurlijke ruimtereis. Dit houdt in: het moment van instappen in het ruimtevaartuig en beseffen dat het nu gaat gebeuren. Het is de mentale overgang van aarde naar ruimte. Het klaarstomen voor een transitie van de ene wereld naar een andere. Door het analyseren van meerdere ruimtefilms zoals *Arrival*, *Passengers*, *Gravity*, *2001: A space Odyssey*, *Interstellar*, *Le voyage dans la Lune*,... ben ik tot de belangrijkste kenmerken gekomen voor dit onderdeel, "transition".

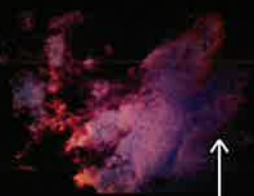
De twee handelingen met de meeste mentale impact die ik uit deze filmanalyses kon concluderen waren voor mij het opzetten van de ruimtehelm en het schuin moeten zitten bij de raketlancering.

Het eerste onderdeel van dit hoofdstuk is het 90 graden gekanteld zitten. In de afbeeldingen op pagina 56 zien we dat deze handeling binnen een aardse omgeving een zeer vervreemd beeld vormt, terwijl dit in een ruimte omgeving, zoals in een film, als normaal wordt geacht. Dit principe heb ik opgevat als het altijd naar de hemel willen kijken. De abstractie die ik hiervan heb gemaakt is gebaseerd op spiegels en heb ik verder uitgewerkt in de ontwerpfase.

Als tweede onderdeel van dit hoofdstuk heb ik de handeling van het opzetten van de ruimtehelm onderzocht. De meest relevante vorm hiervoor vind ik de koepel. Ik heb hier interessante beelden over verzameld en in de ontwerpfase vertaald naar een ontwerp.

"A different angle. Directions are going to change.
Let's keep eye on the sky."

"When you put on the helmet, shit gets real."

"When you launch in a rocket, you're not really flying that rocket. You're just sort of hanging on."

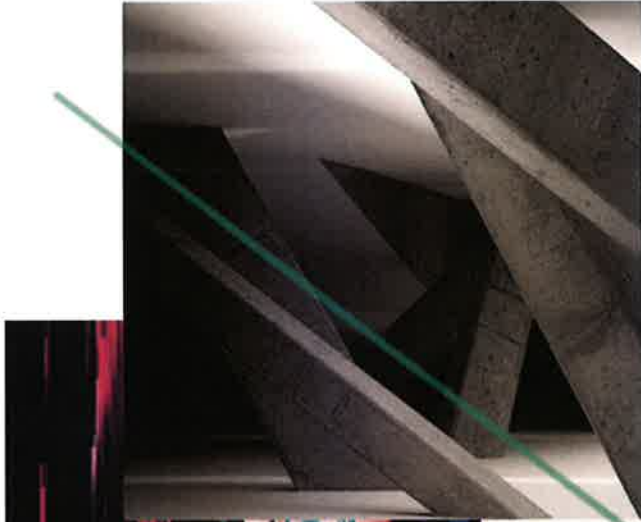
- Michael P. Anderson¹⁷

MOVING FAST

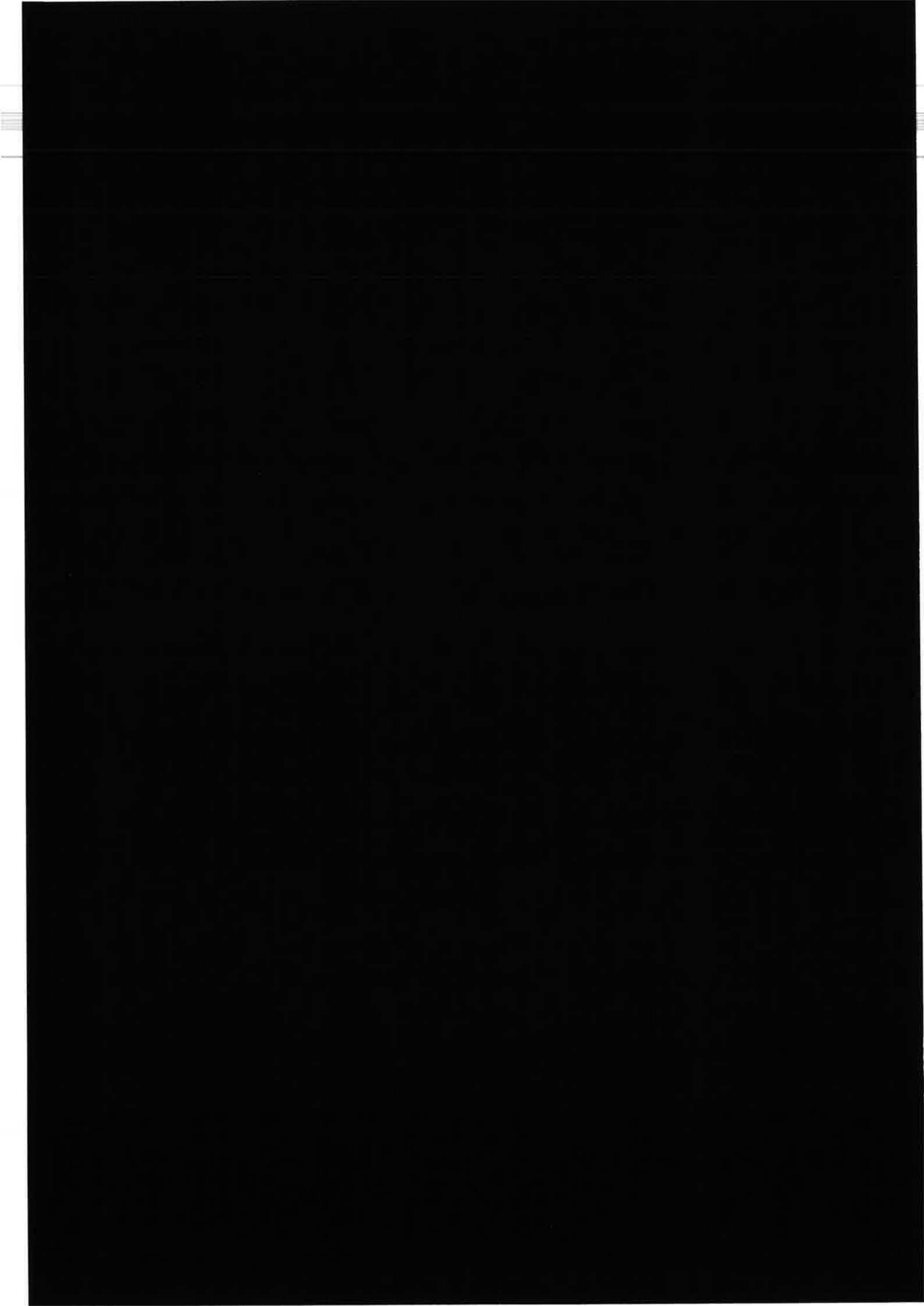
"Moving fast", snel bewegen of versnellen vormt het tweede plateau van de figuurlijke ruimtereis. Als eerste stap van dit onderdeel heb ik beelden waarvan ik vond dat ze een versnelling uitdrukten grafisch gecombineerd in drie collages. In deze collages ontstaat een abstracte vormtaal.

Als volgende stap heb ik de juiste schaal voor mijn ontwerp onderzocht door verschillend verschaalde personen in eenzelfde foto te plakken. Dit herhaal ik voor de drie collages.

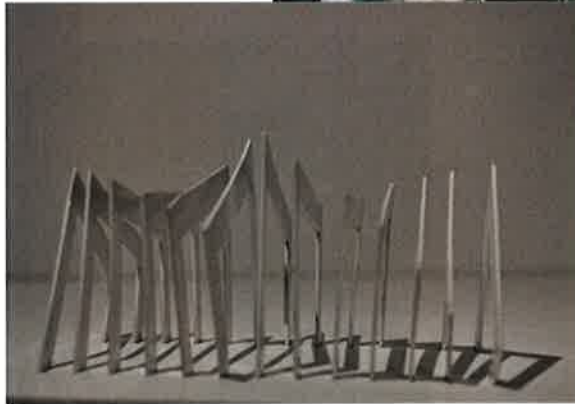
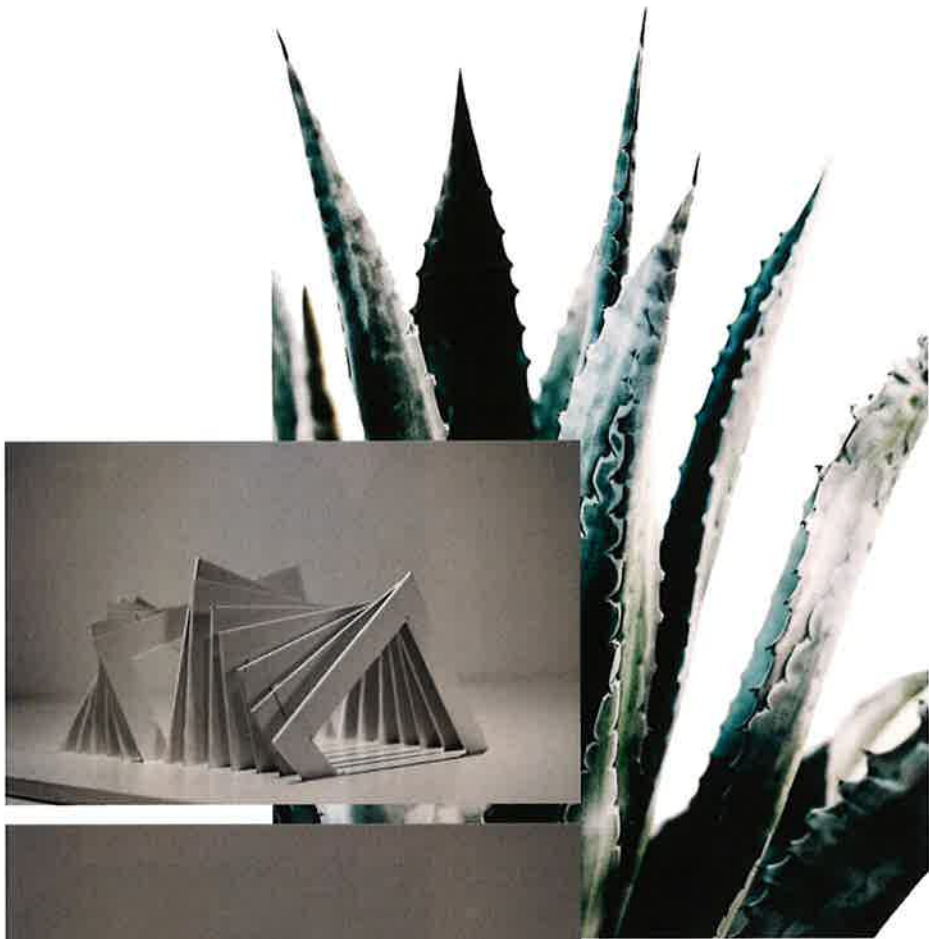
Vervolgens heb ik de 2D vormtaal die ontstond uit de eerste stap verwerkt in een maquettestudie. Op deze manier heb ik mijn 2D vormtaal (collages) omgezet in effectieve ruimtelijkheden in 3D (maquettes) waarop de installatie voor het onderdeel "moving fast" is gebaseerd.

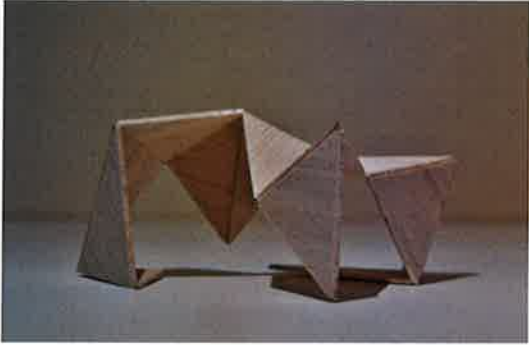

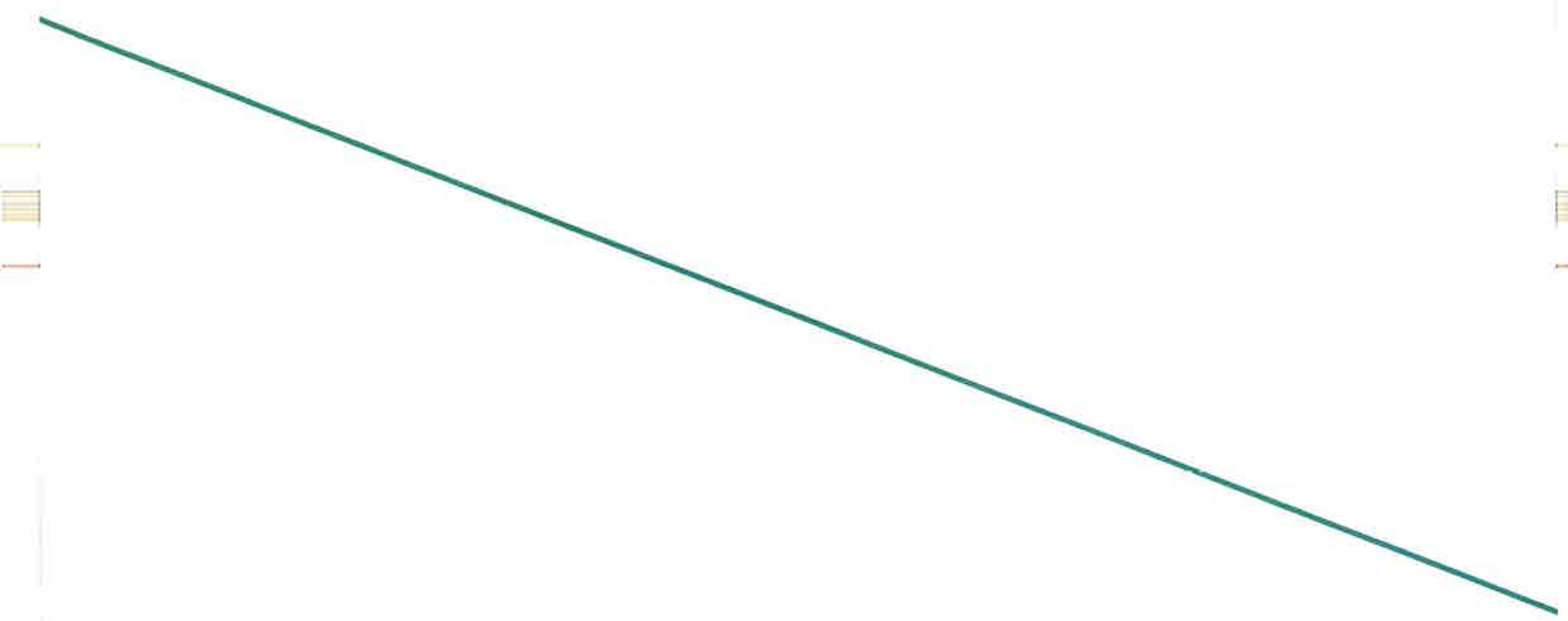
NERVEUS

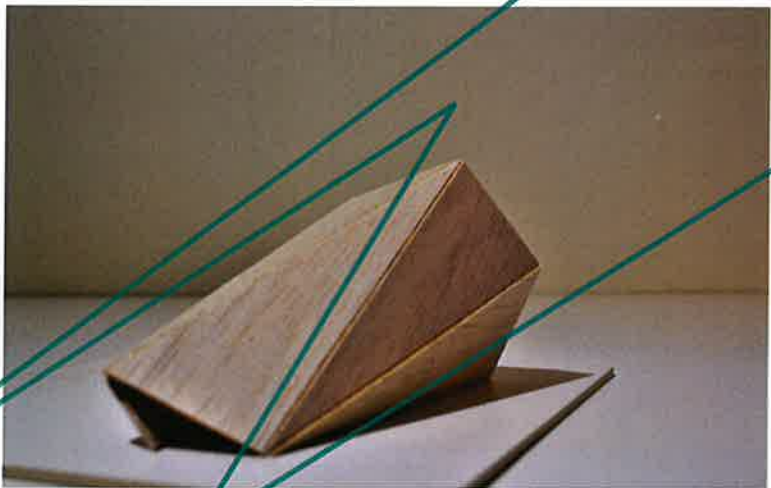
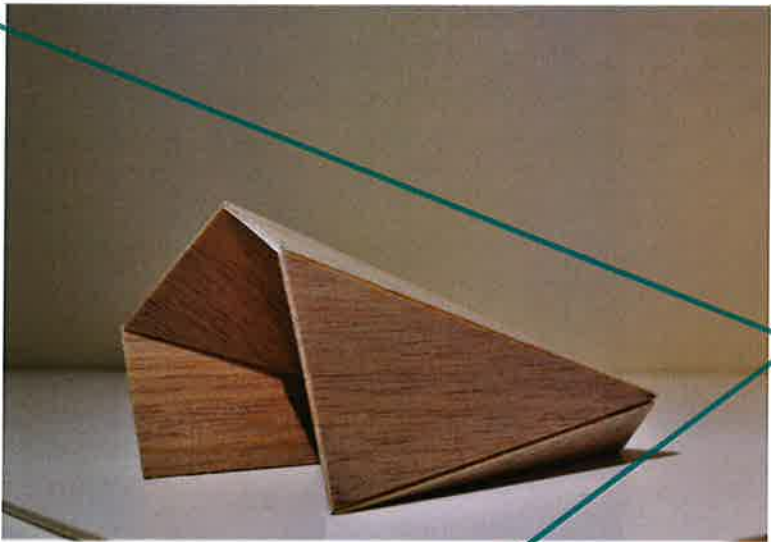

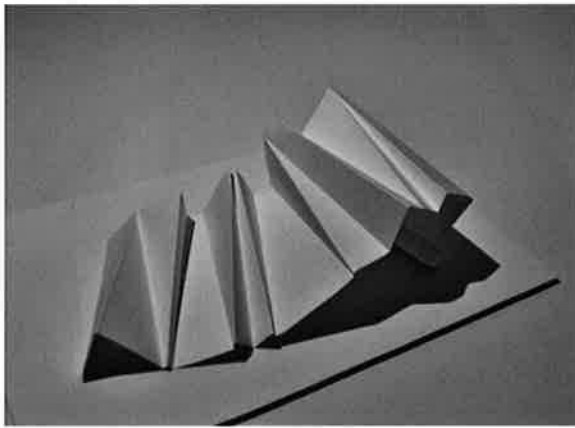
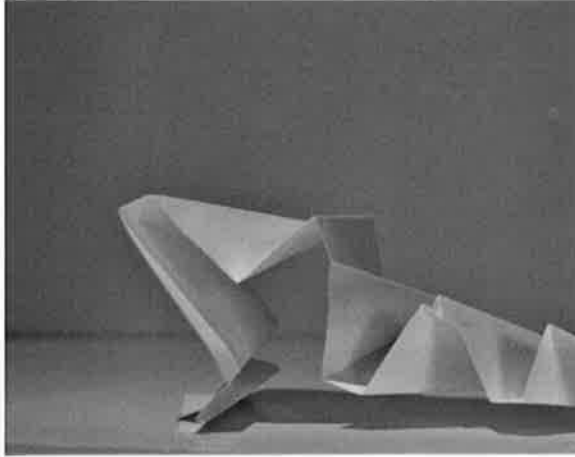
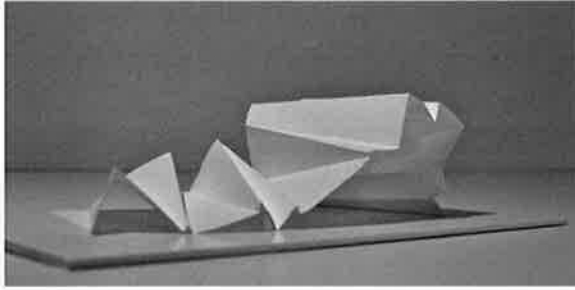

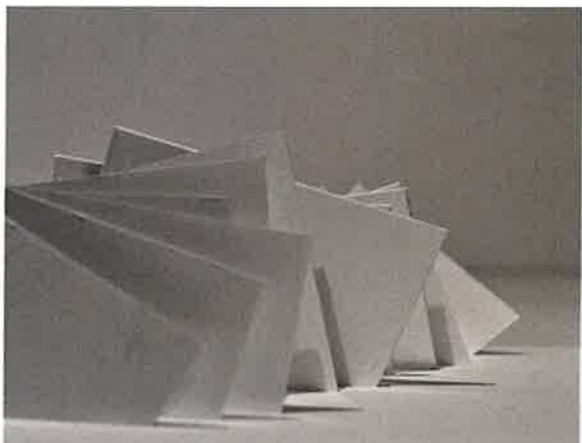
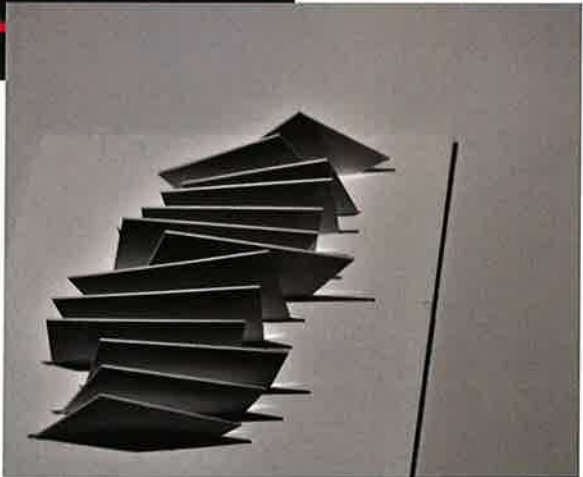

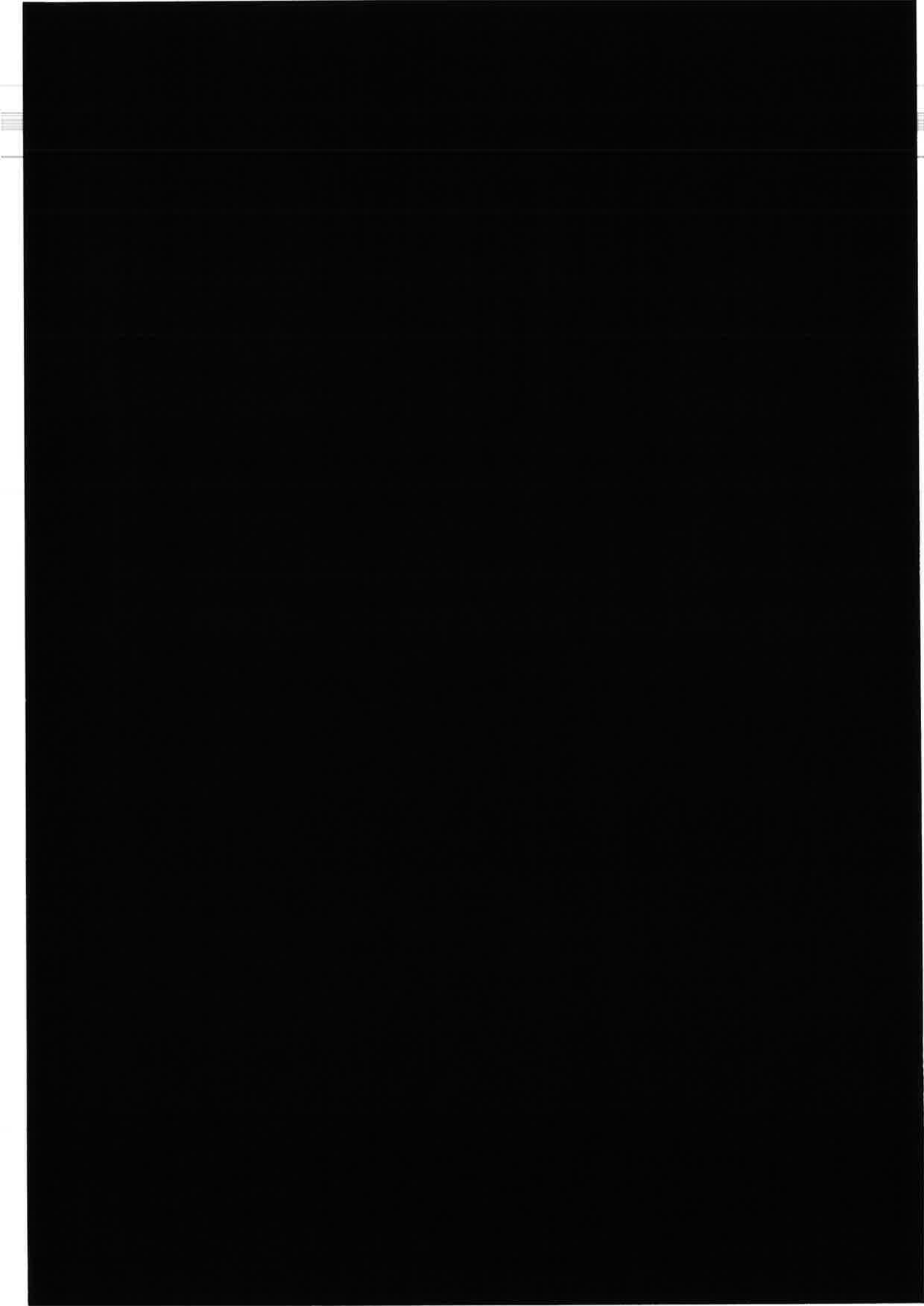

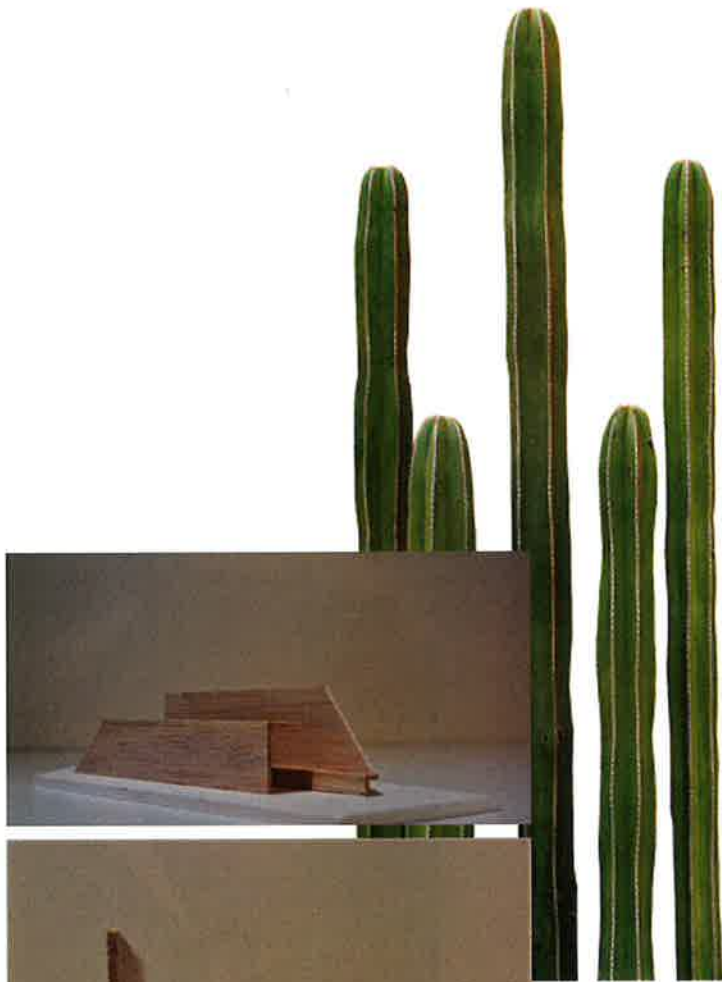

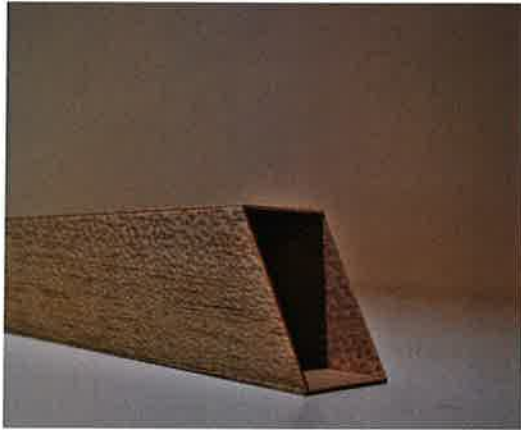
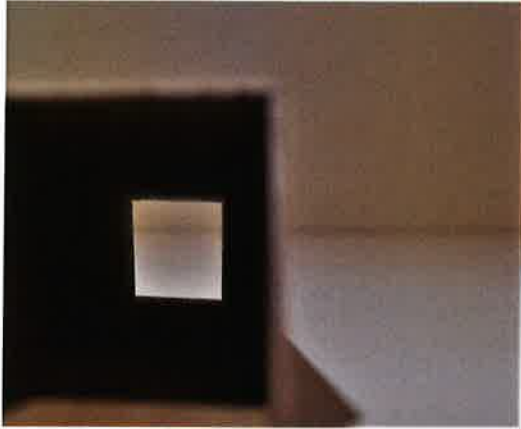
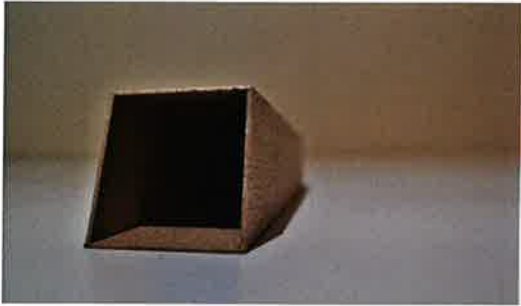
VERSTEEND

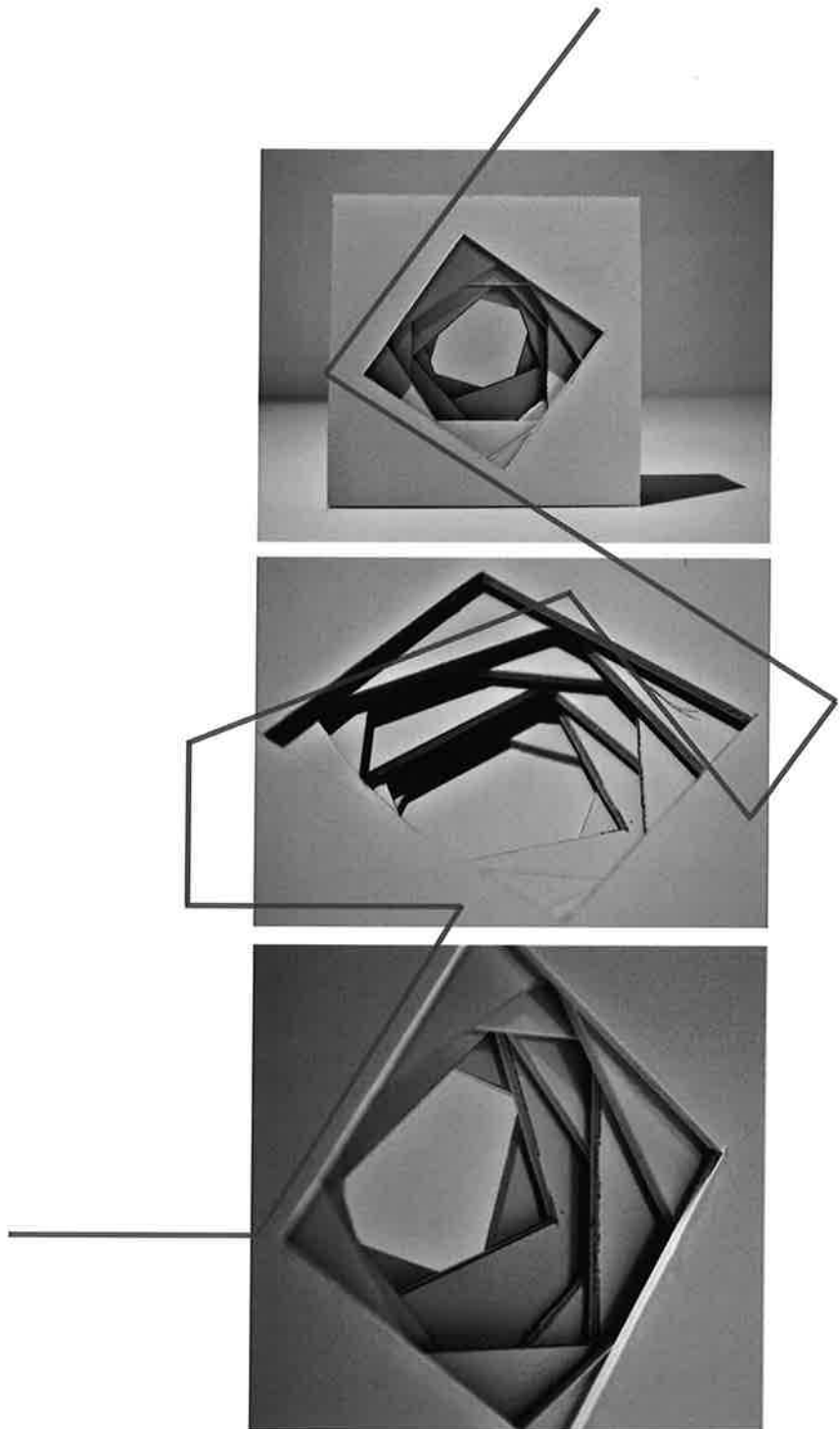

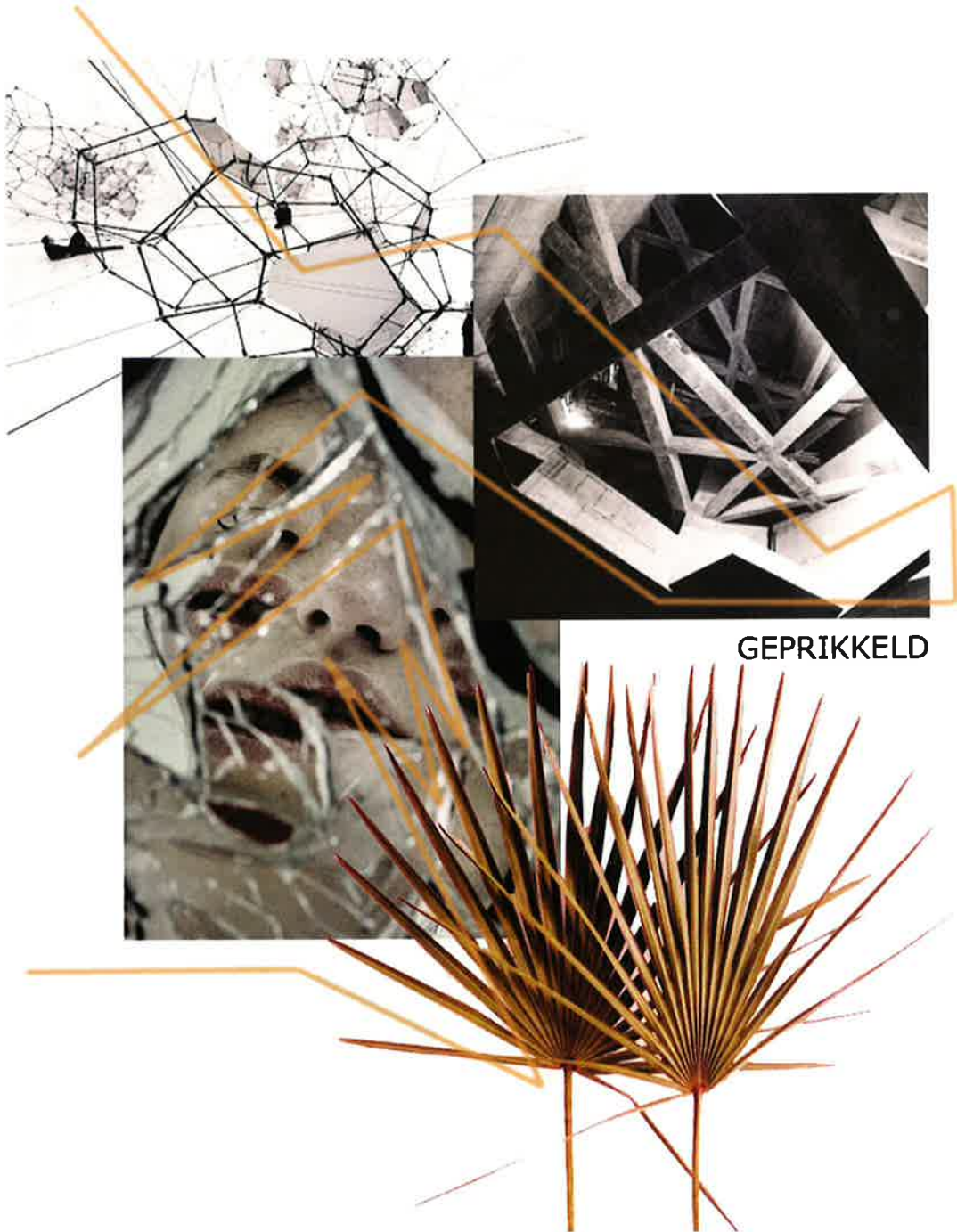

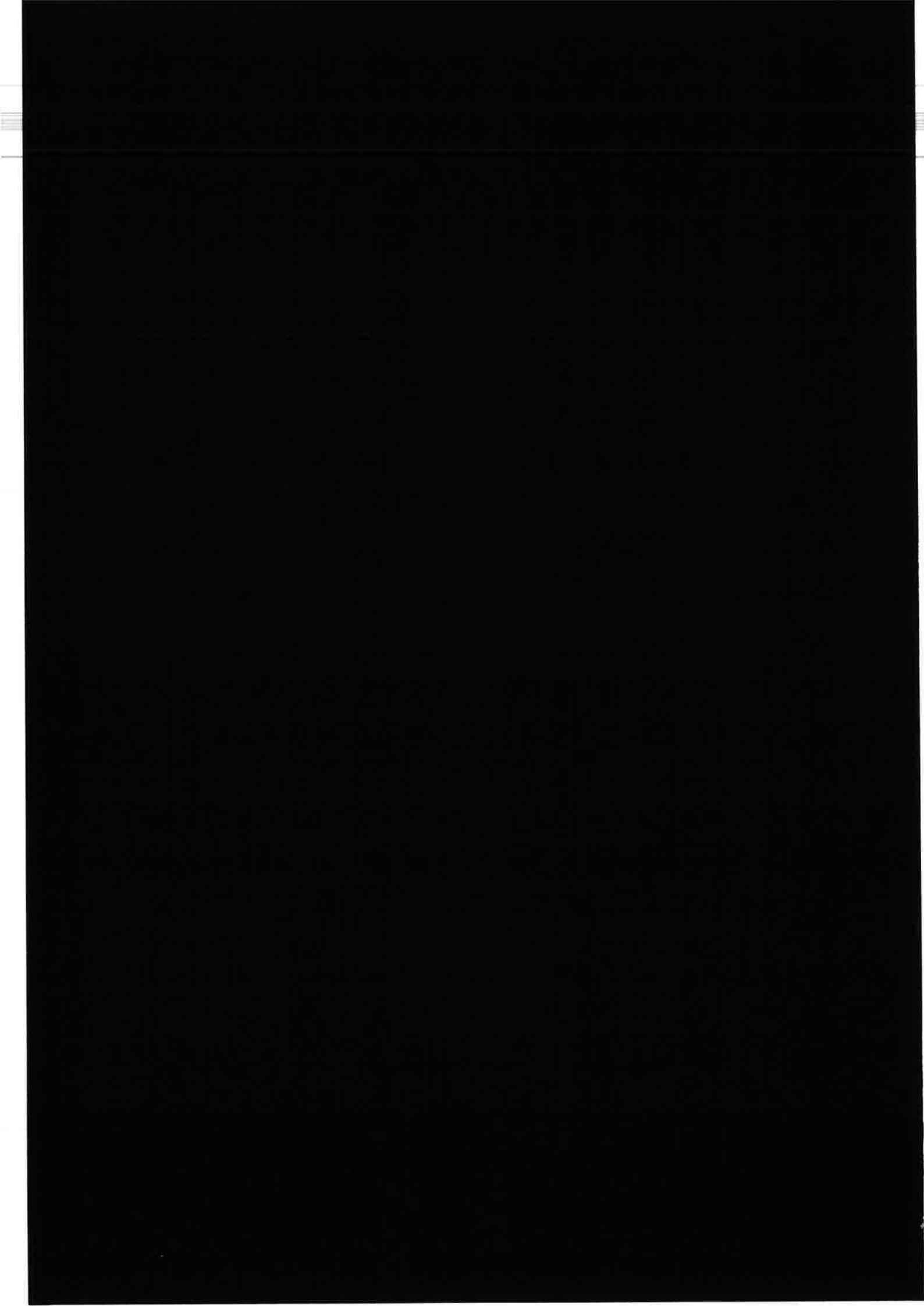

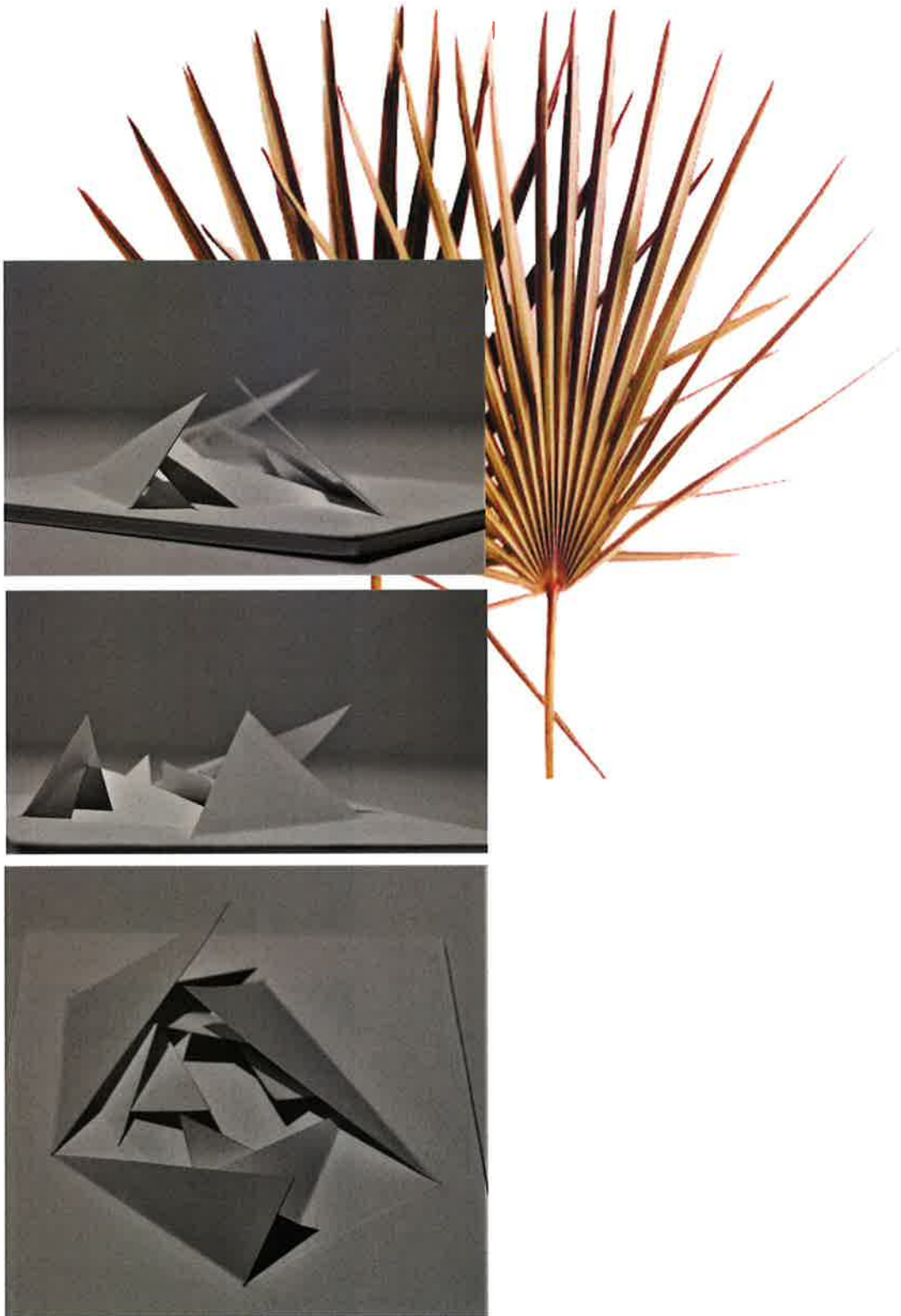

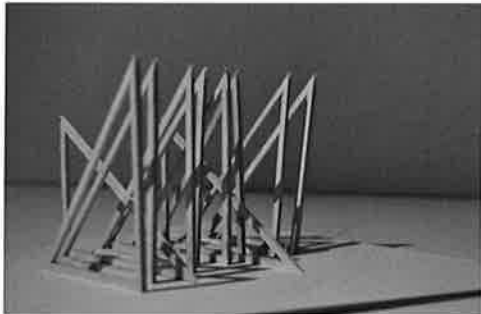
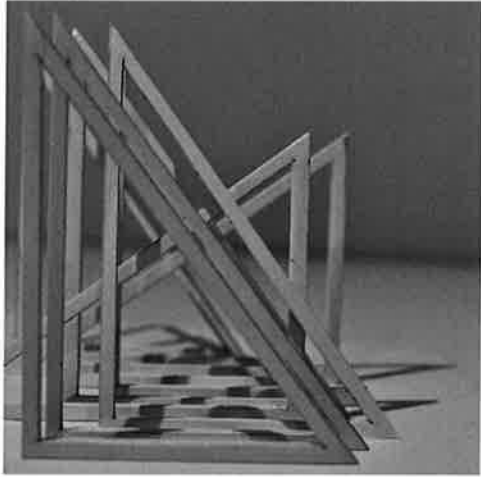

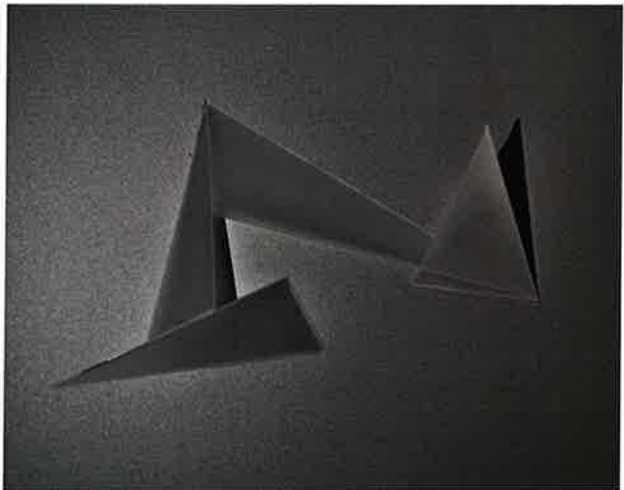
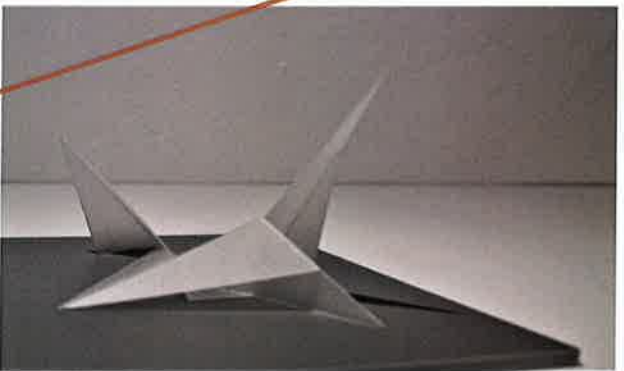
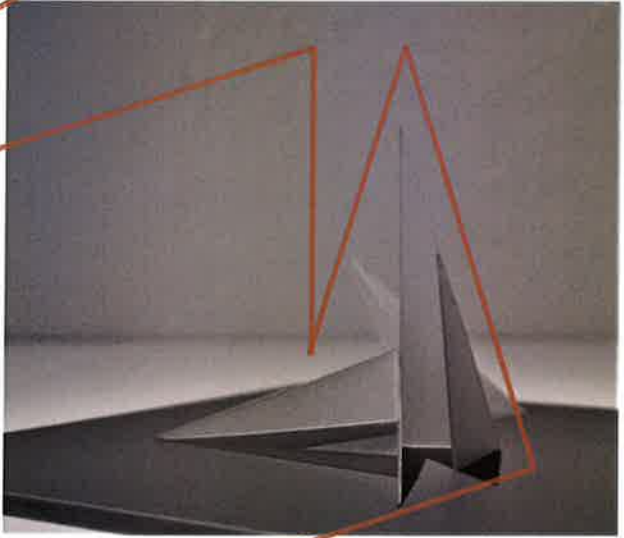
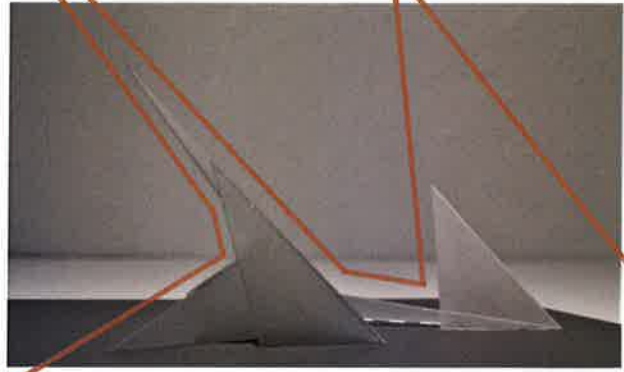
GEPRIKKELD

"What the flamingo teaches a child, at that subliminal level where animal encounters work, is that gravity is not just a limitation, but also a possible partner in an intriguing, potentially joyful game."

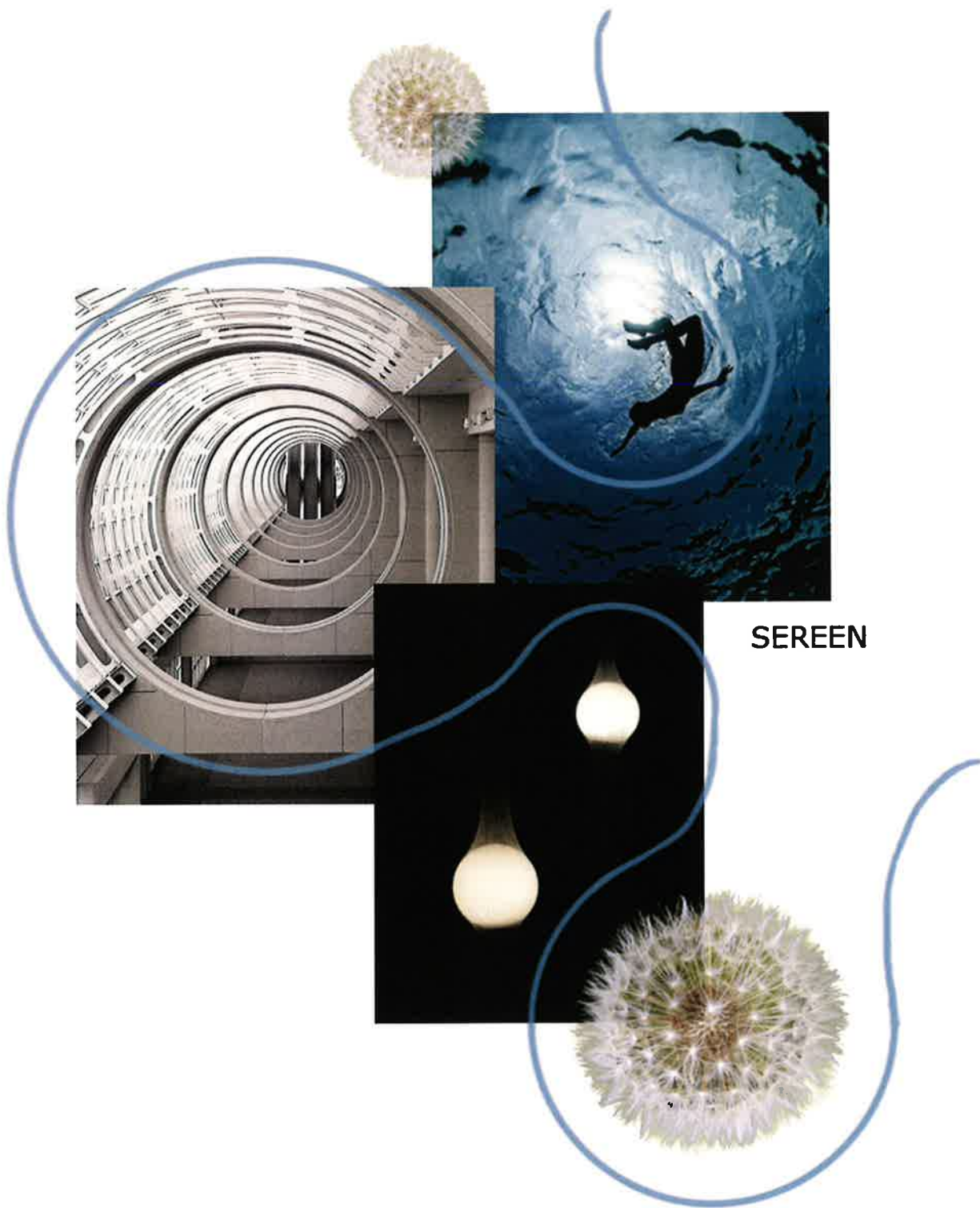
- *John Burnside*¹⁸

ZERO-GRAVITY

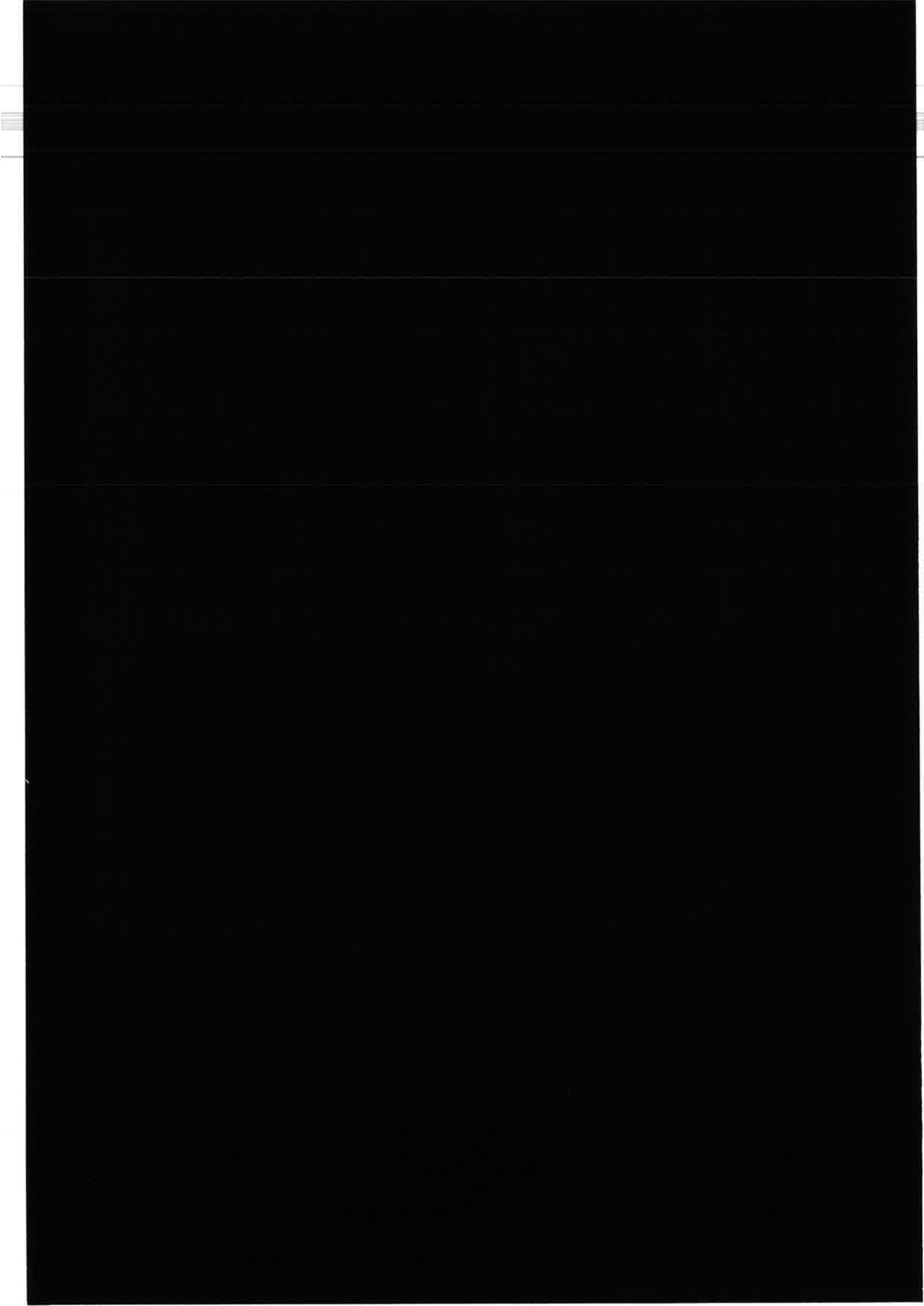
"Zero-gravity" vormt het derde plateau van de figuurlijke ruimtereis. In dit hoofdstuk heb ik het gevoel van gewichtsloosheid omgezet in een abstracte vormtaal. Ik ben hier op dezelfde manier tewerk gegaan als bij het vorige onderdeel, "moving fast". Als eerste stap heb ik beelden waarvan ik vond dat ze gewichtsloosheid uitdrukte grafisch gecombineerd in drie collages. In deze collages ontstaat een abstracte vormtaal.

Als volgende stap heb ik de juiste schaal voor mijn ontwerp onderzocht door verschillend verschaalde personen in eenzelfde foto te plakken. Dit herhaal ik voor de drie collages.

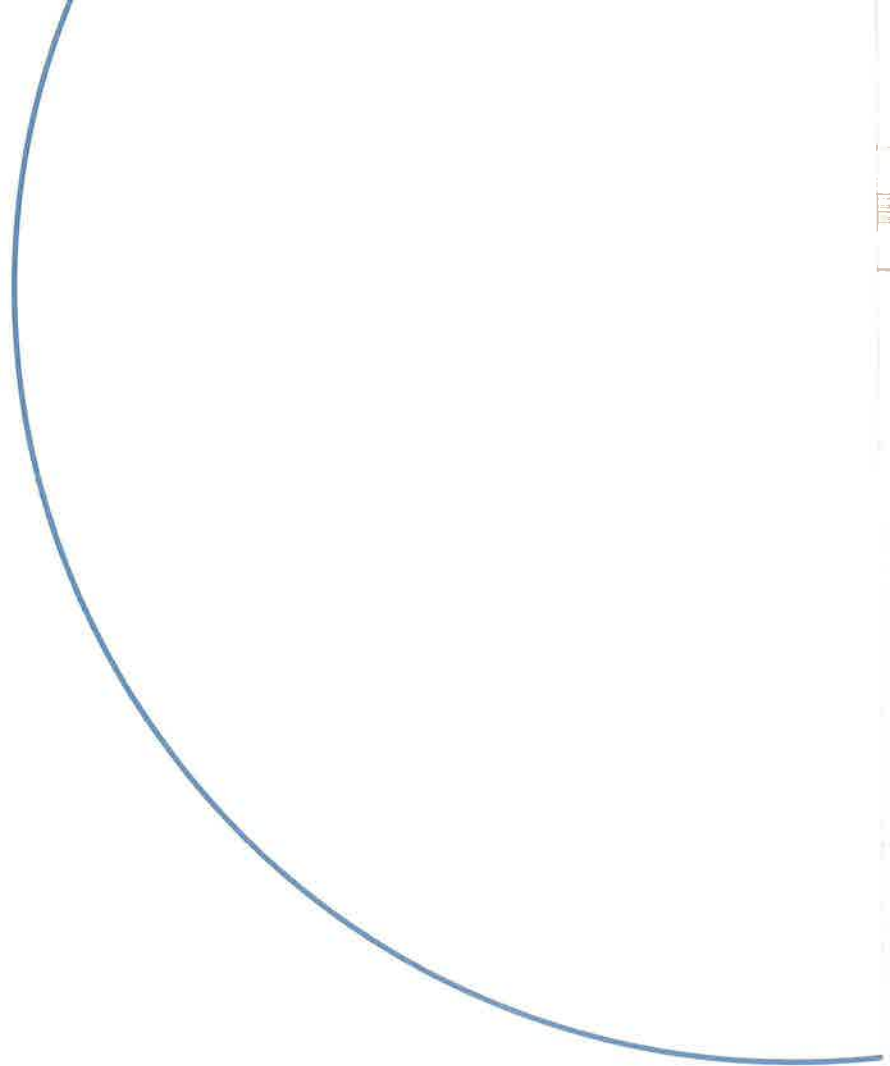
Vervolgens heb ik, zoals ook in het vorige onderdeel, de 2D vormtaal die ontstond uit de eerste stap verwerkt in een maquettestudie. Op deze manier heb ik mijn 2D vormtaal (collages) omgezet in effectieve ruimtelijkheden in 3D (maquettes) waarop de installatie voor het onderdeel "zero-gravity" is gebaseerd.

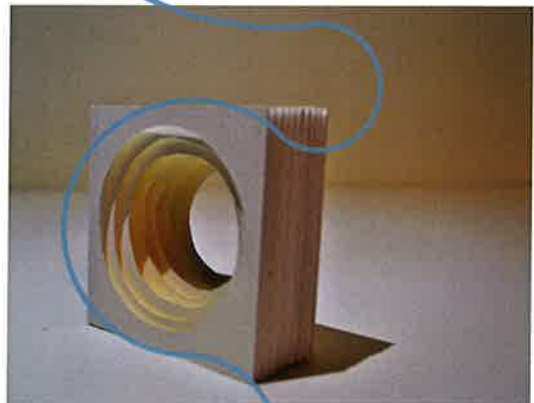
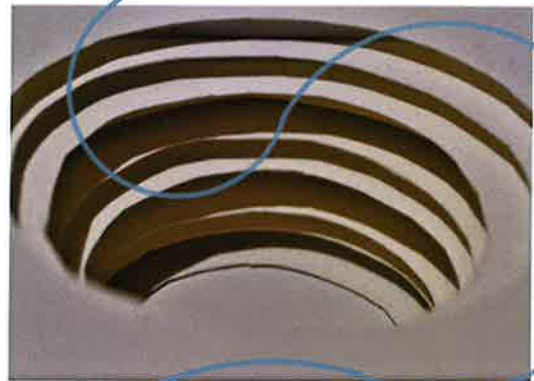
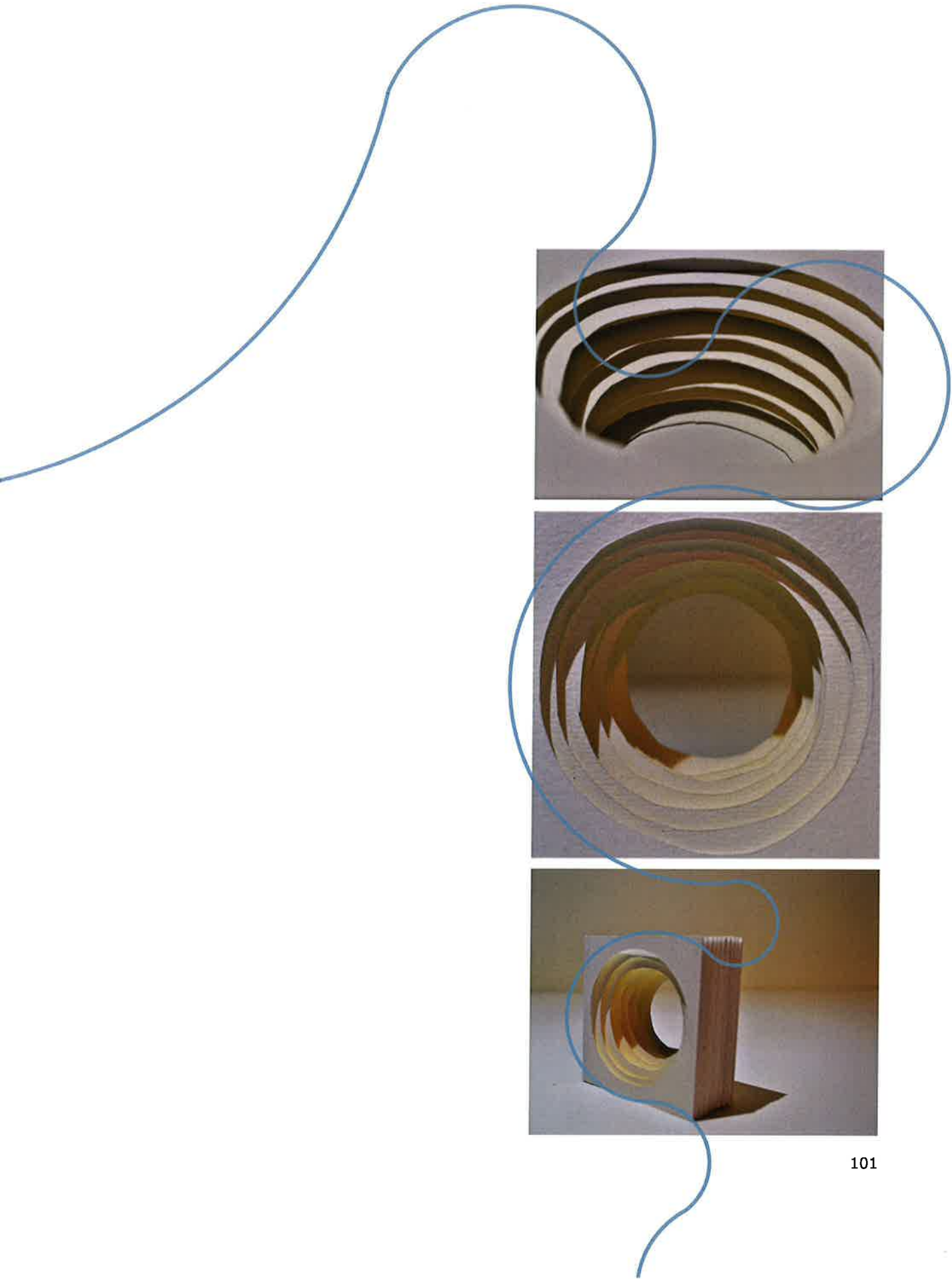

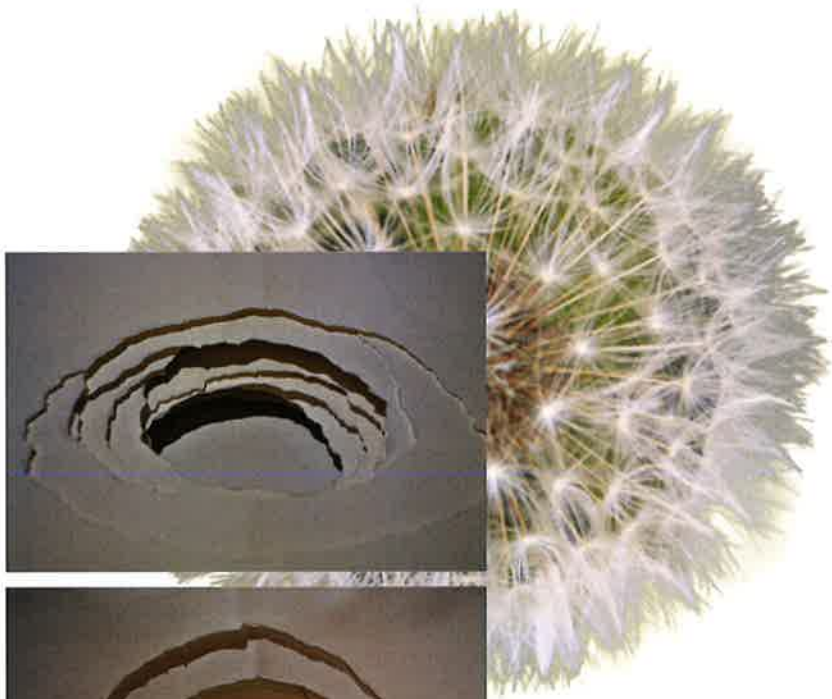
SCREEN

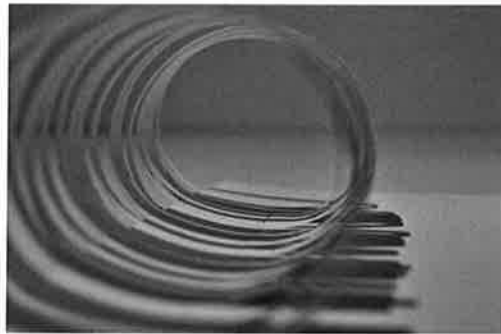
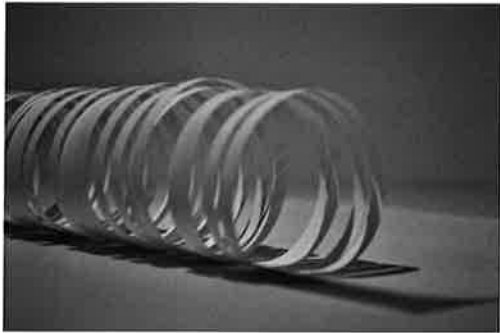
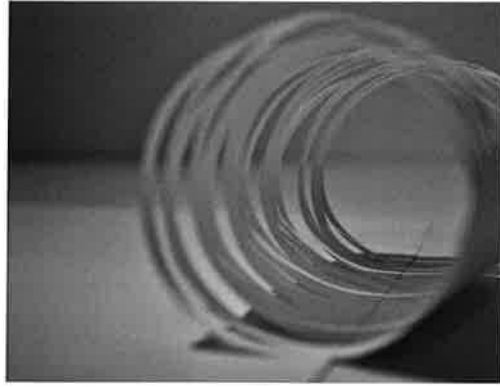

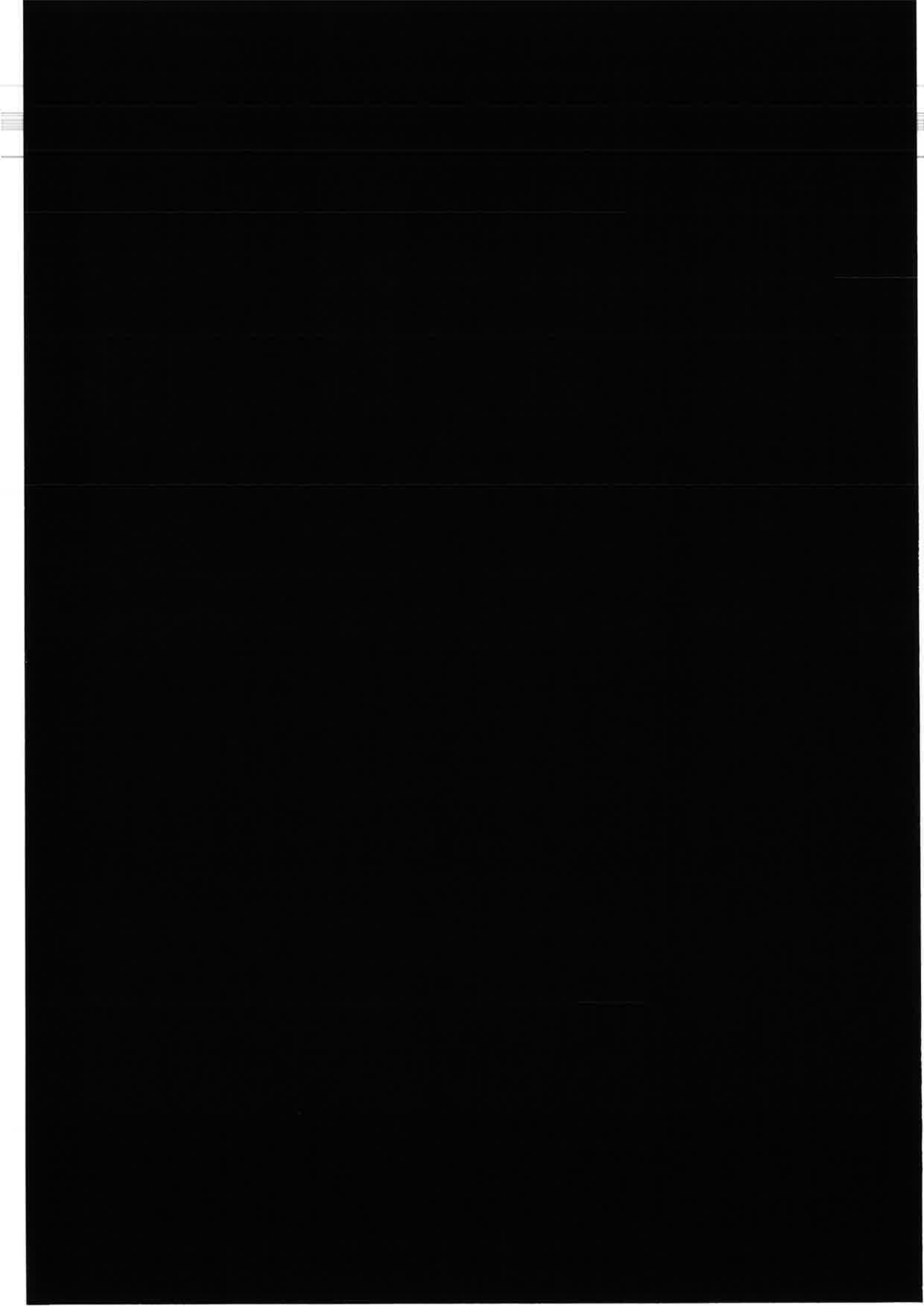

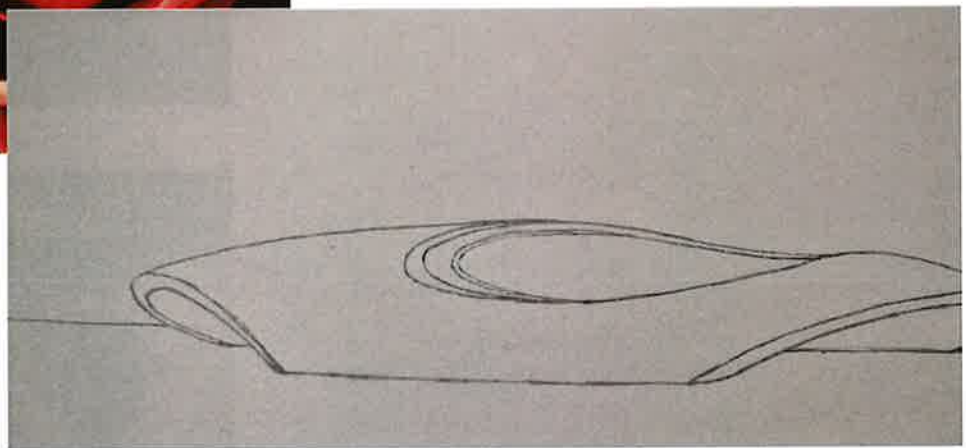

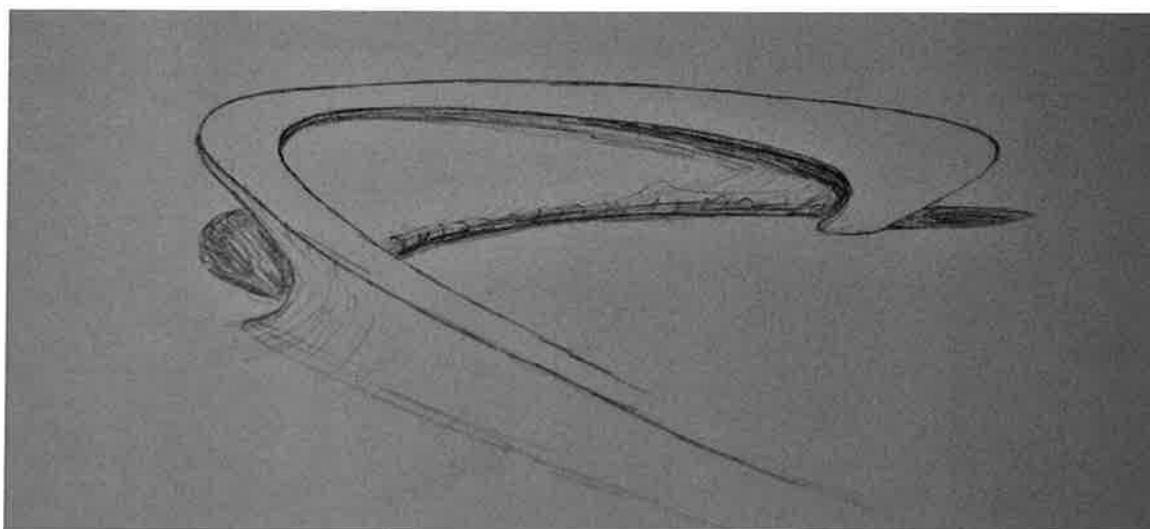
OPEN

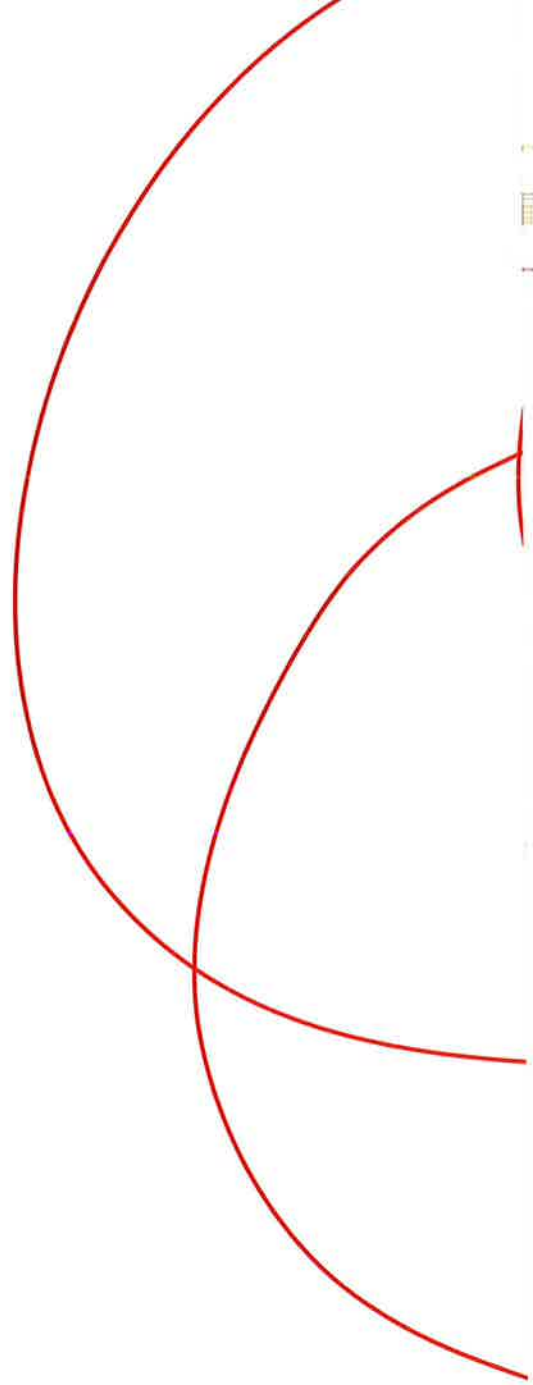

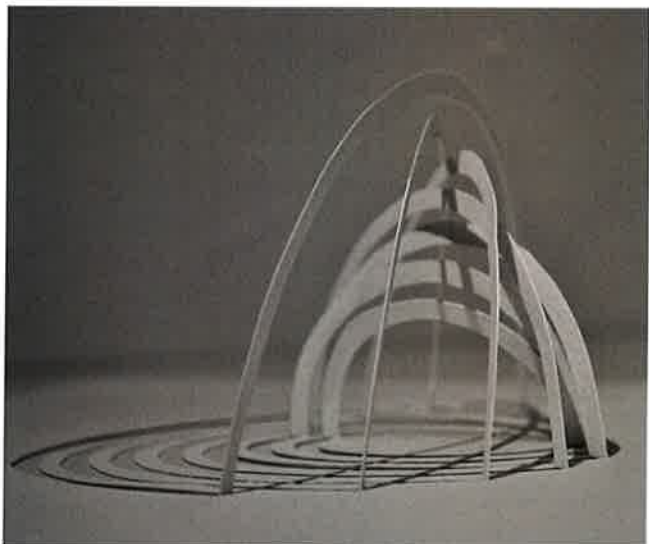
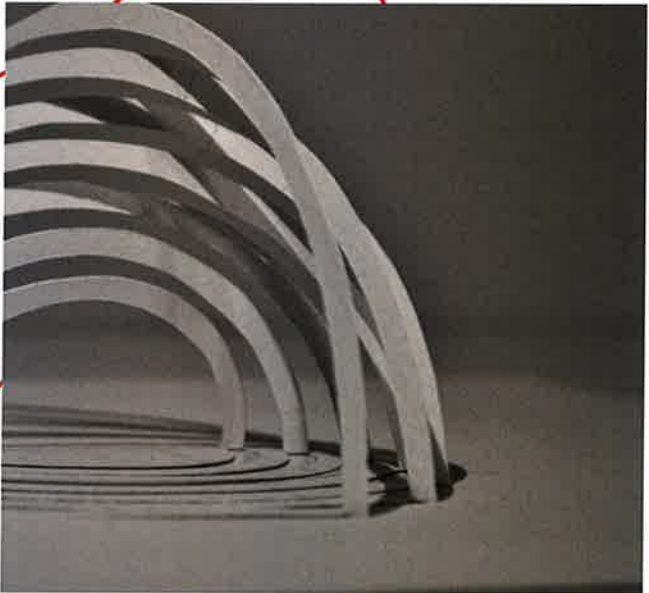
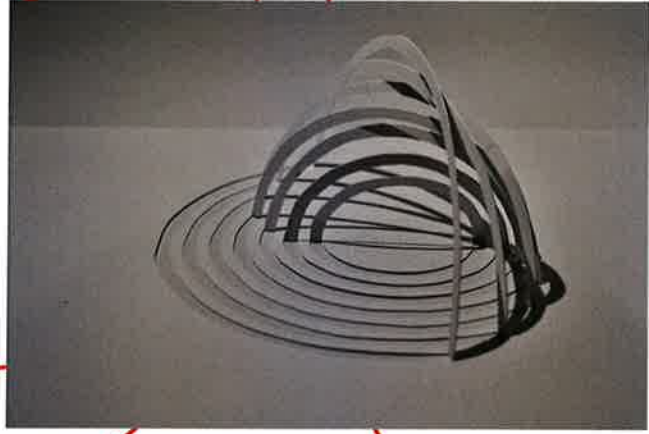

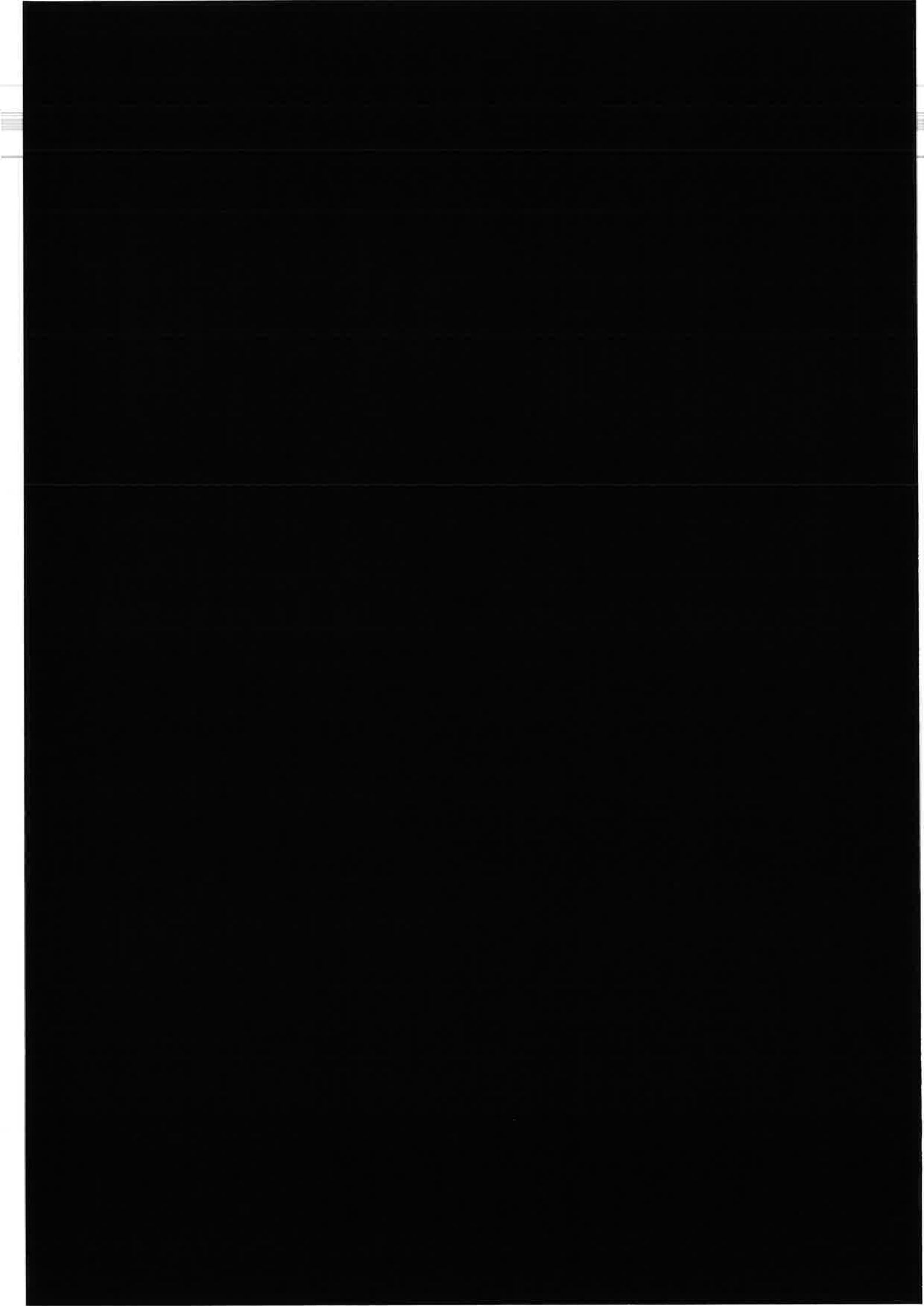

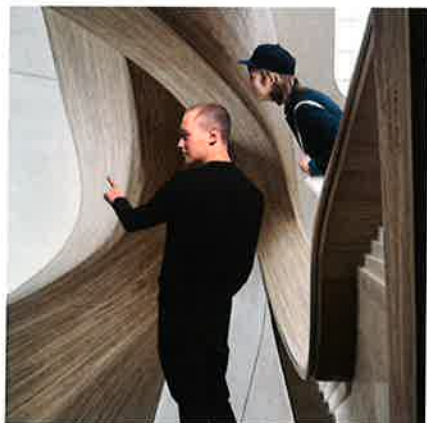

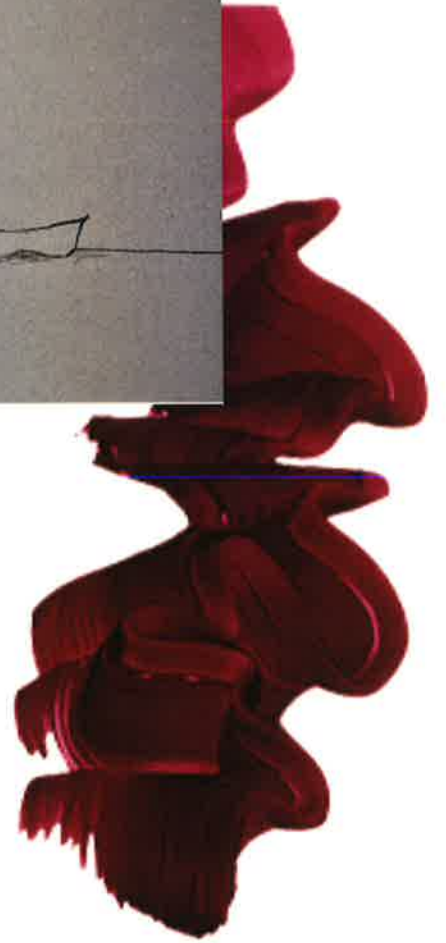
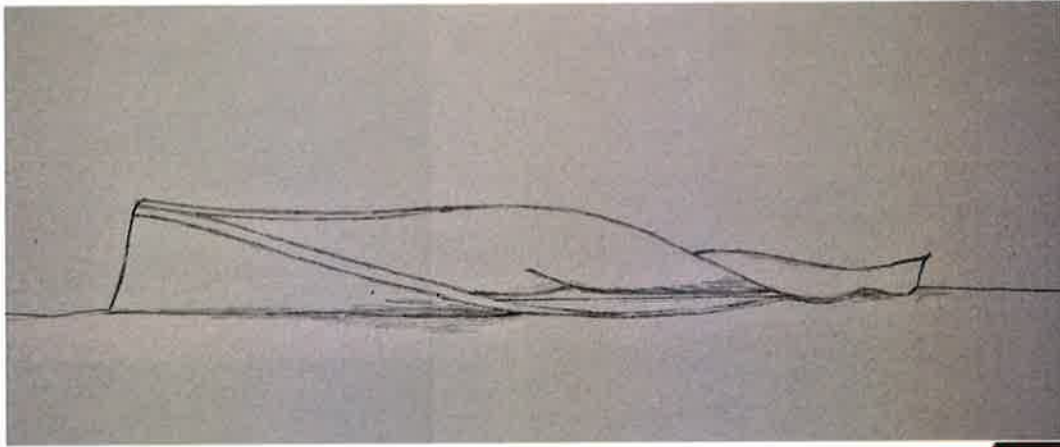

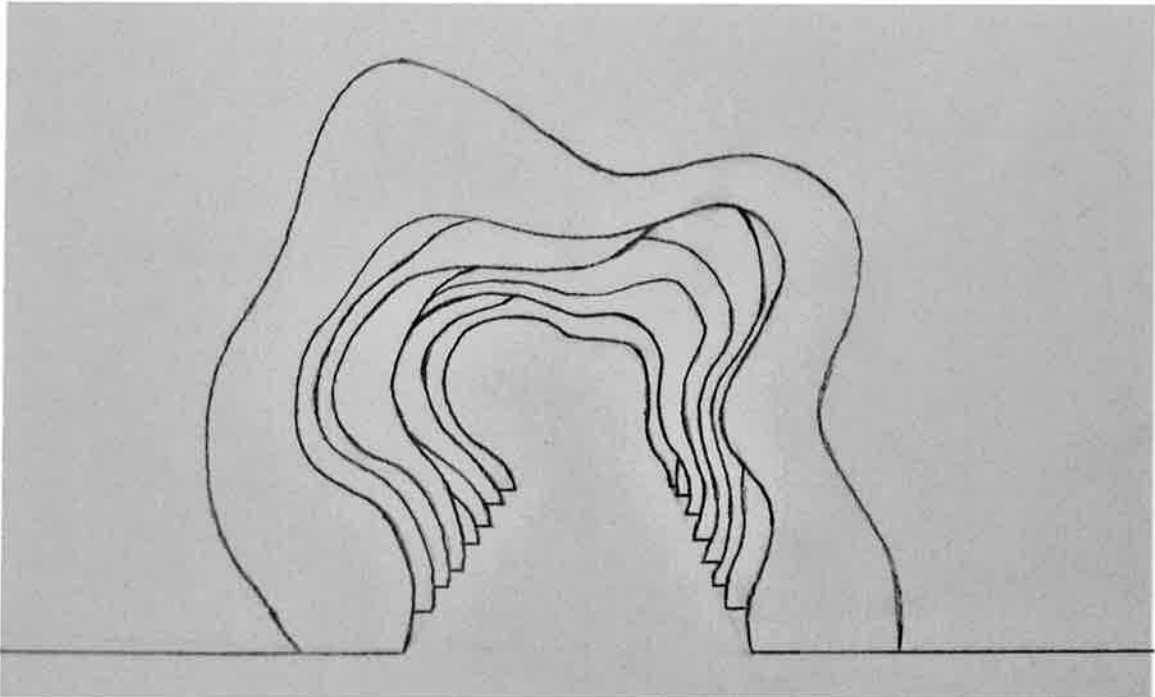
EXTATISCH

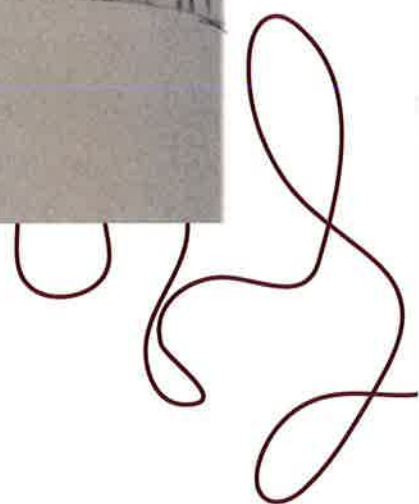
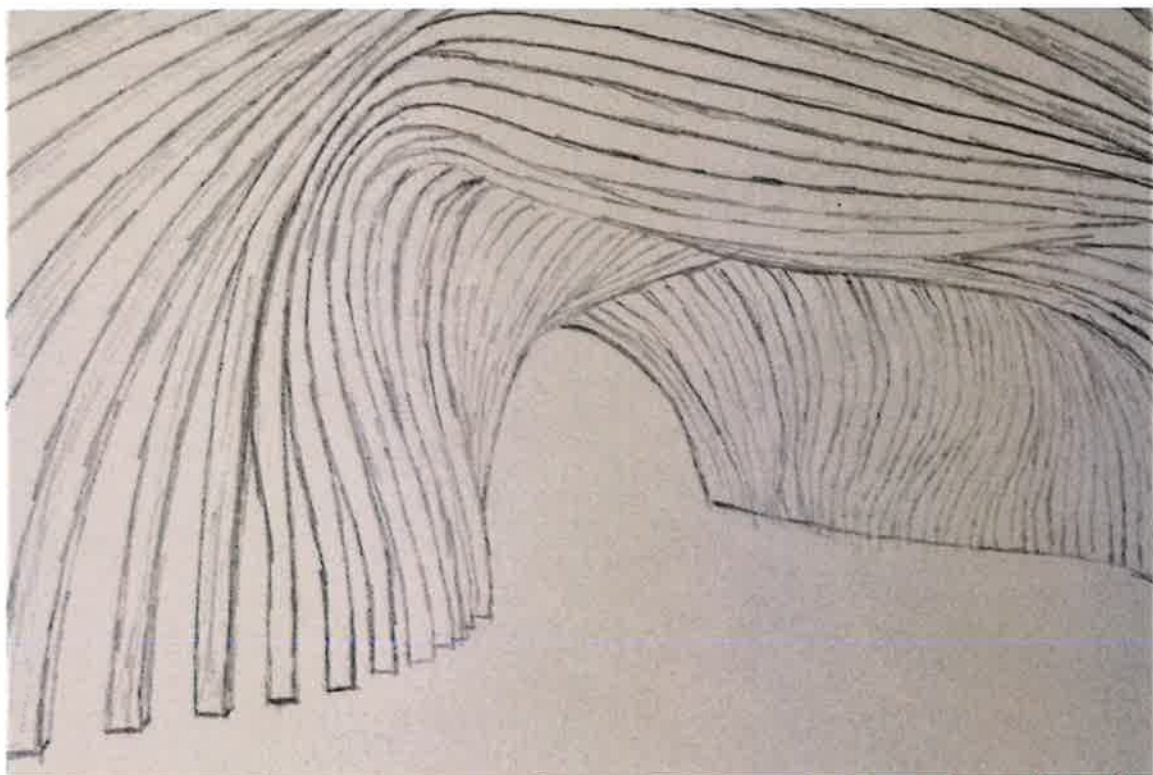

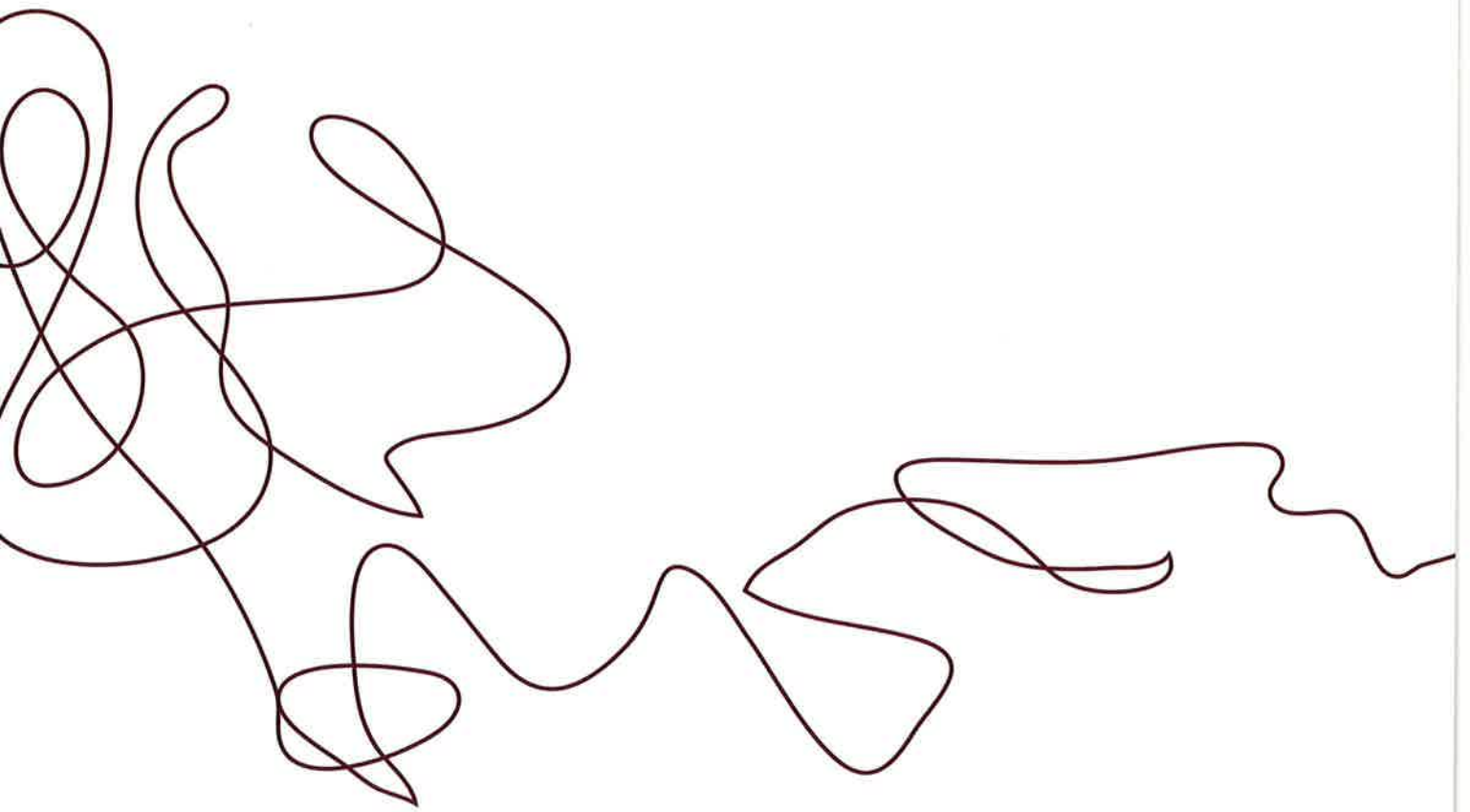

"Nothing exists except atoms and empty space, everything else
is opinion."

- *Greek philosopher Democritus*"

DESTINATION

Het vierde en laatste plateau van de figuurlijke ruimtereis is de bestemming. Deze bestemming is voor iedereen anders. Ieder persoon heeft andere gedachten en zal dus ook deze installatie op zijn eigen manier interpreteren en betekenis geven. Daarom heb ik ervoor gekozen om deze bestemming 'open' of 'leeg' te laten. Iedereen kan deze invullen met eigen gedachten en fantasieën. Als scenograaf is het natuurlijk mijn taak om deze leegte mee te ontwerpen.

Om iets 'leeg' te laten aanvoelen moet er net wel iets aanwezig zijn zodat die leegte extra wordt benadrukt en betekenis krijgt. Een blad met één woord voelt leger aan dan een blad zonder woorden. Iets waar niks op staat, beschouwt men niet als 'leeg' maar eerder als onbestaand.

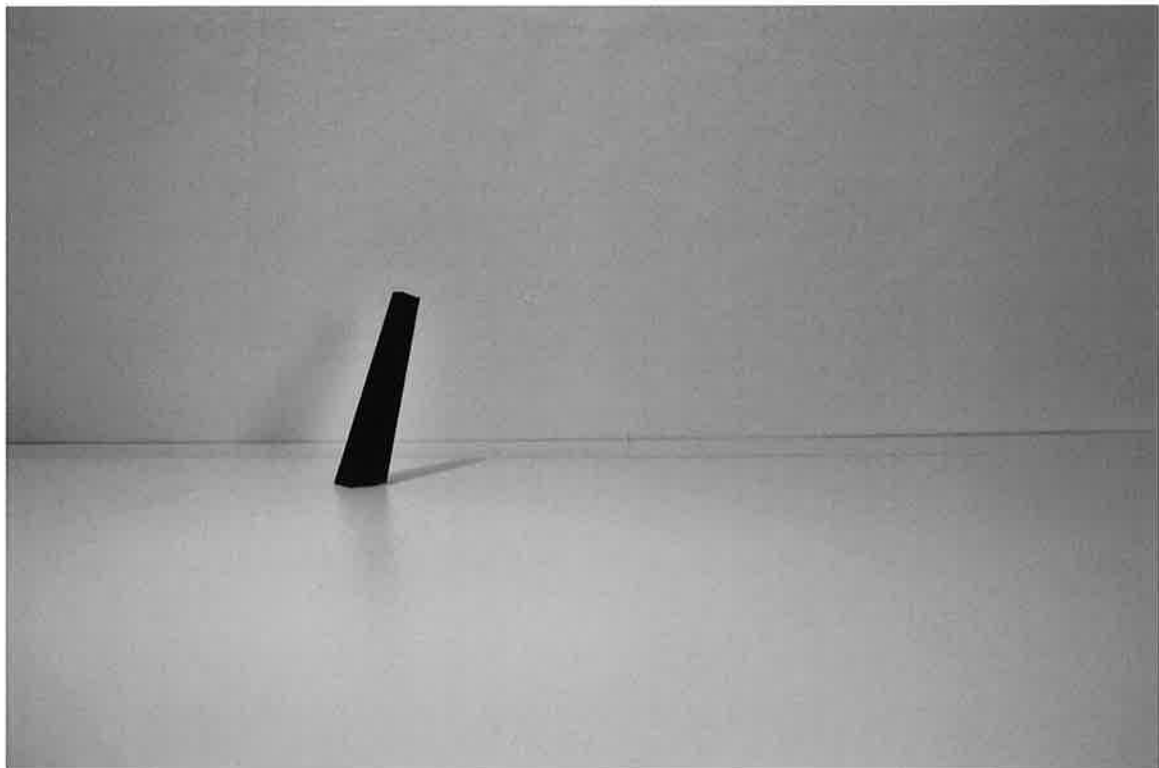
"Emptiness is when something has nothing inside of it.
Nothing is when there is not a something to be empty."
- *Greg Hurren*²⁰

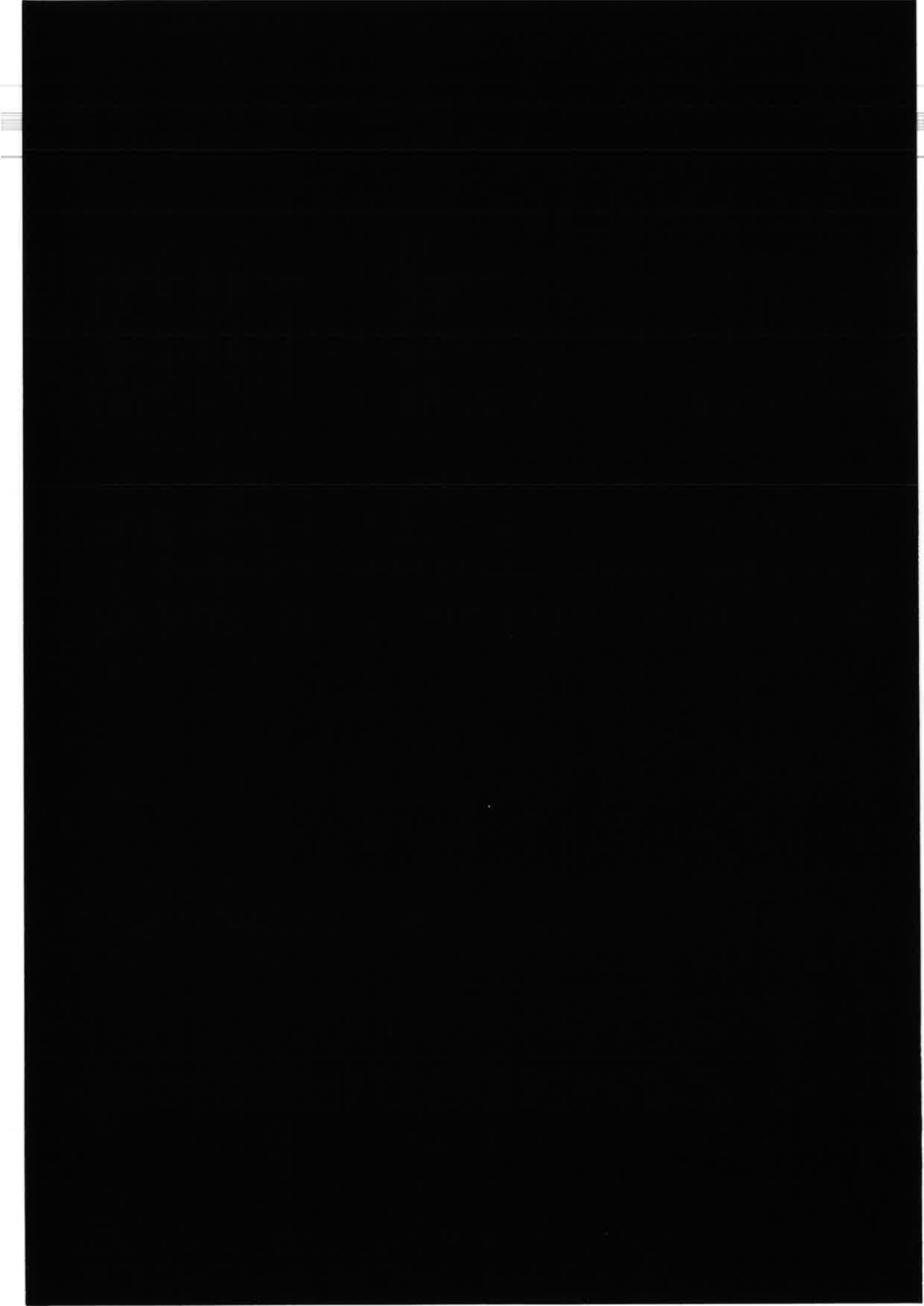

De beeldtaal voor dit plateau heb ik weergegeven als een uiterst simpel object. Als dit niet het geval is, gaan mensen de opstelling niet meer ervaren als 'leegte', maar net als al een invulling van de ruimte. Ik heb dus een object ontworpen, zo simpel mogelijk, uitstekend boven de horizon en heb zo schaal en gevoel van leegte gecreëerd zonder dat dit object zelf met alle aandacht gaat lopen. Door de afwezigheid van afleiding op dit plateau, heb ik de bezoeker aangezet om zelf na te denken over de bestemming waarin ze terecht zijn gekomen. Ook krijgen ze de neiging om rond en naar boven te kijken en te genieten van de omgeving en de hemel.

"Emptiness is the 'possibility yet to be filled.'"
- *Kenya Hara*²¹

CONCLUSIE

De belangrijkste conclusies van dit onderzoek zijn de resultaten die ik heb bekomen uit het laatste hoofdstuk, "feeling space on earth". Deze vormen waren de basis voor het ontwerp van mijn vier ruimtereis installaties (transition, moving fast, zero-gravity en destination). In het volgende hoofdstuk "ontwerp" zien we hoe ik deze vormen heb gebruikt.

De conclusies uit de eerste drie hoofdstukken, "visualisatie van het universum", "placing space on earth" en "from surface to space", zijn aspecten waarmee ik rekening heb gehouden om tot de effectieve ruimtelijkheid te komen in het laatste hoofdstuk. Deze aspecten waren cirkelvorm, schaal, oneindigheid en contrast. Naast hun bijdrage in het laatste hoofdstuk, vertalen deze aspecten zich ook in het ontwerp en de layout.

Als masterproject, dat vloeit uit voorgaand onderzoek, heb ik een wandelroute ontworpen waar mensen geprikkeld worden om naar de sterren te kijken. Deze wandelroute bevat verschillende installaties die ieder op hun manier gelinkt zijn aan mijn scriptie en het heelal. De vier ruimtereis installaties vormen het belangrijkste onderdeel van deze wandelroute. Deze installaties, samen met andere onderdelen zoals een zitelement, een klimpark en vormgeving van de wandelpaden, heb ik conceptueel weergegeven op volgende pagina's.

De installaties zelf blijven volledig leeg. Er zijn dus geen teksten of afbeeldingen aanwezig. Op deze manier heb ik het **contrast** tussen de abstracte, witte, lichtgevende installaties en zijn natuurlijke omgeving benadrukt. Het zijn de installaties zelf die samen met zijn omgeving en de hemel de scenografie vormen.

Vooraf in het donker heeft mijn scenografie het meeste effect, maar ook overdag kan deze een leuke aanvulling zijn van de omgeving. Er zijn geen sterren om naar te kijken, maar de omgeving zelf is mooi genoeg om van te genieten. Het adembenemend uitzicht benadrukt het aspect **oneindigheid**.

De **schaal** van de installaties is bewust gekozen zodat ze niet de omgeving overheersen, maar subtiel aanwezig zijn. Vanuit bovenaanzicht lijken ze kleine elementen van het landschap, maar eens je voor ze staat merkt je hoe groot ze zijn.

Het aspect **cirkelvorm** keert subtiel terug doorheen het volledig ontwerp. De vormen van het zitelement en de koepelvormige wegwijzers zijn hierop gebaseerd.

ONTWERP

26

25

23

24

22

21

20

19

18

17

15

16

13

14

11

10

9

8

6

7

5

4

1

2

3

Tennis AS

Panzersiedlung

05

10

11

12

13

14

19

20

21

22

15

16

17

18

23

24

25

26

Terris AS

LOCATIEPLAN

Plateau 4 : DESTINATION

Plateau 3 : ZERO-GRAVITY

Plateau 2 : MOVING FAST

Tussen plateau : ZIT GEDEELTE

Plateau 1 : TRANSITION

Meer : INFINITY LAKE

Parking

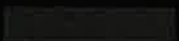
Heuvels : PLAY FOREST

LOOFHOUT

PERMANENT HOOILAND

PAD

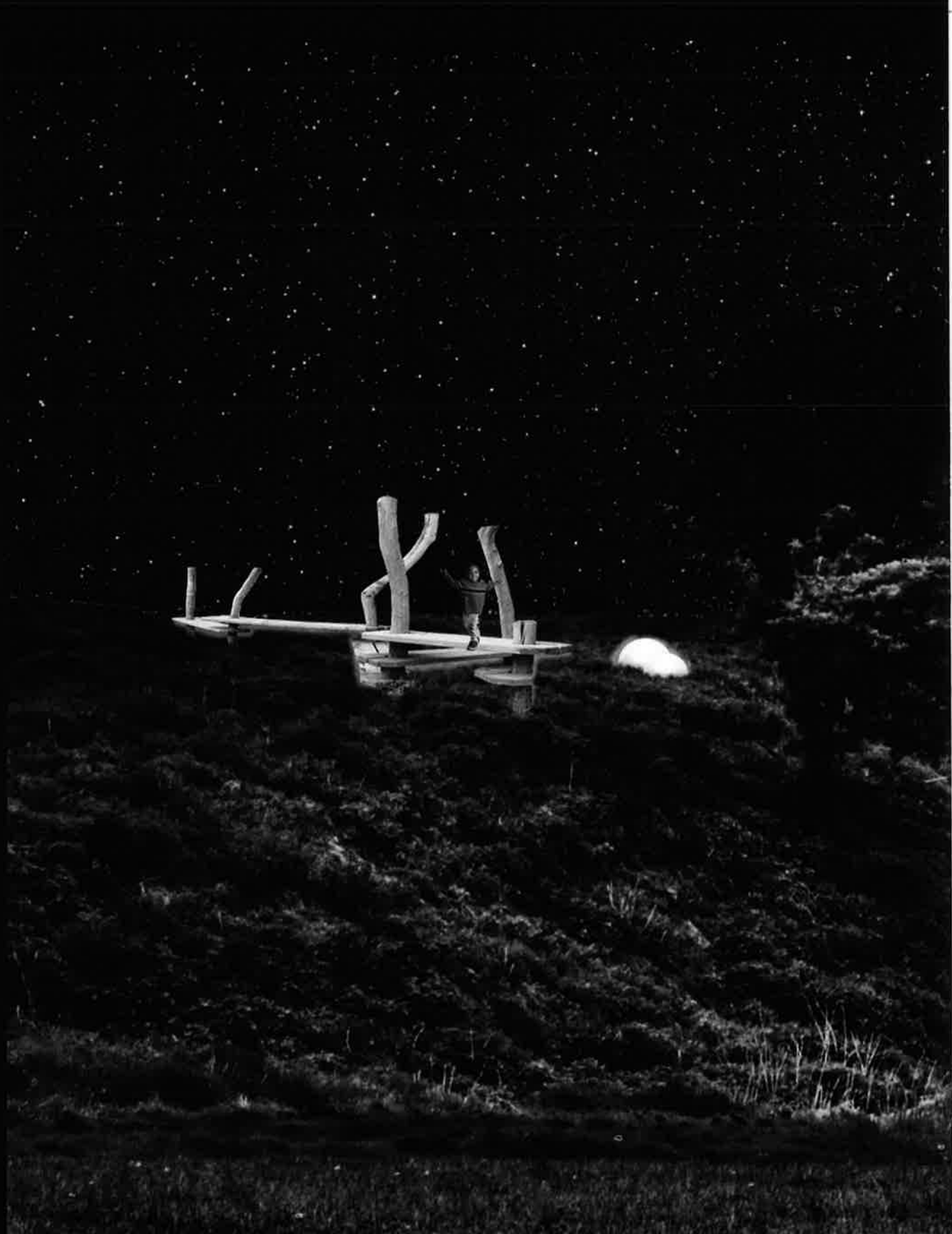
GRACHT

WANDELPADEN

PLAY FOREST

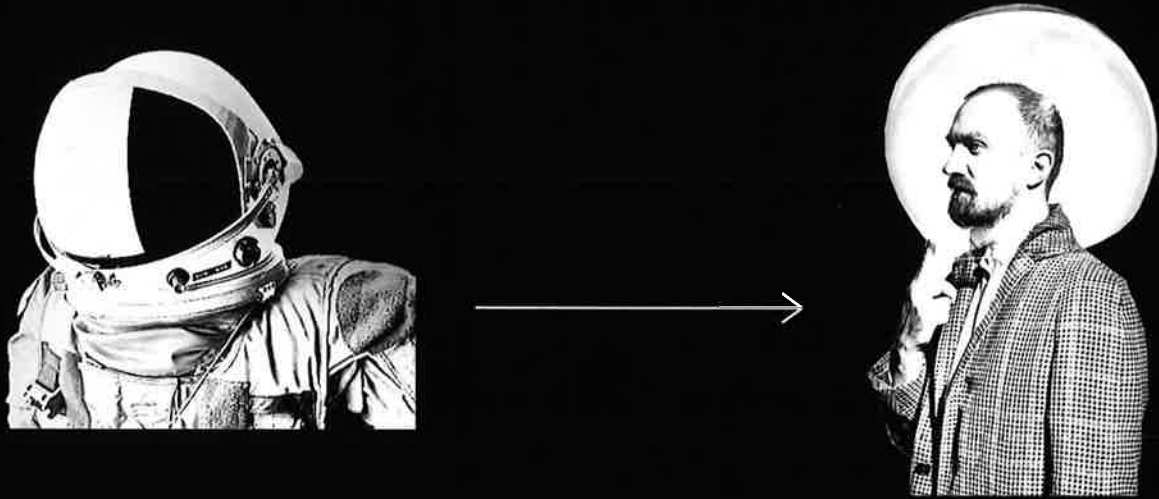

INFINITY LAKE

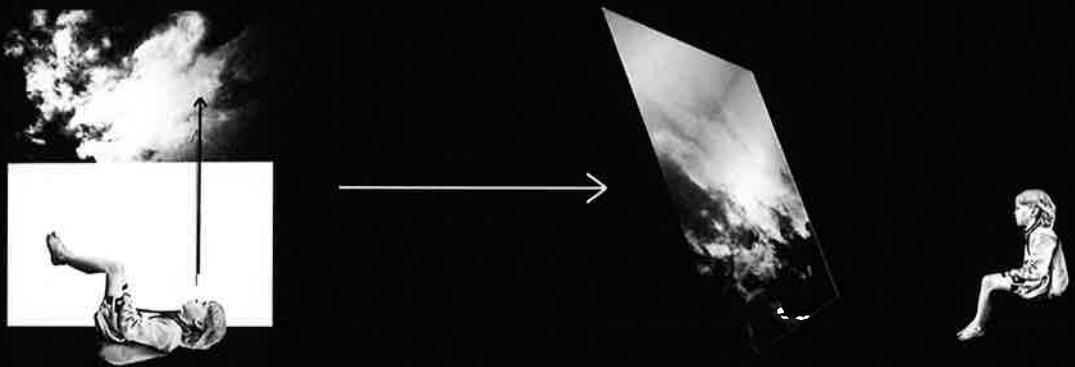

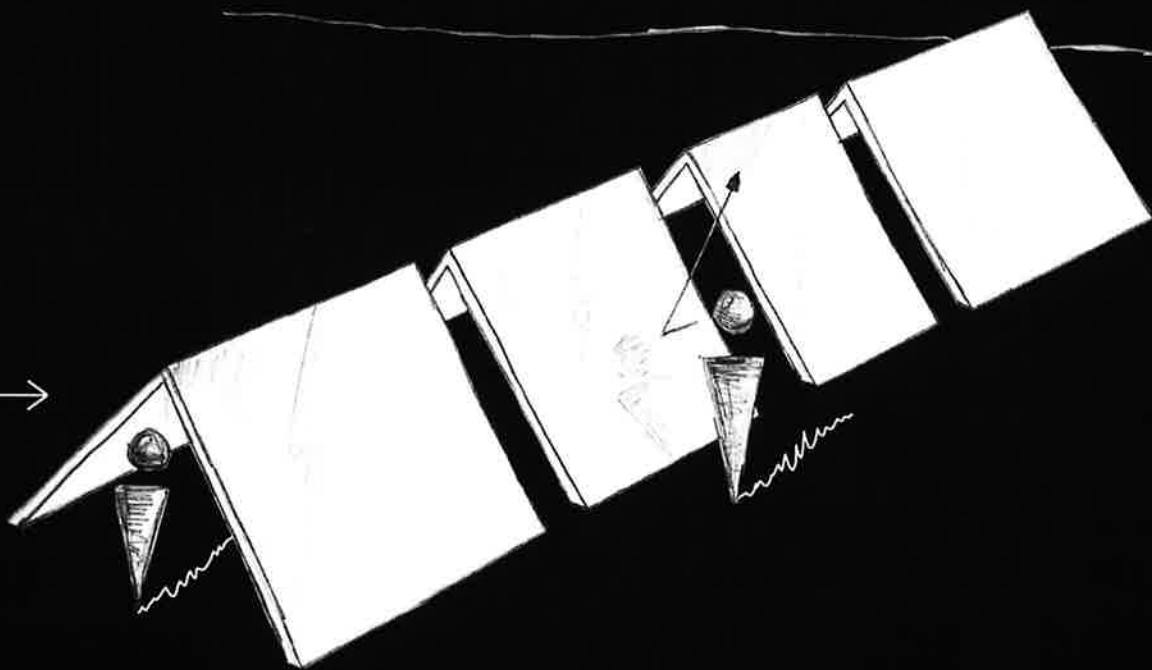
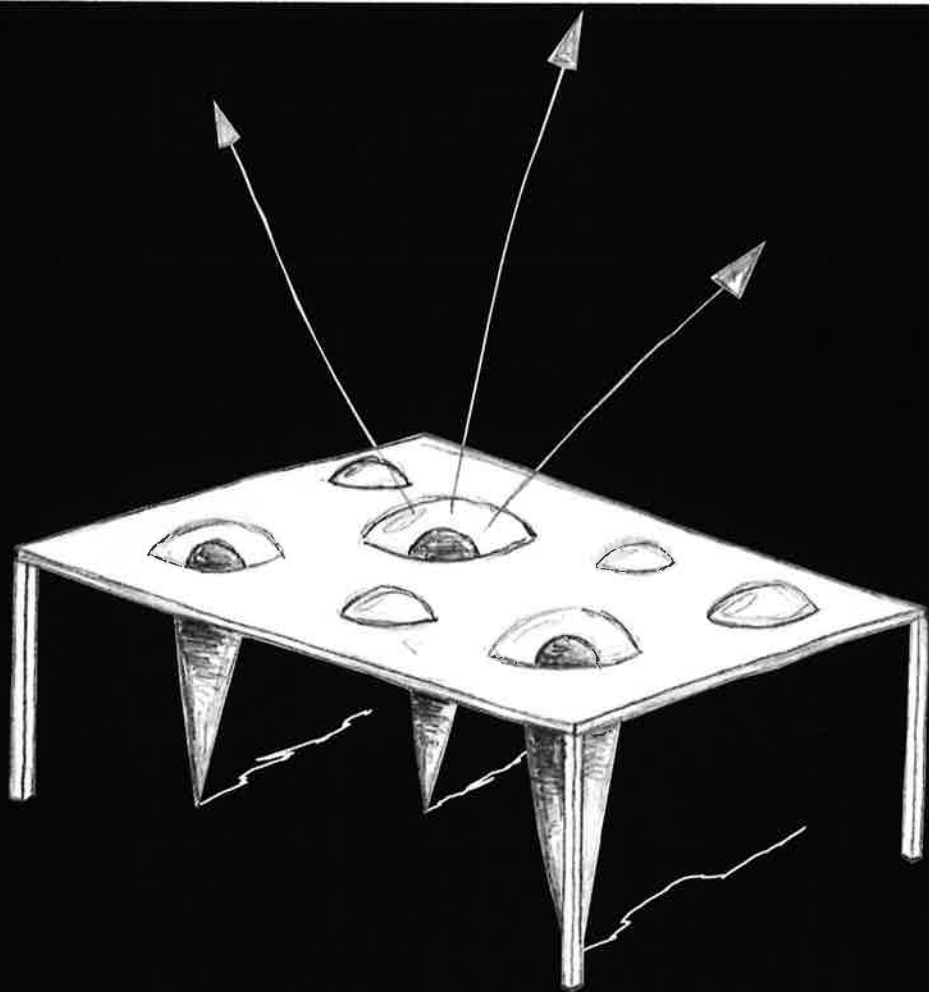

TRANSITION concept ruimtehelm

TRANSITION concept schuin zitten

TRANSITION

Plateau 1

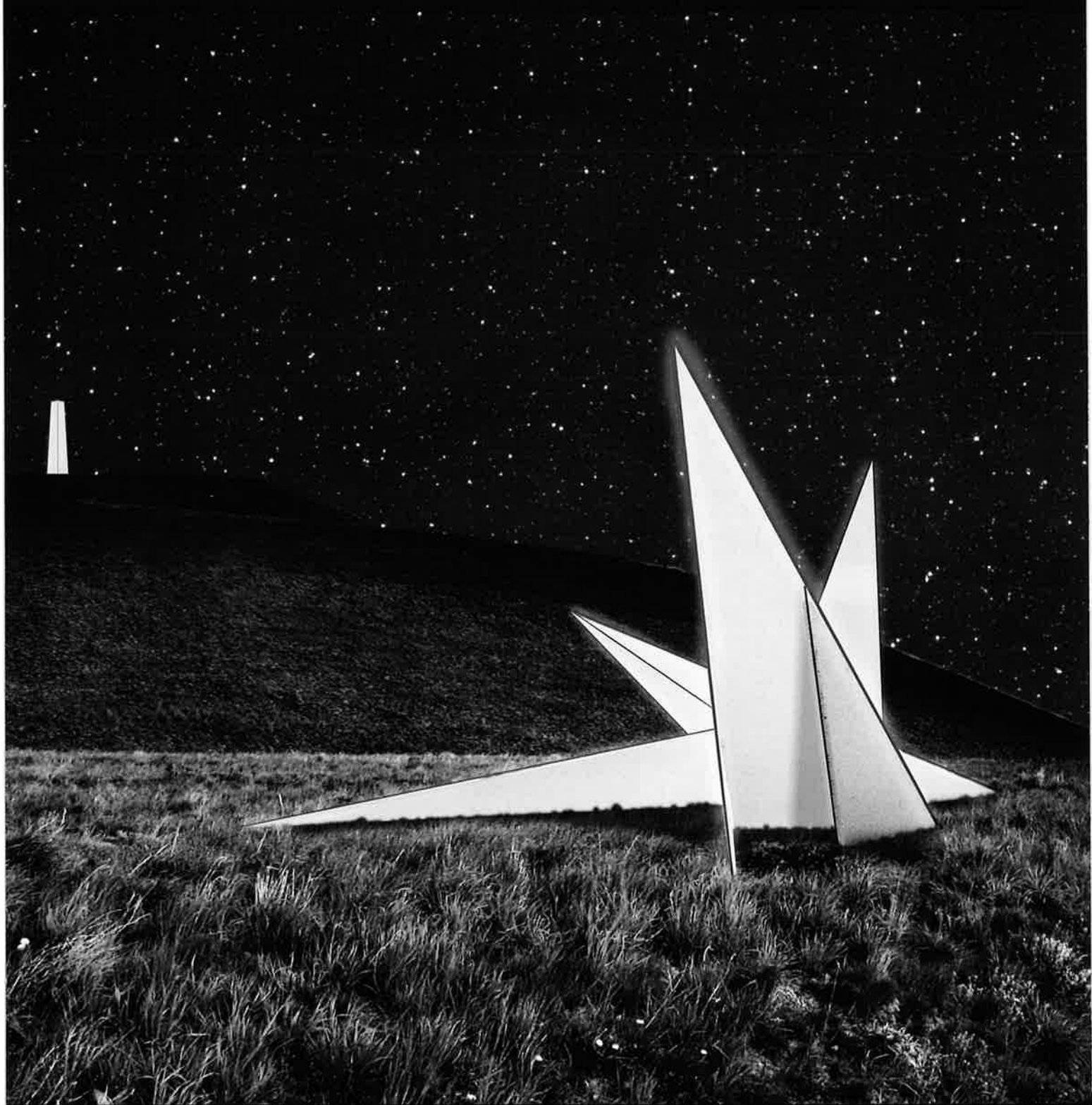
ZIT GEDEELTE

Tussen plateau

MOVING FAST

Plateau 2

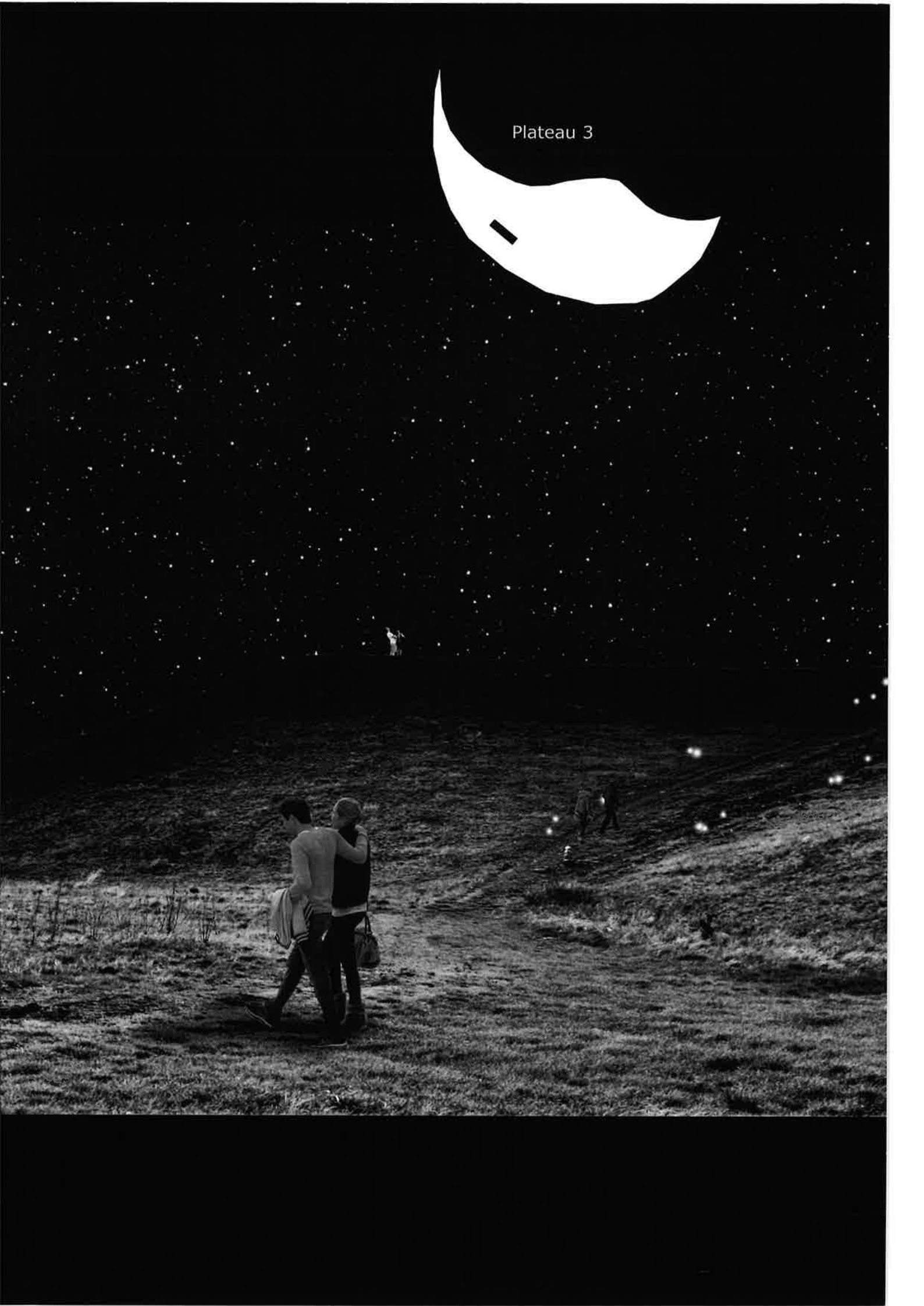
33

ZERO-GRAVITY

Plateau 3

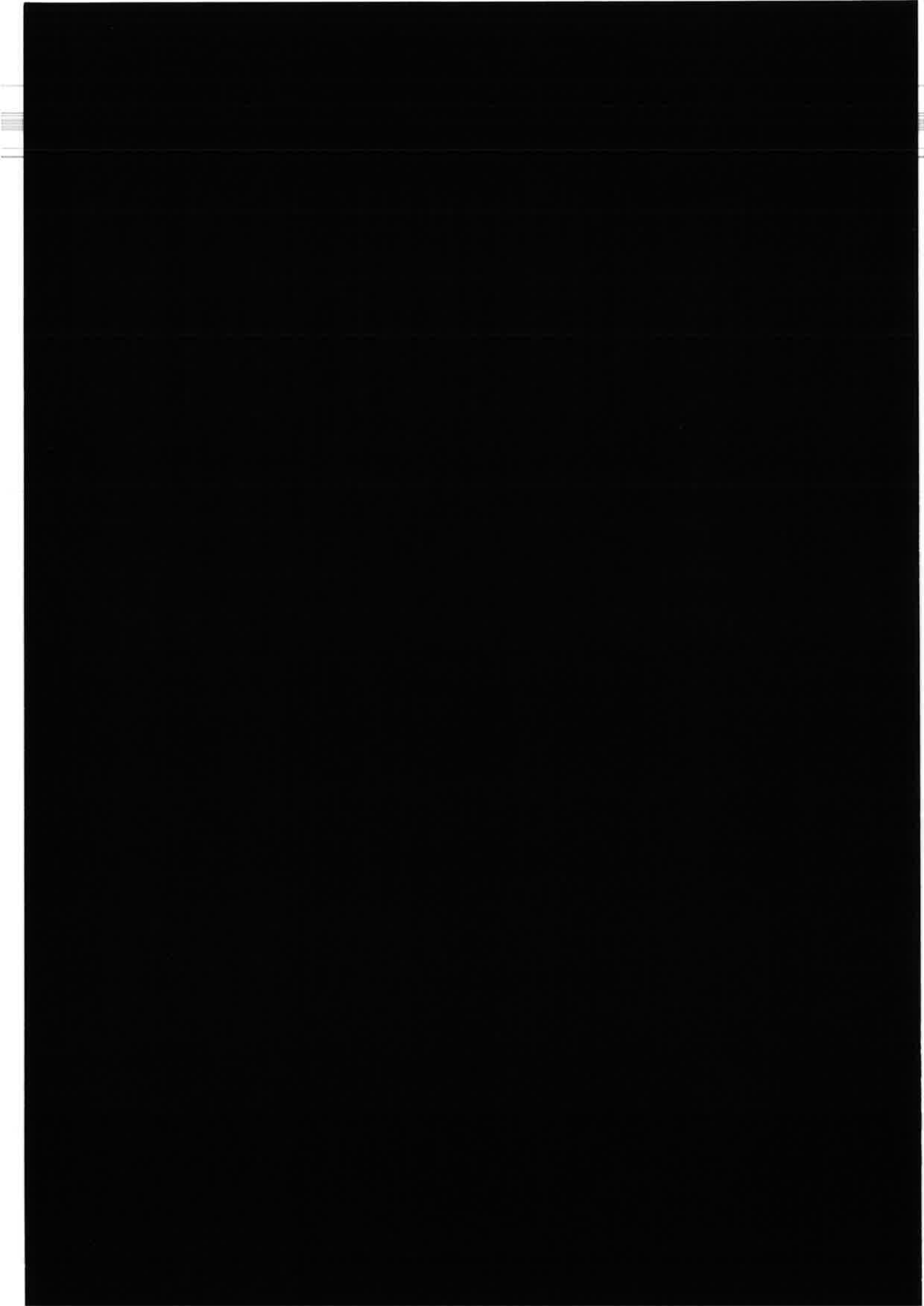

Plateau 4

DESTINATION

SLOFWOORD

Het schrijven van deze masterscriptie verliep niet altijd even vlot. Het was een periode met veel ups & downs, maar ik kijk met een goed gevoel terug op deze ervaring.

Na mijn Erasmus restte er mij niet meer veel tijd om dit laatste project van mijn masterjaar af te ronden. Wat eerst onmogelijk leek is me toch gelukt. Niet enkel ben ik trots op het resultaat, maar ook op mezelf en de prestaties die ik de afgelopen vier jaar in deze richting heb geleverd.

Door het schrijven van deze scriptie heb ik veel bijgeleerd. Een belangrijk punt voor mij is het omgaan met verandering. Het liefst bedenk ik een onderwerp en werk ik hier doelgericht naartoe. Dat ik deze zekerheid uit handen moest geven vond ik heel beangstigend. Dit is niet enkel een les op vlak van het schrijven van een scriptie, maar ook op vlak van het leven. Mijn leven gaat ook niet altijd lopen zoals gepland, maar ik heb geleerd rustig te blijven en hiermee om te gaan.

Wat de toekomst allemaal voor mij in petto heeft weet ik nog niet, maar ik kijk er alvast naar uit om de kennis die ik op deze vier jaar aan de Universiteit Hasselt heb opgedaan te blijven aanvullen en om te zetten in realistische projecten.

Bedankt U Hasselt en alle docenten voor deze leerrijke ervaring. Ik kan dit hoofdstuk met opgeheven hoofd afsluiten.

REFERENTIELIJST

BEELDEN

Gelders, C. (2017). *Stargazing* [Collage]. Eigen beeldmateriaal

Mohon, L. (2016, 19 december). *Cosmic 'Winter' Wonderland* [Foto]. Geraadpleegd op 21 maart 2018 via https://www.nasa.gov/mission_pages/chandra/cosmic-winter-wonderland.html

NASA. (2016, 1 augustus). *A sky full of stars* [Foto]. Geraadpleegd op 21 maart 2018 via <https://www.spacetelescope.org/images/potw1631a/>

Solar System Suick. (2015). *Orion Constellation* [Illustratie]. Geraadpleegd op 21 maart 2018 via <https://www.solarsystemquick.com/universe/orion-constellation.htm>

Drkzin. (2011, 25 november). *Moon* [Illustratie]. Geraadpleegd op 21 maart 2018 via <https://drkzin.deviantart.com/art/Moon-270917652>

Ziliran. (2011, 20 mei). *Desert planet Resource* [Illustratie]. Geraadpleegd op 21 maart 2018 via <https://ziliran.deviantart.com/art/Desert-Planet-Resource-209667673>

NASA. (1999, 3 juni). *NGC 4414* [Foto]. Geraadpleegd op 21 maart 2018 via <https://en.wikipedia.org/wiki/Galaxy>

NASA. (2005, 1 december). *Most detailed image of Crab Nebula* [Foto]. Geraadpleegd op 21 maart 2018 via <https://images.nasa.gov/details-PIA03606.html>

Gelders, C. (2018). *Hula Hoops* [Collage]. Eigen beeldmateriaal

The Hula Hoop. [Foto]. (1967). Geraadpleegd op 8 maart 2018 via https://melbournehub.blogspot.be/2014/06/photo-essay-take-look-back-at-every-day_24.html

Gelders, C. (2018). *Hula Hoops* [Collage]. Eigen beeldmateriaal

Berger, D. (2001). *Hula Hoops* [Foto]. Geraadpleegd op 8 maart 2018 via <http://www.damionberger.com/works/in-the-deep-end/>

Ormiston, J.P. (2016). *Lunar Fruit* [Illustratie]. Geraadpleegd op 8 maart 2018 via <https://jp-ormiston.deviantart.com/art/Lunar-fruit-626748563>

Gelders, C. (2018). *Infinity* [Collage]. Eigen beeldmateriaal

[Foto]. (1920). Geraadpleegd op 8 maart 2018 via <http://www.vintag.es/2017/01/the-jazz-age-one-of-happiest-periods.html#more>

Gelders, C. (2018). *Infinity* [Collage]. Eigen beeldmateriaal

Faurer, L. (1960). [Foto]. Geraadpleegd op 8 maart 2018 via <http://highlowvintage.com/2015/02/11/photographer-louis-faurer-1960-high-low-vintage/>

Gelders, C. (2018). *Contrast* [Collage]. Eigen beeldmateriaal

Gelders, C. (2018). *Contrast* [Collage]. Eigen beeldmateriaal

Pistono, M. (z.d.). [Foto]. Geraadpleegd op 8 maart 2018 via <https://www.michaelpistono.com/fullscreen-page/comp-j1jm104q/e99967f4-55d8-4d3c-a2e3-438dd5a1389d/2/%3Fi%3D2%26p%3Dcvkm->

Gelders, C. (2018). *Contrast* [Collage]. Eigen beeldmateriaal

Di Gangi, M. (z.d.). [Foto]. Geraadpleegd op 8 maart 2018 via <http://www.brekend.nl/2011/11/07/zie-new-york-vanuit-een-ander-per->

Gelders, C. (2018). *Scale* [Collage]. Eigen beeldmateriaal

[Foto]. (1969). Geraadpleegd op 8 maart 2018 via <https://www.quest.nl/foto/skippybal-de-rage-van-de-jaren-60>

Gelders, C. (2018). *Scale* [Collage]. Eigen beeldmateriaal

[Foto]. (z.d.). Geraadpleegd op 8 maart 2018 via <https://www.feastingathome.com/meyer-lemon-gimlet-with-thyme-simple-syrup/>

Gelders, C. (2018). *Scale* [Collage]. Eigen beeldmateriaal

[Foto]. (z.d.). Geraadpleegd op 8 maart 2018 via <http://www.paradijsvogelsmagazine.nl/francien-morgen/>

Gelders, C. (2018). *Scale* [Collage]. Eigen beeldmateriaal

[Foto]. (z.d.). Geraadpleegd op 8 maart 2018 via <https://uprootedpalestinian.wordpress.com/2012/09/29/what-really-matters/>

Gelders, C. (2018). *Scale* [Collage]. Eigen beeldmateriaal

[Foto]. (z.d.). Geraadpleegd op 8 maart 2018 via <http://vintageyoungins.tumblr.com/post/42945321864>

[Illustratie]. (z.d.). Geraadpleegd op 8 maart 2018 via <https://www.pinterest.es/pin/550635491931636302/>

[Illustratie]. (z.d.). Geraadpleegd op 8 maart 2018 via <https://geofrik.com/2009/01/28/universo/>

[Illustratie]. (z.d.). Geraadpleegd op 8 maart 2018 via <https://wallup.net/nature-landscape-space-nebula-universe-infinity-alma-observatory-chile-long-exposure/>

NASA. (2016, 1 augustus). *A sky full of stars* [Foto]. Geraadpleegd op 21 maart 2018 via <https://www.spacetelescope.org/images/potw1631a/>

NASA. (2016, 1 augustus). *Giant Stellar Nursery* [Foto]. Geraadpleegd op 8 maart 2018 via <https://apod.nasa.gov/apod/ap021102.html>

[Illustratie]. (z.d.). Geraadpleegd op 8 maart 2018 via http://www.duwuxia.com/index_101.html

[Illustratie]. (z.d.). Geraadpleegd op 8 maart 2018 via <https://picsart.com/challenge/srcearthhour>

[Illustratie]. (z.d.). Geraadpleegd op 8 maart 2018 via <https://edition.cnn.com/2017/06/05/world/hottest-giant-exoplanet-discovery/index.html>

[Illustratie]. (z.d.). Geraadpleegd op 8 maart 2018 via <https://www.astronomiskundom.se/2014/05/08/studie-visar-att-bakterier-kan-kolonisera-mars/>

[Illustratie]. (z.d.). Geraadpleegd op 8 maart 2018 via <http://www.astronomytrek.com/the-planet-jupiter/>

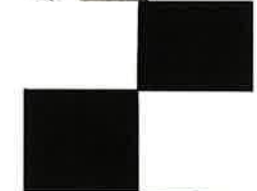
[Illustratie]. (z.d.). Geraadpleegd op 8 maart 2018 via <https://www.rmg.co.uk/discover/explore/planet-Neptune>

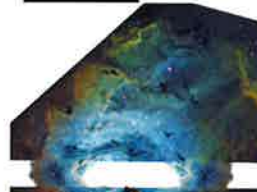
[Illustratie]. (z.d.). Geraadpleegd op 8 maart 2018 via <https://www.interris.it/tag-galassie>

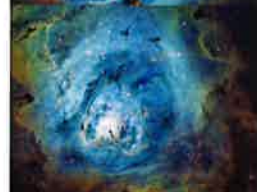
Lissitzky, E. (1922). *About Two Squares* [Drawing]. Geraadpleegd op 12 maart 2018 via <https://www.moma.org/collection/works>

Malevich, K. (1915). *Four Squares* [Painting]. Geraadpleegd op 12 maart 2018 via <http://www.kazimirmalevich.net/four-squares/>

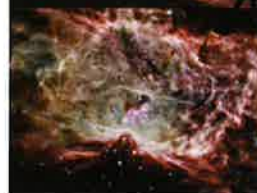
Gelders, C. (2018). *Suprematisme* [Collage]. Eigen beeldmateriaal

[Illustratie]. (z.d.). Geraadpleegd op 8 maart 2018 via <https://plus.google.com/+herbertknapp/posts/e5NxxgArPHUN>

Gelders, C. (2018). *Suprematisme* [Collage]. Eigen beeldmateriaal

NASA. (2014, 7 mei). *NGC 2024* [Foto]. Geraadpleegd op 8 maart 2018 via <http://time.com/2820020/hubble-most-colorful-universe-photo/>

Gelders, C. (2018). *Suprematisme* [Collage]. Eigen beeldmateriaal

NASA. (2002, 13 november). *International Space Station Imagery* [Foto]. Geraadpleegd op 2 april 2018 via <https://spaceflight.nasa.gov/gallery/images/station/crew-7/html/jsc2002-02023.html>

Gelders, C. (2018). *Transition* [Collage]. Eigen beeldmateriaal

Gelders, C. (2018). *Transition* [Collage]. Eigen beeldmateriaal

Gelders, C. (2018). *Transition* [Collage]. Eigen beeldmateriaal

[Foto]. (z.d.). Geraadpleegd op 2 april 2018 via <https://www.pinterest.com/pin/544091198726922660/>

[Foto]. (z.d.). Geraadpleegd op 2 april 2018 via <https://www.pinterest.com/pin/544091198726919738/>

Schaller, M. (2000). *Studio Gursky* [Foto]. Geraadpleegd op 2 april 2018 via <https://www.dailyicon.net/category/books/photographybooks/>

Walker, T. (2018). *Pirelli Calendar* [Foto]. Geraadpleegd op 2 april 2018 via <http://uk.fashionnetwork.com/>

Interesno, T. (2013). *Barbie Gum Machine* [Foto]. Geraadpleegd op 2 april 2018 via <http://www.evanne.se/2013/12/28/2014/>

Hongtao, Z. (2017). *Inflatable Installation* [Foto]. Geraadpleegd op 2 april 2018 via <https://www.designboom.com/art/>

Sokolsky, M. (1963). *On the Seine, Paris* [Foto]. Geraadpleegd op 2 april 2018 via <https://www.nytimes.com/>

Gelders, C. (2018). *Moving Fast* [Collage]. Eigen beeldmateriaal

[Foto]. (z.d.). Geraadpleegd op 19 maart 2018 via <https://i.pinimg.com/originals/5a/f3/33/5af3335013c61111332a1b0b4a3401a2.jpg>

[Foto]. (z.d.). Geraadpleegd op 19 maart 2018 via <https://www.pinterest.com/pin/544091198727268767/>

'Unteiled Feeling' [Foto]. (2011). Geraadpleegd op 19 maart 2018 via <https://azurebumble.wordpress.com/>

[Foto]. (z.d.). Geraadpleegd op 19 maart 2018 via <https://imgur.com/CZ4D6fn>

Gelders, C. (2018). *Moving Fast, Scale* [Collage]. Eigen beeldmateriaal

Gelders, C. (2018). *Moving Fast, Scale* [Collage]. Eigen beeldmateriaal

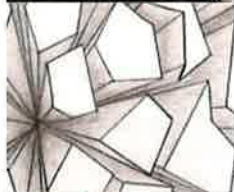
Gelders, C. (2018). *Moving Fast, Scale* [Collage]. Eigen beeldmateriaal

Gelders, C. (2018). *Moving Fast, Scale* [Collage]. Eigen beeldmateriaal

Gelders, C. (2018). *Moving Fast* [Collage]. Eigen beeldmateriaal

[Foto]. (z.d.). Geraadpleegd op 19 maart 2018 via <https://yournamehere15.deviantart.com/art/One-Point-Perspective-128248306>

[Foto]. (z.d.). Geraadpleegd op 19 maart 2018 via <https://www.pinterest.com/pin/102386591511749152/>

Cartas, R. (1963). *Altavista Looks* [Foto]. Geraadpleegd op 2 april 2018 via <https://www.flickr.com/photos/rodolfocartas/165000687/>

Gelders, C. (2018). *Moving Fast, Scale* [Collage]. Eigen beeldmateriaal

Gelders, C. (2018). *Moving Fast, Scale* [Collage]. Eigen beeldmateriaal

Gelders, C. (2018). *Moving Fast, Scale* [Collage]. Eigen beeldmateriaal

Gelders, C. (2018). *Moving Fast, Scale* [Collage]. Eigen beeldmateriaal

Gelders, C. (2018). *Moving Fast* [Collage]. Eigen beeldmateriaal

The Finish Blog. (2015, 26 januari). *Botanicals on white* [Foto]. Geraadpleegd op 19 maart 2018 via <http://www.thefinishblog.com/>

Bujnovszky, T. (2010). *Fovam ter Station* [Foto]. Geraadpleegd op 19 maart 2018 via <https://www.archdaily.com/94995/in-progress-fovam-ter-station-spora-archi>

Müller, D. (2010). *FvF x Melt* [Foto]. Geraadpleegd op 19 maart 2018 via <http://visualmelt.com/FvF-x-Melt-Tomas-Saraceno>

[Foto]. (z.d.). Geraadpleegd op 19 maart 2018 via <https://plus.google.com/+LauraAn->

Gelders, C. (2018). *Moving Fast, Scale* [Collage]. Eigen beeldmateriaal

Gelders, C. (2018). *Moving Fast, Scale* [Collage]. Eigen beeldmateriaal

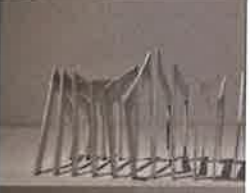
Gelders, C. (2018). *Moving Fast, Scale* [Collage]. Eigen beeldmateriaal

Gelders, C. (2018). *Moving Fast, Scale* [Collage]. Eigen beeldmateriaal

Gelders, C. (2018). *Moving Fast, Maquette* [Foto]. Eigen beeldmateriaal

Gelders, C. (2018). *Moving Fast, Maquette* [Foto]. Eigen beeldmateriaal

Gelders, C. (2018). *Moving Fast, Maquette* [Foto]. Eigen beeldmateriaal

Gelders, C. (2018). *Moving Fast, Maquette* [Foto]. Eigen beeldmateriaal

Gelders, C. (2018). *Moving Fast, Maquette* [Foto]. Eigen beeldmateriaal

Gelders, C. (2018). *Moving Fast, Maquette* [Foto]. Eigen beeldmateriaal

Gelders, C. (2018). *Moving Fast, Maquette* [Foto]. Eigen beeldmateriaal

Gelders, C. (2018). *Moving Fast, Maquette* [Foto]. Eigen beeldmateriaal

Gelders, C. (2018). *Moving Fast, Maquette* [Foto]. Eigen beeldmateriaal

Gelders, C. (2018). *Moving Fast, Maquette* [Foto]. Eigen beeldmateriaal

Gelders, C. (2018). *Moving Fast, Maquette* [Foto]. Eigen beeldmateriaal

Gelders, C. (2018). *Moving Fast, Maquette* [Foto]. Eigen beeldmateriaal

Gelders, C. (2018). *Moving Fast, Maquette* [Foto]. Eigen beeldmateriaal

Gelders, C. (2018). *Moving Fast, Maquette* [Foto]. Eigen beeldmateriaal

Gelders, C. (2018). *Moving Fast, Maquette* [Foto]. Eigen beeldmateriaal

Gelders, C. (2018). *Moving Fast, Maquette* [Foto]. Eigen beeldmateriaal

Gelders, C. (2018). *Moving Fast, Maquette*
[Foto]. Eigen beeldmateriaal

Gelders, C. (2018). *Moving Fast, Maquette*
[Foto]. Eigen beeldmateriaal

Gelders, C. (2018). *Moving Fast, Maquette*
[Foto]. Eigen beeldmateriaal

Gelders, C. (2018). *Moving Fast, Maquette*
[Foto]. Eigen beeldmateriaal

Gelders, C. (2018). *Moving Fast, Maquette*
[Foto]. Eigen beeldmateriaal

Gelders, C. (2018). *Moving Fast, Maquette*
[Foto]. Eigen beeldmateriaal

Gelders, C. (2018). *Moving Fast, Maquette*
[Foto]. Eigen beeldmateriaal

Gelders, C. (2018). *Moving Fast, Maquette*
[Foto]. Eigen beeldmateriaal

Gelders, C. (2018). *Moving Fast, Maquette*
[Foto]. Eigen beeldmateriaal

Gelders, C. (2018). *Moving Fast, Maquette*
[Foto]. Eigen beeldmateriaal

Gelders, C. (2018). *Moving Fast, Maquette*
[Foto]. Eigen beeldmateriaal

Gelders, C. (2018). *Moving Fast, Maquette*
[Foto]. Eigen beeldmateriaal

Gelders, C. (2018). *Moving Fast, Maquette*
[Foto]. Eigen beeldmateriaal

Gelders, C. (2018). *Moving Fast, Maquette*
[Foto]. Eigen beeldmateriaal

Gelders, C. (2018). *Moving Fast, Maquette*
[Foto]. Eigen beeldmateriaal

Gelders, C. (2018). *Moving Fast, Maquette*
[Foto]. Eigen beeldmateriaal

Gelders, C. (2018). *Moving Fast, Maquette*
[Foto]. Eigen beeldmateriaal

Gelders, C. (2018). *Moving Fast, Maquette*
[Foto]. Eigen beeldmateriaal

Gelders, C. (2018). *Moving Fast, Maquette*
[Foto]. Eigen beeldmateriaal

Gelders, C. (2018). *Moving Fast, Maquette*
[Foto]. Eigen beeldmateriaal

Gelders, C. (2018). *Moving Fast, Maquette*
[Foto]. Eigen beeldmateriaal

Gelders, C. (2018). *Moving Fast, Maquette*
[Foto]. Eigen beeldmateriaal

Gelders, C. (2018). *Moving Fast, Maquette*
[Foto]. Eigen beeldmateriaal

Gelders, C. (2018). *Moving Fast, Maquette*
[Foto]. Eigen beeldmateriaal

Gelders, C. (2018). *Zero-gravity* [Collage].
Eigen beeldmateriaal

[Foto]. (z.d.). Geraadpleegd op 19 maart 2018 via <https://www.pinterest.fr/pin/401875966731599790/>

Gener, E.A. (z.d.). [Foto]. Geraadpleegd op 19 maart 2018 via <https://www.pinterest.com/pin/233694668141561282/>

[Foto]. (z.d.). Geraadpleegd op 19 maart 2018 via <https://www.pinterest.cl/pin/28147566392376681/>

Gelders, C. (2018). *Zero-gravity, Scale* [Collage].
Eigen beeldmateriaal

Gelders, C. (2018). *Zero-gravity, Scale* [Collage].
Eigen beeldmateriaal

Gelders, C. (2018). *Zero-gravity, Scale* [Collage].
Eigen beeldmateriaal

Gelders, C. (2018). *Zero-gravity, Scale* [Collage].
Eigen beeldmateriaal

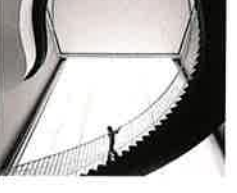
Gelders, C. (2018). *Zero-gravity* [Collage].
Eigen beeldmateriaal

Staudinger, & Franke. (z.d.). [Foto]. Geraadpleegd op 19 maart 2018 via <https://momentsjournal.com/barrier-staudinger-franke-underwater-portrait-series/>

[Foto]. (z.d.). Geraadpleegd op 19 maart 2018 via <https://www.pinterest.com/pin/544091198726821227/>

McMonigal, A. (z.d.). [Foto]. Geraadpleegd op 19 maart 2018 via <https://500px.com/photo/29436091/untitled-by-angie-mcmonigal>

Gelders, C. (2018). *Zero-gravity, Scale* [Collage]. Eigen beeldmateriaal

Gelders, C. (2018). *Zero-gravity, Scale* [Collage]. Eigen beeldmateriaal

Gelders, C. (2018). *Zero-gravity, Scale* [Collage]. Eigen beeldmateriaal

Gelders, C. (2018). *Zero-gravity, Scale* [Collage]. Eigen beeldmateriaal

Gelders, C. (2018). *Zero-gravity* [Collage]. Eigen beeldmateriaal

[Illustratie]. (z.d.). Geraadpleegd op 19 maart 2018 via <https://www.pinterest.com/pin/544091198726515301/>

Hufton, & Crow. (z.d.). *Harbin Opera House* [Foto]. Geraadpleegd op 8 maart 2018 via <https://www.buildingcentre.co.uk/news/a-tremendous-material-how-wood-reduces-anxiety-and-depression>

Everarts, V. (2016). *ING Art Center, Brussels* [Foto]. Geraadpleegd op 8 maart 2018 via <https://publicdelivery.org/peter-kogler-room-installations/>

[Illustratie]. (z.d.). Geraadpleegd op 19 maart 2018 via <https://www.pinterest.com/pin/544091198726765294/>

Gelders, C. (2018). *Zero-gravity, Scale* [Collage]. Eigen beeldmateriaal

Gelders, C. (2018). *Zero-gravity, Scale* [Collage]. Eigen beeldmateriaal

Gelders, C. (2018). *Zero-gravity, Scale* [Collage]. Eigen beeldmateriaal

Gelders, C. (2018). *Zero-gravity, Scale* [Collage]. Eigen beeldmateriaal

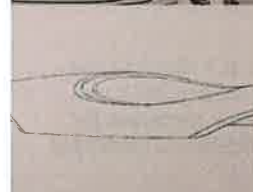
Gelders, C. (2018). *Zero-gravity, Maquette* [Foto]. Eigen beeldmateriaal

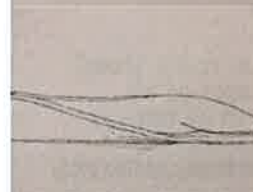
Gelders, C. (2018). *Zero-gravity, Maquette* [Foto]. Eigen beeldmateriaal

Gelders, C. (2018). *Zero-gravity, Maquette* [Foto]. Eigen beeldmateriaal

Gelders, C. (2018). *Zero-gravity, Schets* [Schets]. Eigen beeldmateriaal

Gelders, C. (2018). *Zero-gravity, Schets* [Schets]. Eigen beeldmateriaal

Gelders, C. (2018). *Zero-gravity, Maquette* [Foto]. Eigen beeldmateriaal

Gelders, C. (2018). *Zero-gravity, Maquette* [Foto]. Eigen beeldmateriaal

Gelders, C. (2018). *Zero-gravity, Maquette* [Foto]. Eigen beeldmateriaal

Gelders, C. (2018). *Zero-gravity, Maquette* [Foto]. Eigen beeldmateriaal

Gelders, C. (2018). *Zero-gravity, Maquette* [Foto]. Eigen beeldmateriaal

Gelders, C. (2018). *Zero-gravity, Maquette* [Foto]. Eigen beeldmateriaal

Gelders, C. (2018). *Zero-gravity, Maquette* [Foto]. Eigen beeldmateriaal

Gelders, C. (2018). *Zero-gravity, Schets* [Schets]. Eigen beeldmateriaal

Gelders, C. (2018). *Zero-gravity, Schets* [Schets]. Eigen beeldmateriaal

Gelders, C. (2018). *Zero-gravity, Maquette* [Foto]. Eigen beeldmateriaal

Gelders, C. (2018). *Zero-gravity, Maquette* [Foto]. Eigen beeldmateriaal

Gelders, C. (2018). *Zero-gravity, Maquette* [Foto]. Eigen beeldmateriaal

Gelders, C. (2018). *Zero-gravity, Maquette* [Foto]. Eigen beeldmateriaal

Gelders, C. (2018). *Zero-gravity, Maquette* [Foto]. Eigen beeldmateriaal

Gelders, C. (2018). *Zero-gravity, Maquette* [Foto]. Eigen beeldmateriaal

Gelders, C. (2018). *Zero-gravity, Maquette* [Foto]. Eigen beeldmateriaal

Gelders, C. (2018). *Zero-gravity, Schets* [Schets]. Eigen beeldmateriaal

Ando, M. (2014). *Hamon (Cloud-like Pattern)* [Foto]. Geraadpleegd op 29 maart 2018 via <http://artweek.la/issue-printer/january-6-13-2014-double>

Gelders, C. (2018). *Emptiness* [Collage].
Eigen beeldmateriaal

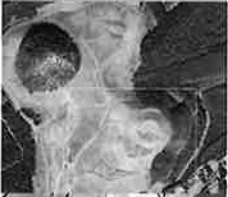
Gelders, C. (2018). *Emptiness* [Collage].
Eigen beeldmateriaal

Ward, C.J. *Dover-court Light-house* [Foto]. Geraadpleegd op 29 maart 2018 via http://www.landlightphotography.co.uk/photo_15841608.html

Gelders, C. (2018). *Emptiness* [Foto].
Eigen beeldmateriaal

Gelders, C. (2018). *Omgevingsplan* [Plan].
Eigen beeldmateriaal

Gelders, C. (2018). *Locatieplan* [Plan].
Eigen beeldmateriaal

Gelders, C. (2018). *Fotoplan* [Plan]. Eigen beeldmateriaal

Gelders, C. (2018). *Locatie* [Foto]. Eigen beeldmateriaal

Gelders, C. (2018). *Locatie* [Foto]. Eigen beeldmateriaal

Gelders, C. (2018). *Locatie* [Foto]. Eigen beeldmateriaal

Gelders, C. (2018). *Locatie* [Foto]. Eigen beeldmateriaal

Gelders, C. (2018). *Locatie* [Foto]. Eigen beeldmateriaal

Gelders, C. (2018). *Locatie* [Foto]. Eigen beeldmateriaal

Gelders, C. (2018). *Locatie* [Foto]. Eigen beeldmateriaal

Gelders, C. (2018). *Locatie* [Foto]. Eigen beeldmateriaal

Gelders, C. (2018). *Locatie* [Foto]. Eigen beeldmateriaal

Gelders, C. (2018). *Locatie* [Foto]. Eigen beeldmateriaal

Gelders, C. (2018). *Locatie* [Foto]. Eigen beeldmateriaal

Gelders, C. (2018). *Locatie* [Foto]. Eigen beeldmateriaal

Gelders, C. (2018). *Locatie* [Foto]. Eigen beeldmateriaal

Gelders, C. (2018). *Locatie* [Foto]. Eigen beeldmateriaal

Gelders, C. (2018). *Locatie* [Foto]. Eigen beeldmateriaal

Gelders, C. (2018). *Locatie* [Foto]. Eigen beeldmateriaal

Gelders, C. (2018). *Locatie* [Foto]. Eigen beeldmateriaal

Gelders, C. (2018). *Locatie* [Foto]. Eigen beeldmateriaal

Gelders, C. (2018). *Locatie* [Foto]. Eigen beeldmateriaal

Gelders, C. (2018). *Locatie* [Foto]. Eigen beeldmateriaal

Gelders, C. (2018). *Locatie* [Foto]. Eigen beeldmateriaal

Gelders, C. (2018). *Locatie* [Foto]. Eigen beeldmateriaal

Gelders, C. (2018). *Locatie* [Foto]. Eigen beeldmateriaal

Gelders, C. (2018). *Locatie* [Foto]. Eigen beeldmateriaal

Gelders, C. (2018). *Locatie* [Foto]. Eigen beeldmateriaal

Gelders, C. (2018). *Locatie* [Foto]. Eigen beeldmateriaal

Gelders, C. (2018). *Wandelpaden* [Collage]. Eigen beeldmateriaal

[Foto]. (z.d.). Geraadpleegd op 30 april 2018 via <https://es.videoblocks.com/video/>

Gelders, C. (2018). *Playforest* [Collage]. Eigen beeldmateriaal

[Foto]. (z.d.). Geraadpleegd op 30 april 2018 via <https://www.pinterest.com/pin/544091198727230574/>

[Foto]. (z.d.). Geraadpleegd op 30 april 2018 via <http://img-png.ru/img/people/children>

[Foto]. (z.d.). Geraadpleegd op 30 april 2018 via <https://www.pinterest.com/pin/465981892677186116/>

[Foto]. (z.d.). Geraadpleegd op 30 april 2018 via <http://ab-hitricks.com/backyard-climbing-structures/>

Gelders, C. (2018). *Infinity lake* [Collage]. Eigen beeldmateriaal

Gelders, C. (2018). *Transition* [Collage]. Eigen beeldmateriaal

Gelders, C. (2018). *Nick* [Foto]. Eigen beeldmateriaal

[Foto]. (z.d.). Geraadpleegd op 30 april 2018 via <http://skalgubbar.se/tag/elevation/>

[Foto]. (z.d.). Geraadpleegd op 30 april 2018 via <http://timo-thykurek.com/>

[Foto]. (z.d.). Geraadpleegd op 30 april 2018 via <https://www.coaching-netz.info/main/couple-walking-png.ben>

Gelders, C. (2018). *Zit gedeelte* [Collage]. Eigen beeldmateriaal

[Foto]. (z.d.). Geraadpleegd op 30 april 2018 via <http://www.clipped.io/uploads/170>

[Foto]. (z.d.). Geraadpleegd op 30 april 2018 via <https://raisedgardenbed.club/read/entourage-people-sitting.html>

Gelders, C. (2018). *Moving fast* [Collage]. Eigen beeldmateriaal

[Foto]. (z.d.). Geraadpleegd op 30 april 2018 via <https://shop-bodysense.com/blogs/news/why-you-should-take-a-5-minute-walking-break-every-day>

[Foto]. (z.d.). Geraadpleegd op 30 april 2018 via <https://nl.freeimages.com/premium/serviceman-969432>

Gelders, C. (2018). *Zero-gravity* [Collage]. Eigen beeldmateriaal

Gelders, C. (2018). *Nadia* [Foto]. Eigen beeldmateriaal

Gelders, C. (2018). *Nick*
[Foto]. Eigen beeldmateriaal

[Foto]. (z.d.). Geraadpleegd op 30 april 2018 via <https://raisedgardenbed.club/read/going-down-stairs-exercise.html>

[Foto]. (z.d.). Geraadpleegd op 30 april 2018 via <https://www.pinterest.com/pin/216383957074770265/>

Gelders, C. (2018). *Destination*
[Collage]. Eigen beeldmateriaal

[Foto]. (z.d.). Geraadpleegd op 9 april 2018 via <https://www.pinterest.com/pin/544091198726950584/>

[Foto]. (z.d.). Geraadpleegd op 9 april 2018 via <https://www.pinterest.com/pin/544091198726950557/>

[Foto]. (z.d.). Geraadpleegd op 9 april 2018 via <https://www.pinterest.com/pin/544091198726950416/>

[Foto]. (z.d.). Geraadpleegd op 9 april 2018 via <https://www.pinterest.com/pin/544091198726950415/>

BEELDFRAGMENT

We zijn de hemel vergeten.

Van den Bosch, K. [Theatermaker]. (2010, 17 november). *Het Veertiende Antwoord* [Youtube Video]. Geraadpleegd op 25 januari 2018 via <https://www.youtube.com/watch?v=EhQXt2Coae0>

QUOTES

¹ "The sky always seems to be out there, away from us. I like to bring it down in close contact with us, so you feel you are in it. We feel we are at the bottom of this ocean of air; we are actually on a planet."

Turrell, J. (z.d.). Geraadpleegd op 2 april 2018 via <http://www.blouinartinfo.com/news/story/263666/in-their-words-james-turrell-and-andy-goldsworthy>

² "The universe is under no obligation to make sense to you".

Neil deGrasse, T. (z.d.). Geraadpleegd op 2 april 2018 via <https://www.goodreads.com/quotes/962747-the-universe-is-under-no-obligation-to-make-sense-to>

- ³ "The stars are a free show, it don't cost anything to use your eyes."
Orwell, G. (z.d.). Geraadpleegd op 6 april 2018 via
<https://www.goodreads.com/quotes/501598-the-stars-are-a-free-show-it-don-t-cost-anything>
- ⁴ "The sky is the ultimate art gallery, just above us."
Emerson, R. W. (z.d.). Geraadpleegd op 2 april 2018 via
<http://www.azquotes.com/quote/830071>
- ⁵ "Look up at the stars and not down at your feet. Try to make sense of what you see, and wonder about what makes the universe exist. Be curious."
Hawking, S. (z.d.). Geraadpleegd op 2 april 2018 via
<https://www.goodreads.com/quotes/490245-remember-to-look-up-at-the-stars-and-not-down>
- ⁶ "Closed in a room, my imagination becomes the universe, and the rest of the world is missing out."
Jami, C. (z.d.). Geraadpleegd op 6 april 2018 via
<https://www.goodreads.com/quotes/841038-closed-in-a-room-my-imagination-becomes-the-universe-and>
- ⁷ "I'm in nobody's circle, I've always been an outsider."
Rivers, J. (z.d.). Geraadpleegd op 20 maart 2018 via
https://www.brainyquote.com/quotes/joan_rivers_450912
- ⁸ "Space is to place as eternity is to time."
Joubert, J. (z.d.). Geraadpleegd 20 maart 2018 via
https://www.brainyquote.com/quotes/joseph_joubert_164186
- ⁹ "There are dark shadows on the earth, but its lights are stronger in the contrast."
Dickens, C. (z.d.). Geraadpleegd 20 maart 2018 via
https://www.brainyquote.com/quotes/charles_dickens_385128
- ¹⁰ "The curvature of spacetime is a variation of scale."
Delmonico, R. A. (z.d.). Geraadpleegd 20 maart 2018 via
<https://www.goodreads.com/quotes/tag/spacetime>
- ¹¹ "I have broken the blue boundary of color limits, come out into the white; beside me comrade-pilots swim in this infinity."
Malevich, K. (z.d.). Geraadpleegd 2 april 2018 via
http://www.art-quotes.com/auth_search.php?authid=406#.WuR8hsiFNPY
- ¹² "Even in the most empathically nonfigurative paintings, white comes to signify the neutral background, the 'space' in which geometric forms seem to float."
Malevich, K. (z.d.). Geraadpleegd 2 april 2018 via
<https://vdocuments.net/unframe-malevich-ineffability-and-sublimity-in-suprematism.html>
- ¹³ "The black squares are not surrounded or supported by a white field, but placed next to the white squares. White occupies the same status as black. There is no back or foreground. It's a whole."
Branislav, J. (z.d.). Geraadpleegd 2 april 2018 via
<https://vdocuments.net/unframe-malevich-ineffability-and-sublimity-in-suprematism.html>

¹⁴ "Is er leven op pluto? Kun je dansen op de maan? Is er een plaats tussen de sterren waar ik heen kan gaan?"

Het Goede Doel. (1982). *België (Is er leven op Pluto?) [Cd]*. Utrecht: CNR Records.

¹⁵ "The night is even more richly coloured than the day... If only one pays attention to it, one sees that certain stars are citron yellow, while others have a pink glow or a green, blue and forget-me-not brilliance. And without my expiating on this theme, it should be clear that putting little white dots on a blue-black surface is not enough."

van Gogh, V. (z.d.). Geraadpleegd 6 april 2018 via <http://www.spudgraphics.com/>

¹⁶ "I would have sold my wife and children into slavery for a ride into space."

Mulhane, M. (z.d.). Geraadpleegd 6 april 2018 via <http://www.azquotes.com/quote/1070083>

¹⁷ "When you launch in a rocket, you're not really flying that rocket. You're just sort of hanging on."

Anderson, M. P. (z.d.). Geraadpleegd 6 april 2018 via https://www.brainyquote.com/quotes/michael_p_anderson_249971

¹⁸ "What the flamingo teaches a child, at that subliminal level where animal encounters work, is that gravity is not just a limitation, but also a possible partner in an intriguing, potentially joyful game."

Burnside, J. (z.d.). Geraadpleegd 6 april 2018 via https://www.brainyquote.com/quotes/john_burnside_716002

¹⁹ "Nothing exists except atoms and empty space, everything else is opinion."

Democritus. (z.d.). Geraadpleegd 6 april 2018 via https://www.brainyquote.com/quotes/democritus_384195

²⁰ "Emptiness is when something has nothing inside of it. Nothing is when there is not a something to be empty."

Hurren, G. (z.d.). Geraadpleegd 6 april 2018 via <https://www.goodreads.com/quotes/tag/emptiness>

²¹ "Emptiness is the 'possibility yet to be filled.'"

Hara, K. (z.d.). Geraadpleegd 6 april 2018 via <https://scui.myportfolio.com/>

